





ماهنامه داخلی نهاد کتابخانه های عمومی کشور

دوره دوم | شماره ۲ و ۳ - شهریور و مهر ۱۳۹۹

- در حدیث دیگران ۷
- اخبار ۲۳
- فرهنگی ۴۵
- پرونده ۸۷
- پژوهش و نوآوری ۱۲۱
- با نمایندگان مجلس شورای اسلامی ۱۵۵
- نمایشگاه مجازی جلوه های حضور زنان در دفاع مقدس ۱۷۱

تهران، میدان فاطمی، خیابان جویبار، کوچه نوربخش، پلاک ۳۱، تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۲۵۷۹۳

نشریه «کتاب خوان» آماده دریافت نظرات، انتقادات و پیشنهادهای مخاطبان است

نسخه الکترونیکی نشریه «کتابخوان» در پایگاه اطلاع رسانی نهاد کتابخانه های عمومی کشور به

نشانی iranpl.ir در دسترس است.

تصویر بسم الله:

نقاشی و برجسته کاری روی فلز دوره قاجار - حرم مطهر حضرت معصومه (سلام الله علیها)

////////////////////////////////////

- تولید شده در اداره کل روابط عمومی و امور بین الملل نهاد کتابخانه های عمومی کشور
- زیر نظر: مهدی توکلیان
- سردبیر: عباس محبعلی
- دبیر تحریریه: مجتبی صحراکارها
- تحریریه: حمید بهشتی، شبنم رجبی، حامد وحیدی، زینب ابراهیمی، محمدمهدی زرافشان، پروانه فضلی خانی، فرحناز دبلشکی
- عکاس: محمدرضا جوفار و مجید فراهانی
- طراحی و صفحه آرایی: ابوالفضل حیدردوست

////////////////////////////////////

با آثار و گفتارهایی از:

دکتر سید کاظم حافظیان رضوی، حسین اسرافیلی، جعفر ابراهیمی، فرهاد حسن زاده، رضا امیرخانی، رضا اسماعیلی، دکتر امیررضا اصنافی، دکتر غلامعلی حداد عادل، محمد علی ربانی، دکتر احمد خاتمی، مهدی باقرخان، سید تقی عابدی، حجت الاسلام سید سلمان صفوی، حجت الاسلام سید صدرالدین صفوی، غلامرضا کافی، فرزانه اعظم لطفی، معصومه آباد، بهناز ضرابی زاده، دکتر علیرضا قزوه، مجید اسطیری، دکتر فریبرز خسروی، دکتر احمد شعبانی و دکتر مهدی شقاقی

////////////////////////////////////

باتشکر از همراهی همکاران محترم روابط عمومی:

حمید امان‌اللهی در استان آذربایجان شرقی، **نیره حیدری** در استان چهارمحال و بختیاری، **سمیرا اسدی** در استان خراسان رضوی، **مجتبی سعادت** در استان خوزستان، **امید رستم‌خانی** در استان زنجان، **اعظم سالار** در استان سمنان، **فاطمه حکیمی‌کیا** در استان فارس، **ندا طاهرخانی** در استان قزوین، **مجید زمانداری** در استان گیلان، **سعید براتی** در استان مرکزی، **علی پنبه‌ای** در استان همدان و **روح‌الله محی‌الدینی** در استان یزد

اولین شماره از دور جدید کتاب‌خوان؛ ماهنامه داخلی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور با تلاش همکاران روابط عمومی در ستاد و استان‌ها منتشر شد.

این ماهنامه که با هدف شفاف‌سازی فعالیت‌ها، اطلاع‌رسانی مناسب و دسترسی عموم مردم، نخبگان و مخاطبان به اخبار و برنامه‌های کتابخانه‌های عمومی کشور، می‌پردازد به صورت مجازی در دسترس جامعه مدیریتی و نخبگانی کشور قرار گرفت و خوشبختانه با استقبال خوبی نیز مواجه شد.

با توجه به تداخل ایام ماه صفر، نزدیکی ایام هفته دولت و همچنین هفته دفاع مقدس به یکدیگر و تدارک برنامه‌های مختلف و ویژه این ایام توسط نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور این شماره از نشریه ویژه شهریور و مهرماه تقدیم می‌شود که دارای مطالب مختلف و متنوعی طی دو ماه گذشته است.

مطالب این شماره گلچینی از هزاران فعالیت کتابداران و کارکنان ستادی خوش‌فکر و زحمت‌کش نهاد برای ترویج فرهنگ کتاب‌خوانی در ایامی است که تقریباً همه کارهای فرهنگی در کشورمان تعطیل شده است.

در این شماره به خوبی شاهد رویکرد نهاد در مجازی کردن فعالیت‌های فرهنگی کتابخانه‌ها و ستادها هستیم و نکته قابل تأمل اینکه فعالیت‌ها در فضای مجازی علاوه بر اینکه دارای انسجام و برنامه ریزی مشخص شده‌اند، از نظر حجم برگزاری و گستردگی مخاطب قابل توجه و تأمل نیز هست.

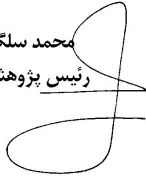
در ادامه بخشی از پیام‌های دریافت شده در خصوص دریافت منشورات نهاد را می‌خوانید. امید که با نظرات خود ما را در بهبود کیفیت و بازتاب فعالیت‌های متنوع و گسترده نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور یاری کنید.

جناب آقای علیرضا مختاریور قهرودی
دبیر کل محترم نهاد کتابخانه های عمومی کشور

با سلام و احترام

بازگشت به نامه شماره ۱۱/۲۳۲۱۵/ک/ن مورخ ۱۳۹۹/۶/۲۵، ضمن تشکر،
دریافت شماره نخست ماهنامه کتابخوان اعلام می‌شود.
اهتمام مجموعه گرانقدر نهاد کتابخانه‌ها در انتشار این ماهنامه شایسته تقدیر است.
برای جنابعالی و دست‌اندرکاران این ماهنامه آرزوی توفیق روزافزون دارم.

محمد سلگی
رئیس پژوهشگاه

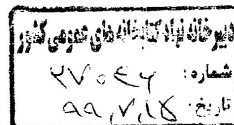


جناب آقای مختاریور
دبیر کل محترم نهاد کتابخانه های عمومی کشور

با سلام و احترام

بدین‌وسیله وصول شماره نخست دور جدید «ماهنامه کتابخوان» را
به دبیرخانه شورا اعلام می‌دارد.
توفیق روزافزون جنابعالی و همکاران محترم را از درگاه خداوند
متعال خواستارم.

با احترام
سید محمدرضا موالی زاده
دبیر شورای فرهنگ عمومی



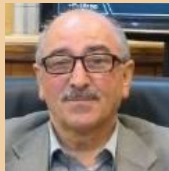
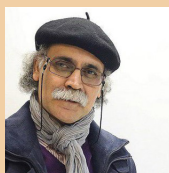
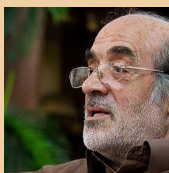
جناب آقای مختاریپور
دبیر کل محترم نهاد کتابخانه های عمومی کشور

سلام علیکم

احتراماً؛ بازگشت به نامه شماره ۱۱/۲۵۳۵۵/ک/ن مورخ ۱۳۹۹/۷/۶
ضمن تقدیر و تشکر از جنابعالی، یک نسخه از جلد نهم کتاب «هدهدسفید
»اعلام وصول می گردد.

محسن جواد
معاون امور فرهنگی

در حدیث دیگران



کتابداران آموزگاران بدون مرز هستند

ورود نهاد حرکت محافل ادبی در مسیر جریان‌های اصیل را تضمین می‌کند

محافل ادبی امکان ویژه‌ای برای بروز استعداد‌های ادبی در شهرستان‌ها هستند

کتابداران خط شکنان جبهه فرهنگی در ایام شیوع کرونا هستند

تمام فارسی‌زبانان می‌توانند مخاطب محافل ادبی باشند

کتابخانه‌ها مقبول‌ترین مراکز برای برگزاری نشست‌های ادبی هستند

نقش کتابداران در بحران‌های جهانی بیش از پیش نمایان می‌شود

تمجید دکتر سید کاظم حافظیان رضوی از فعالیت کتابداران در دوران کرونا؛

کتابداران آموزگاران بدون مرز هستند



« [مهر: عضو انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی گفت: کتابداران با سربلندی در آزمون پیش آمده در دوران شیوع بیماری کرونا نشان دادند که می‌توان روی ظرفیت‌های فضای مجازی در ارائه خدمات کتابخانه‌ای حساب باز کرد. پس از شیوع بیماری کرونا در کشور بنابر تصمیم ستاد مقابله با کرونا و ابلاغ نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، کتابخانه‌های عمومی همچون سایر مراکز فرهنگی، به منظور قطع زنجیره انتقال این ویروس و حفظ جان اعضا و مراجعه‌کنندگان، به صورت موقت تعطیل شد؛ اما این موضوع به معنای تعطیلی فعالیت و ارائه خدمات کتابخانه‌ها نبود. ماهیت حرفه کتابداری از یک سو و نیاز مبرم مخاطبان به کتاب و خدمات کتابخوانی در دوران کرونا، به ویژه کودکان و نوجوانان، باعث شد تا کتابداران

به صورت خودجوش با عزمیت به فضای مجازی و استفاده از ظرفیت‌های آن، ارتباط خود را با اعضای کتابخانه‌های عمومی حفظ و خدمات کتابخانه‌ای را به آنها ارائه دهند. دکتر سیدکاظم حافظیان رضوی، عضو انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران درباره تأثیرات وقوع بحران کرونا در ارائه خدمات و فعالیت‌های کتابداران گفت: پیش از هر چیز از همه کتابداران و همه کسانی که در این مدت زحمت کشیدند و نگذاشتند که چراغ کتابخانه‌ها خاموش شود، تشکر می‌کنم. چرا که روشن ماندن چراغ کتابخانه به باز بودن و یا بسته بودن بنای کتابخانه‌ها نیست، بلکه این فعالیت‌ها و خدمات کتابخانه‌ای است که چراغ آن را روشن نگه می‌دارد. وی افزود: خوشبختانه در این دوران سخت کرونایی، امکانات استفاده از فضای مجازی فراهم بود و کتابداران توانستند از این فرصت به خوبی استفاده کنند؛ به ویژه کتابداران کتابخانه‌های عمومی که با عموم مردم سروکار دارند، با اقدامات خودجوش و خلاقانه خود باز هم ثابت کردند که کتابخانه عمومی دانشگاه مردم است و با استفاده از ظرفیت‌های فضای مجازی خیلی خوب توانستند ارتباط و تعامل خود را هم با اعضا و هم با همه مردم برقرار کنند و نگذاشتند در این دانشگاه به روی مردم بسته شود.

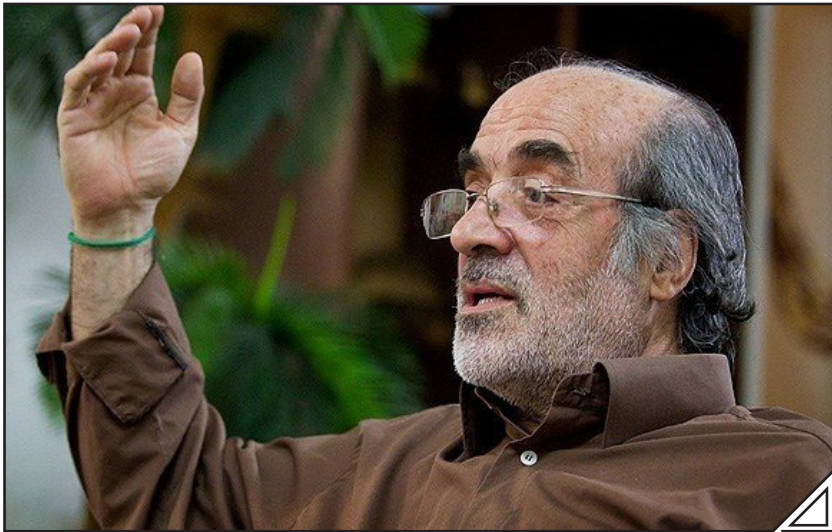
این پیشکسوت عرصه کتابداری و اطلاع‌رسانی با اشاره به مشاهدات خود از فعالیت کتابداران کتابخانه‌های عمومی در دوران تعطیلی کتابخانه‌ها گفت: در کنار ارائه خدمات کتابداری، برنامه‌هایی چون برگزاری برنامه‌های مجازی، وبینارهای مختلف و محافل ادبی آنلاین اتفاقات بسیار خوبی بودند؛ حتی در نقاطی از کشور که کمترین امکان ارتباطی وجود داشت نیز کتابداران

سعی کردند تنها با استفاده از یک تلفن همراه پیام‌شان را به مخاطب برسانند و خدمات مختلفی از جمله ارائه کتاب‌های الکترونیک، برگزاری پویش‌های مختلف، قصه‌گویی، کاردستی و غیره را ارائه کنند. دکتر سید کاظم حافظیان رضوی ادامه داد: در مجموع معتقدم که کتابداران توانستند از این فرصت به خوبی استفاده کنند و خوشحالم از اینکه این رخ داد باعث می‌شود که از این پس امکانات مجازی به شیوه‌ای بهتر و با تدابیر خیلی حساب شده‌تری در خدمت کتابخانه‌ها و کتابداران قرار گیرد. از سوی دیگر نیز این درک در جامعه ایجاد شد که فضای مجازی چه خدماتی را می‌تواند به مردم ارائه دهد و از این پس می‌توان حساب ویژه‌ای روی ظرفیت‌های آن باز کرد. این عضو انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران گفت: من یک عنوان مهم برای کتابداران به کار می‌برم و آنها را آموزگاران بدون مرز در آموزش عنوان می‌کنم؛ یعنی هیچ موضوع یا اتفاقی نمی‌تواند کتابداران را از آموزش جامعه بازدارد و کتابداران همیشه سعی می‌کنند که یادگیری مادام‌العمر را هم برای خودشان و هم برای مخاطبان‌شان فراهم کنند. خوشبختانه این عزیزان در این آزمون هم در جایگاه معلم کتابدار سربلند بوده و هستند.

#

حسین اسرافیلی مطرح کرد؛

ورود نهاد حرکت محافل ادبی در مسیر جریان‌های اصیل را تضمین می‌کند



حسین اسرافیلی، شاعر پیشکسوت حوزه آیینی کشور با ابراز خرسندی از این موضوع اظهار کرد: اهمیت و ضرورت پایه‌گذاری این محافل از سوی نهاد و هدایت و نظارت شورای ادبی آن و با محوریت کتابخانه‌ها، زمانی نمایان می‌شود که به یاد آوریم طی این سال‌ها محافل ادبی بسیاری در مراکز فرهنگی راه‌اندازی شدند که مسئولیت این انجمن‌ها را افراد ناشناخته‌ای بر عهده می‌گرفتند که نه

« [تسنیم: حسین اسرافیلی، شاعر پیشکسوت حوزه آیینی با اشاره به خلاءها و آسیب‌های به‌وجود آمده در فعالیت محافل ادبی طی سال‌های اخیر و همچنین با اشاره ظرفیت‌های نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در راه‌اندازی، هدایت و نظارت بر این محافل، ورود نهاد به این عرصه را تضمین‌کننده حرکت این محافل در مسیر جریان‌های اصیل عنوان کرد.

به قالب های شعری احاطه داشتند و نه به محتوا و ارزش های فرهنگ ما پایبند بوده اند. وی با اشاره به دغدغه های فرهنگی و ادبی مقام معظم رهبری، افزود: افرادی در این محافل تربیت می شوند و شعر می خوانند هیچ تعهدی را در شعر بر نمی تابند؛ به عنوان مثال در بسیاری از این محافل دیده ام که ارزش های فرهنگی، دینی و مقدسات ما را به چالش می کشند؛ همچنین بانوان شاعر ما که باید نمونه بارز شرم و حیا در فرهنگ ما باشند، متأسفانه در برخی از این محافل چنان با بی پروایی به مضامین ناهنجار می پردازند که هیچ یک از ارزش های فرهنگی، دینی، اخلاقی و انسانی آن را تأیید نمی کند. طبیعتاً خواندن این اشعار در این مجامع باعث فرو ریختن قبح این ناهنجاری ها و اشاعه آن می شود.

اسرافیلی درباره ورود نهاد کتابخانه های عمومی کشور به این عرصه گفت: اینکه انجمن ها و محافل ادبی و شعری با محوریت کتابخانه ها و در پوشش یک نهاد بتواند فعال باشند و ارتباط فرهنگی و فکری با یکدیگر داشته باشند اقدام بسیار ارزشمندی است. این اتفاق گرچه دیر هنگام ولی رخ دادن آن بسیار خوشحال کننده است. چراکه فعالیت بسیاری از مجامع ادبی در سال های اخیر که در گوشه و کنار جامعه و فضای مجازی شکل گرفته اند، تأثیرات مخربی داشته و به نوعی به بی تعهدی و بی فرهنگی دامن زده اند.

این شاعر پیشکسوت ادامه داد: بر این اساس معتقدم کتابخانه ها بواسطه اینکه از دیرباز محل رفت و آمد اهالی شعر و ادبی و محل علم اندوزی و خردورزی بودند، بهترین مکان برای پا گرفتن محافل ادبی هستند. به خصوص اینکه این محافل با محوریت جایی مانند نهاد با آن سابقه و استادان و

پیشکسوتانی در شورای ادبی آن که متولی راه اندازی این محافل در سراسر کشور هستند حرکت در مسیر جریان های اصیل ادبی را تضمین می کنند.

حسین اسرافیلی تأکید کرد: وجود سه هزار و ۵۰۰ کتابخانه در سراسر کشور یعنی امکان راه اندازی ۳۵۰۰ محفل ادبی و این یعنی اینکه ۳۵۰۰ دهان و چشم بر حرکت، رفتار و فعالیت های این محافل ادبی نظارت دارند و آن را هدایت می کنند. امکان ارتباط گسترده این محافل با یکدیگر می توانند به ارتقای آنها در یک راستا و در یک سو کمک کنند که این موضوع تأثیرات بسیار خوبی در حوزه شعر و ادبیات کشور خواهد داشت.

#

جعفر ابراهیمی مطرح کرد؛

محافل ادبی امکان ویژه‌ای برای بروز استعدادهای ادبی در شهرستان‌ها هستند



در پی منویات مقام معظم رهبری و توجه ویژه ایشان به شعر و ادبیات و همچنین مطالبه همیشگی ایشان در حمایت از جریان‌های اصیل ادبی، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور با همراهی جمعی از استادان عرصه شعر و ادب اقدام به تشکیل و راه‌اندازی محافل ادبی در سراسر کشور و با محوریت کتابخانه‌های عمومی کرد که این اقدام با استقبال اهالی و فعالان این عرصه همراه بود.

« [ایرنا: جعفر ابراهیمی، نویسنده و شاعر برجسته کشور با اشاره به کمبود امکانات و مشکلات پیش روی علاقه‌مندان به ادبیات در شهرستان‌ها گفت: راه‌اندازی محافل ادبی با محوریت کتابخانه‌ها در سراسر کشور و پیوند میان این محافل، امکان ویژه‌ای برای بروز استعدادهای ادبی در سراسر کشور و حتی نقاط دورافتاده فراهم خواهد کرد.

جعفر ابراهیمی(شاهد)، نویسنده و شاعر برجسته کشور در این باره گفت: محافل مختلفی در بین مردم، به صورت خصوصی، عمومی، دولتی در دهه های گذشته به وجود آمدند، اما هرچه به جلو آمدیم به تدریج این محافل یا از هم پاشیده و یا بسیار کم رفق شدند و یا حتی به بیراهه رفتند. اما محوریت کتابخانه، با پشتوانه علمی و همراهی پیشکسوتان و صاحب نظران این عرصه، می تواند استمرار و حرکت صحیح آنها را ضمانت کند. وقتی نهاد کتابخانه های عمومی کشور در این حوزه وارد می شود، مسلماً ارزش مضاعفی خواهد داشت. وی افزود: با توجه به پهنه جغرافیایی کشور، حتماً جوانان و نوجوانان مستعد بسیاری در استان های مختلف و شهرستان های محروم و روستاهای دور افتاده زندگی می کنند که به دلیل نداشتن محفلی برای گردهمایی، امکان پرورش و بروز استعدادهایشان را از دست می دهند. گرچه دستگاه های مختلفی از جمله شهرداری ها در این زمینه ورود کرده اند، اما اقدام نهاد کتابخانه های عمومی کشور برای ایجاد محافل ادبی به واسطه شبکه گسترده کتابخانه های عمومی در اقصا نقاط کشور حرکت موثری در جهت کشف، پرورش و بروز استعداد های جوان کشور خواهد بود. این نویسنده و شاعر پیشکسوت با اشاره به وجود تمرکزگرایی در ارائه امکانات فرهنگی در کشور گفت: یکی از مشکلاتی که علاقه مندان به ادبیات از گذشته با آن دست به گریبان بودند این بوده که بیشتر امکانات در تهران وجود داشت و اگر هنرمندان ساکن شهرستانها می خواستند به طور جدی و حرفه ای وارد دنیای شعر و ادبیات شوند، یا باید به تهران هجرت می کردند و یا

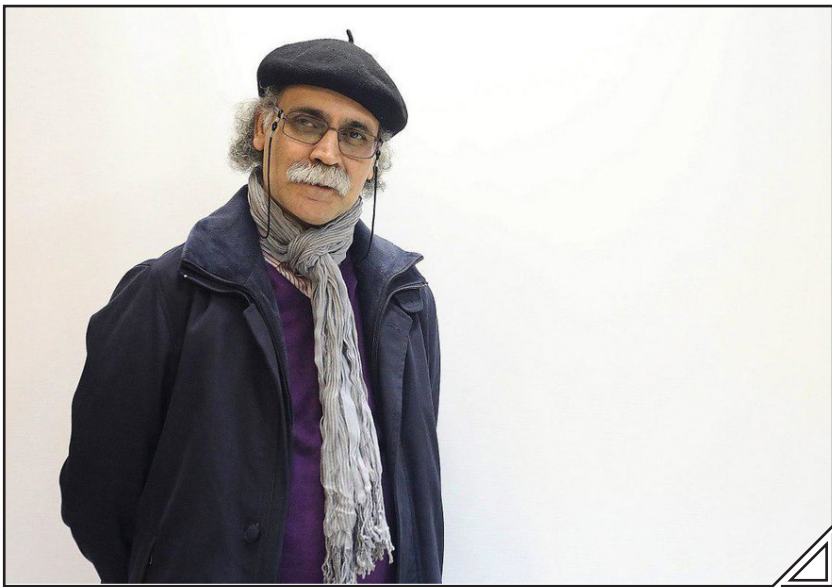
مشقت رفت و آمدهای طولانی را به جان می خریدند. اگر من در سال ۱۳۴۱ از روستا به تهران نمی آمدم، شاید کشاورز موفقی می شدم، اما هیچ کتابی نمی داشتم، داستان نمی نوشتم و هیچ شعری نمی گفتم؛ اگر هم می گفتم فراتر از روستای خودمان دیده و شنیده نمی شد.

ابراهیمی ادامه داد: در زمانی که با جوانان و نوجوانان شاعر در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان کار می کردم، شاهد بودم که اکثر استعداد های شعری و ادبی ما از میان بچه های شهرستانی بودند که برخی این مسیر را ادامه دادند و برخی به دلیل همین مشکلات نتوانستند این مسیر را ادامه دهند. این موضوع نشان می دهد که این حرکت نهاد در کشف، پرورش و معرفی استعدادهای جوان، حرکت درستی است که برای رسیدن به هدف، نیازمند حمایت و سرمایه گذاری است.

#

فرهاد حسن زاده عنوان کرد؛

کتابداران خط شکنان جبهه فرهنگی در ایام شیوع کرونا هستند



« [مهر: نویسنده مطرح حوزه کودک و نوجوان کشور با اشاره به ضرورت و اهمیت مطالعه و کتابخوانی کودکان در ایام قرنطینه و شیوع بیماری کرونا گفت: همانطور که کادر درمان سراسر کشور در خط مقدم جبهه مبارزه با کرونا بوده‌اند، کتابداران نیز خط شکنان جبهه فرهنگی در این ایام هستند. فرهاد حسن‌زاده با اشاره به رویکرد ویژه نهاد در توجه به حوزه کودک در کتابخانه‌ها

گفت: ایجاد بخش ویژه برای کودکان در کتابخانه‌های عمومی با فضایی متفاوت و متناسب با روحیه آنها نشان از تغییر رویکرد و توجه ویژه مسئولان نهاد به دارد. همچنین در چند سال اخیر که برای برنامه‌های مختلف به چند کتابخانه عمومی دعوت شده بودم، از نزدیک شاهد ارتقاء چشمگیر فعالیت‌های کتابخانه‌های عمومی در حوزه کودک بودم که این موضوع شایسته تقدیر است.

وی افزود: اما در کنار فضای مناسب و برنامه‌های جذاب، این کتابداران هستند که کامل کننده ارتباط میان کودکان و کتاب و کتابخانه هستند. افرادی که با کودکان ارتباط دارند باید تخصص لازم برای فعالیت در این حوزه را داشته باشند و با روحیات و علایق بچه‌ها آشنا باشند. چرا که کار کردن با کودکان تخصص بالایی می‌خواهد که خوشبختانه کتابداران به واسطه تحصیلات خود و همچنین آموزش‌هایی که در روند فعالیت‌های خود می‌بینند بهترین گزینه برای همراهی کودکان در این زمینه هستند. این نویسنده کیفیت فعالیت کتابداران را در شکل‌گیری آینده کودکان بسیار موثر دانست و گفت: کودکی و نوجوانی من در کتابخانه‌های کانون پرورش فکری طی شد و معمولا در ۲ کتابخانه عضو می‌شدم و یک روز در این کتابخانه و روز دیگر در کتابخانه دیگر حاضر می‌شدم. بودن در این فضا تأثیرات بسیار مثبتی بر روی من گذاشت به طوری که بخشی از نویسندگی خودم را مدیون کتابدارانی هستم که دلسوزانه در کتابخانه‌ها تلاش می‌کردند.

حسن‌زاده با اشاره به فعالیت ویژه کتابداران در ایام شیوع کرونا در سراسر کشور گفت: امروز نیز کتابداران دلسوز و عاشقی در کتابخانه‌های عمومی کشور فعالیت می‌کنند، به طوری که شاهد بودیم در دوران کرونا بسیاری از این عزیزان بدون رسیدن بخشنامه و ابلاغیه، به محض تعطیل شدن کتابخانه‌ها تلاش ویژه‌ای را بکار بستند و نگذاشتند که ارتباط بچه‌ها با کتابخانه قطع شود و از ظرفیت‌های فضای مجازی برای حفظ و در ادامه تقویت این ارتباط استفاده کردند.

وی افزود: من به سهم خودم به عنوان یک نویسنده که برای بچه‌ها کار می‌کنم،

از کتابدارانی که با جان و دل و با خلوص در سراسر کشور برای بچه‌ها کار می‌کنند و نگذاشتند به دلیل شیوع کرونا چراغ کتابخوانی خاموش شود، تشکر و قدردانی می‌کنم. چرا که فرزندان ما دقیقا در ایام شیوع کرونا بیش از هر زمان دیگری به کتاب خواندن نیاز دارند. بر همین اساس در فضای مجازی شاهد فعالیت و اقدامات خلاقانه کتابداران بودیم که با برنامه‌های متنوعی چون پویش‌های نقاشی، کاردستی، داستان‌گویی و با درست کردن ویدئوهای زیبا و جذاب برای بچه‌ها، ارتباط این عزیزان با کتاب و کتابخوانی را حفظ کردند.

این نویسنده حوزه کودک با اشاره به اهمیت جایگاه کتابداران در جامعه گفت: از این جهت معتقدم که فعالیت کتابداران از فعالیت‌های جهادگونه کادر درمانی کشور که در خط مقدم مبارزه با بیماری کرونا قرار دارند، دست کمی ندارد؛ چرا که کتابداران هم در خط مقدم جبهه فرهنگی در روزهای کرونایی وظیفه خطیری برعهده دارند تا به کودکان امید و روحیه دهند تا بهتر بتوانند با این بیماری مبارزه کنند.

#

رضا امیرخانی با اشاره به تشکیل محافل ادبی در عصر ارتباطات عنوان کرد؛

تمام فارسی زبانان می توانند مخاطب محافل ادبی باشند



« [ایسنا: رضا امیرخانی نویسنده مطرح کشورمان معتقد است با وجود قرار گرفتن در عصر ارتباطات و ابزار و تکنولوژی‌های جدید، به نظر می‌رسد که تعداد اعضای یک محفل ادبی دست کم باید به اندازه تعداد فارسی زبانان باشد.]

به گزارش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، در پی منویات مقام معظم رهبری و توجه ویژه ایشان به شعر و ادبیات و همچنین مطالبه همیشگی ایشان در حمایت از جریان‌های اصیل ادبی، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور با همراهی جمعی از استادان عرصه شعر و ادب اقدام به تشکیل و راه‌اندازی محافل ادبی در سراسر کشور و با محوریت کتابخانه‌های عمومی کرده است که این اقدام با استقبال اهالی و فعالان این عرصه همراه بوده و جلسات این محافل به صورت مجازی در استان‌های مختلف در حال برگزاری

است.

خود را داشته باشند و به کشف و تقویت استعدادهای ادبی گمنام در این مناطق کمک کند، اما در شهرهای بزرگ و قسمت هایی که دسترسی به شبکه های اجتماعی وجود دارد، محافل ادبی دیگر نقش قدیمی خود را ندارند.

#

رضا امیرخانی، نویسنده مطرح کشورمان درباره جایگاه محافل ادبی در جامعه امروز ما گفت: پیشینه محافل ادبی به شکل امروزی به دوره سبک بازگشت در شعر بازمی‌گردد. از آنجا که تاریخ هنر این کشور با تاریخ شعر قرین و همسایه است به نظر می‌آید که ما در تاریخ هنر محافل ادبی را باید با شعر بسنجیم. البته به گمان سبک بازگشت نمی‌تواند به عنوان یک سبک ابدایی، جایگاه رفیعی در میان سبک‌های شعری این کشور داشته باشد، به همین سیاق نسبت به محافل ادبی هم خوشبینی خیلی زیادی ندارم.

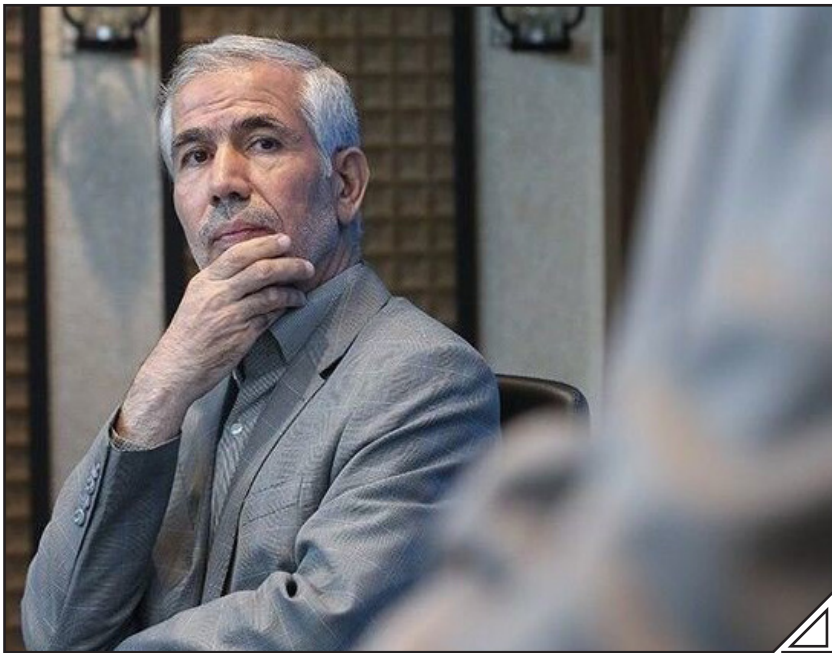
وی با اشاره به تحولات رخ داده در عصر ارتباطات، افزود: با اقتضائات دنیای امروز می‌توان به راحتی با افراد در هر جای دنیا ارتباط برقرار کرد و حتما لزومی ندارد که به عنوان مثال آن محفل در منزل بنده برگزار شود. با توجه به شرایط جدید و دنیای ارتباطات که در آن قرار داریم، به نظر می‌رسد که تعداد اعضای یک محفل ادبی دست کم باید به اندازه تعداد فارسی زبانان باشد.

این نویسنده ادامه داد: به گمان من کار محفل ادبی تسهیل در ارائه محصول بوده که امروز این کارویژه محفل ادبی را شبکه‌های اجتماعی برعهده گرفتند. گرچه برگزاری محافل حضوری مزیت‌های خاص خود را دارد، اما دنیای امروز، شرایط و اقتضائات خاص خود را می‌طلبد که در این جهت برگزاری برخی محافل ادبی به صورت مجازی، اقدامات خوبی در این زمینه بوده است.

امیرخانی با اشاره به محدودیت‌های موجود در برخی شهرستان‌ها گفت: البته در شهرستان‌ها و شهرهای کوچک‌تر محافل ادبی می‌توانند همچنان کارکرد قدیمی

رضا اسماعیلی عنوان کرد؛

کتابخانه‌ها مقبول‌ترین مراکز برای برگزاری نشست‌های ادبی هستند



« [ایرنا: شاعر و منتقد ادبی گفت: با اینکه مراکز و دستگاه‌های مختلفی در حوزه محافل ادبی فعالیت دارند، اما کتابخانه‌های عمومی همواره به عنوان مکانی امن و قابل اعتماد برای مردم مطرح بوده‌اند و همین اعتماد باعث می‌شود که کتابخانه‌ها مقبول‌ترین مراکز برای برگزاری نشست‌های ادبی باشند. رضا اسماعیلی، شاعر و منتقد ادبی با اشاره به شرایط حاکم بر فضای فرهنگی و ادبی کشور گفت: در شرایطی که جامعه ما به هر علت با کتاب و مطالعه فاصله گرفته و متأسفانه فاصله مردم ما با ادبیات و شعر، روز به روز در حال افزایش است، اقدام راهگشا و سازنده نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در راه‌اندازی محافل ادبی با محوریت کتابخانه‌های عمومی، گام بلندی در جهت پیوند دوباره مردم با شعر و ادبیات و

همچنین کتاب و کتابخوانی است.

می‌کند وقتی می‌بیند که کتاب‌های حافظ و مولانا در قفسه‌های آن کتابخانه موجود است، به عضویت در آن کتابخانه و استفاده از منابع آن ترغیب می‌شود و اشتیاق و انگیزه مطالعه در او بیشتر می‌شود.

اسماعیلی با تقدیر از دست اندرکاران این طرح گفت: اکنون که این زمینه به همت نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور فراهم شده، مطمئن هستیم که جوانان و علاقه‌مندان به ادبیات و هنر با اطلاع پیدا کردن از این اقدام ارزشمند برای شرکت در این محافل داوطلب خواهند شد و با استقبال خوبی مواجه خواهد شد. چرا که مقبول‌ترین مرکز برای برگزاری نشست‌های ادبی کتابخانه‌های عمومی هستند.

#

وی افزود: تمرکزگرایی در فعالیت‌های فرهنگی و ادبی که از سالیان گذشته در کشور وجود داشته، باعث شده بود بسیاری از جوانان مستعد در حوزه ادبیات که در شهرستان‌های محروم و حتی روستاهای دورافتاده زندگی می‌کردند، از حق حضور در محافل ادبی برای پرورش و شکوفایی استعدادهای خود محروم شوند. اما امروز نهاد با ظرفیت یگانه خود، یعنی با داشتن ۳۵۰۰ کتابخانه عمومی در سراسر کشور به پایگاه‌های ادبی برای رفع این تمرکزگرایی در حوزه شعر و ادبیات تبدیل خواهد شد؛ موضوعی که نمی‌توان به سادگی از کنار آن گذشت.

اسماعیلی کتابخانه را محلی ایمن برای پرورش کودکان، نوجوانان و جوانان توصیف کرد و گفت: یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های یک خانواده همواره این است که محلی امن، قابل اعتماد و معتبر برای گذران وقت و پرورش فرزندان خود پیدا کند تا استعدادهای فرزندان‌شان در مسیری صحیح پرورش یابند. با اینکه مراکز و دستگاه‌های مختلفی در این حوزه فعالیت دارند، اما کتابخانه همواره به عنوان یک مکان امن و قابل اعتماد برای مردم مطرح بوده است. همین اعتماد باعث می‌شود که کتابخانه‌ها بهترین گزینه برای ایجاد محافل ادبی باشند.

این شاعر و منتقد ادبی ادامه داد: کتابخانه محل علم‌اندوزی، خردورزی و دانش‌ورزی است و افرادی که در این محافل شرکت می‌کنند خود به خود به سمت کتاب و کتابخوانی کشیده می‌شوند. وقتی در یک محفل ادبی نام فردوسی را می‌آوریم و یا شعری از سعدی، حافظ و مولانا می‌شود، طبیعتاً آن فردی که در این محفل شرکت

عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی عنوان کرد؛

نقش کتابداران در بحران‌های جهانی بیش از پیش نمایان می‌شود



کرونا در وهله اول باعث ایجاد یک فاصله‌گذاری در فعالیت‌های تمامی ارگان‌ها و سازمان‌هایی شد که به نحوی با مراجعه کننده و ارباب رجوع سر و کار داشته‌اند. درست است که تعطیلی موقت این مراکز با عدم مراجعه عمومی، منجر به کاهش شیوع بیماری می‌شود، اما تعطیلی هیچ‌گاه به این معنی نیست که همه فعالیت‌ها به طور کامل متوقف شود، همه دست روی دست بگذارند و انتظار بهبود شرایط را داشته باشند.

وی افزود: در این میان اگرچه ممکن است که کتابخانه‌ها همچون سایر مراکز فرهنگی به ظاهر و به صورت فیزیکی موقتاً تعطیل شوند، اما دقیقاً در همین شرایط است که اهمیت کار کتابداری بیش از پیش نمایان می‌شود. همچنان که در همه کشورها و به

« [تسنیم: امیررضا اصنافی با تقدیر از فعالیت‌های خلاقانه و پیشروی کتابداران کتابخانه‌های عمومی در دوران تعطیلی کتابخانه‌ها، ضمن اشاره به برخی از اقدامات صورت گرفته در این حوزه، بر نقش و جایگاه مهم کتابداران در وقوع بحران‌های مختلف اجتماعی و جهانی تأکید کرد.

کرونا اگرچه آسیب‌هایی برای ادامه فعالیت کتابخانه‌ها با خود داشت، اما فرصت‌های جدیدی را پیش روی کتابخانه‌ها و کتابداران قرار داد؛ ظرفیت‌هایی که تا پیش از این به صورت متمرکز مورد توجه قرار نگرفته بود. امیررضا اصنافی، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی، در همین رابطه درباره تأثیرات وقوع بحران کرونا در ارائه خدمات و فعالیت‌های کتابداران گفت: شیوع بیماری

خصوص در کشور خودمان شاهد بودیم، پس از تعطیلی کتابخانه‌ها نه تنها فعالیت‌های کتابداری متوقف نشد، بلکه باعث کشف سایر ظرفیت‌ها در خدمت رسانی و ارائه ابتکارات و خلاقیت‌های جالبی شد. موضوعی که نشان داد در این شرایط می‌توان از یک بحران و تهدید به سمت ایجاد فرصت برای گسترش فرهنگ مطالعه برویم.

اصنافی یادآور شد: گرچه پیش از شیوع بیماری کرونا بسیاری از کتابخانه‌های ما به ظرفیت‌های فضای مجازی توجه داشتند و بسیاری از کتابداران نیز برنامه‌ها و خدماتی را در این فضا به علاقه‌مندان ارائه می‌کردند، اما شرایط پیش آمده به صورت خودجوش باعث عزیمت بزرگ فعالیت‌های کتابداری به فضای مجازی شد. ذات کتابداری هم این است که کتابداران برای فعالیت‌های خود منتظر ابلاغیه‌ها و بخشنامه‌ها نمی‌مانند و به صورت خودجوش اقدامات و ابتکاراتی بکار می‌بندند. وی با اشاره به برگزاری جلسات محافل ادبی کتابخانه‌های عمومی به صورت مجازی، یادآور شد: اقداماتی از این دست نمونه بارز استفاده از ظرفیت فضای مجازی برای ادامه فعالیت‌های فرهنگی و ترویجی است که خوشبختانه اقدامات خوبی از سوی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در برگزاری برنامه‌های آنلاین و مجازی صورت گرفته است. این اقدامات این پیام را به مردم و جامعه می‌دهد که "در شرایطی که مردم نمی‌توانند به کتابخانه‌ها بیایند، کتابخانه‌ها به منازل مردم می‌روند تا نیازهای آنها را تأمین کنند".

امیررضا اصنافی تبادل تجربیات کتابخانه‌های عمومی کشور با دیگر کشورها را اقدام مثبتی در جهت بهبود ارائه خدمات در شرایط کنونی عنوان و تصریح کرد: ما می‌توانیم تجربه‌های خودمان را با کتابخانه‌های مختلف

دنیا به اشتراک بگذاریم و از تجربیات آنها نیز استفاده کنیم تا بتوانیم به طور کلی در یک تیم واحد به جامعه و مردم بهترین خدمات ممکن را ارائه دهیم؛ زیرا کتابخانه‌ها به خصوص کتابخانه‌های عمومی هیچ گونه مرزبندی در ارائه خدمات ندارند و می‌توان گفت که کتاب، مجلات و اطلاعات تنها عناصری هستند که برای جابجایی از یک کشور به کشور دیگر ویزا نمی‌خواهند.

وی افزود: کتابخانه‌های عمومی به دلیل اینکه با جامعه سروکار دارند و به نوعی بدنه ارتباطات اجتماعی را شکل می‌دهند می‌توانند نقش مهمی در این حوزه ایفا کنند. یکی از مهم‌ترین رسالت‌های کتابخانه‌های عمومی در بحران شیوع بیماری کرونا، آموزش تشخیص اطلاعات جعلی از اطلاعات واقعی و معتبر است؛ به خصوص این روزها که شاهد انتشار حجم بالایی از انواع اخبار و شایعات در خصوص مسائل بهداشتی هستیم، این موضوع بیش از پیش ضرورت می‌یابد که باید در کنار تمام اقدامات خوب صورت گرفته، گام‌هایی نیز در این زمینه برداریم. به این صورت نقش کتابداران در بحران‌های جهانی بیش از پیش نمایان می‌شود.

اصنافی با تقدیر از تلاش و ابتکارات کتابداران در دوران تعطیلی کتابخانه‌ها گفت: کتاب عنصر تمدن ساز و کتابدار پلی است که می‌تواند این تمدن را ارتقاء دهد. کتابداران بسیاری هستند که خلاقانه و با عشق و علاقه مشغول کار هستند و حتی پیش از اینکه به آنها گفته شود که چه کاری باید انجام دهند، فعالیت‌ها و ایده‌های بسیاری را اجرایی می‌کنند و داوطلبانه به ارائه خدمات در دور افتاده‌ترین مناطق کشور اقدام می‌کنند. به همه این افراد تمدن ساز و فرهنگ ساز خدا قوت می‌گویم.

#

پویش ملی خادم ارباب کیست؟

تلاشی در جهت یاری بهتر امام حسین(ع)

زمان برگزاری:

پنجم الی بیست و هشتم صفر

نحوه ارسال آثار:

علاقه مندان به شرکت در این پویش ملی می توانند پس از دریافت فایل خلاصه کتاب از کتابداران یا صفحه اینستاگرام پویش خادم ارباب کیست، یا دریافت کتاب از سایت طاقچه و مطالعه آن، یک فعالیت به نیت یاری امام حسین(ع) انجام داده و به یکی از دو طریق زیر فعالیتهای خود را برای ما ارسال کنند.

۱. انتشار پست در اینستاگرام و تگ کردن صفحه [@khadem_arbab_kist](https://www.instagram.com/khadem_arbab_kist)

۲. ارسال مستقیم به ادمین پویش در پیام رسان بله به آی دی: [@khadem_arbab_kist](https://www.instagram.com/khadem_arbab_kist)

همچنین لازم است مخاطبان محترم برای قرار گرفتن در فرآیند قرعه کشی نهایی، آثار خود را با هشتگ **#خادم_ارباب_کیست** و **#فعالیت_برای_یاری_امام_منتشر** کرده و صفحه اینستاگرام پویش ملی خادم ارباب کیست را دنبال کنند.

دسته بندی:

فعالیتها میتوانند در حوزه فردی، خانوادگی، اجتماعی، با محوریت تعظیم شعائر، خدمت رسانی، تبلیغ فرهنگ امام حسینی(ع) یاری امام و... باشد.

حمایت:

- * از آثار خلاقانه و ایده های قابل پرورش و تکثیر با انتخاب ارزیاب حمایتی ۱ ساله می شود.
- * **ایده های الهام بخش** و بازتاب فعالیتهای در شبکه اجتماعی (instagram) پویش ملی خادم ارباب کیست به نشانی [@khadem_arbab_kist](https://www.instagram.com/khadem_arbab_kist) قرار خواهد گرفت.

تشکر از همراهان:

پویش ملی خادم ارباب کیست یک مسابقه نیست، حرکتی ست مبتنی بر انگیزه های درونی اما به رسم تشکر و قدردانی مقرر گردید از ۲۲۰ نفر از شرکت کنندگان با جوایز مادی، معنوی و حمایتی از ایده های برتر تقدیر بعمل بیاید.

زمان اعلام نتایج: ۱۷ ربیع الاول / همزمان با ولادت نبی مکرم اسلام (ص)



عزاد کتبخانه های عمومی کشور



پویش
مهربان





برگزاری نخستین جشنواره «کتابخوان و رسانه» در آخرین سال قرن

صدمین شماره فصلنامه «تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی» منتشر شد

کتابخانه عمومی شهدای اینالو شهر قره بلاغ افتتاح شد

کتابخانه عمومی شهید علی بابایی در روستای بیشه سر بابل افتتاح شد

بازدید معاونان نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور از پروژه کتابخانه مرکزی رشت

کتابخانه عمومی «پروین اعتصامی» به بهره‌برداری رسید

مهدی توکلیان خبر داد؛

برگزاری نخستین جشنواره «کتابخوان و رسانه» در آخرین سال قرن



به منظور توسعه همکاری کتابخانه‌های عمومی با مطبوعات، خبرگزاری‌ها و شبکه‌های رادیو و تلویزیونی و تقویت زمینه‌های اطلاع‌رسانی مناسب «خدمات و برنامه‌های» کتابخانه‌های عمومی؛ تجلیل از نقش اصحاب رسانه در توجه عموم مردم به «خدمات و برنامه‌های کتابخانه‌ها و تکریم کتابداران»؛ استعدادیابی خبرنگاران فعال در عرصه رسانه؛ ایجاد زمینه توجه مردم به نقش کتابخانه‌ها

« [مهدی توکلیان از برگزاری نخستین جشنواره «کتابخوان و رسانه» با هدف اطلاع‌رسانی مناسب از فعالیت کتابخانه‌های عمومی سراسر کشور و تقدیر از فعالان رسانه‌ای در حوزه کتاب و کتابخانه‌ها، در ۶ بخش اصلی، ۲ بخش فرعی و ۱ بخش ویژه توسط اداره کل روابط عمومی و امور بین‌الملل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور خبر داد.

به عنوان پایگاه‌های فرهنگی و اجتماعی در توسعه فرهنگ عمومی و افزایش مشارکت مردمی و اعضای کتابخانه‌ها در فعالیت‌های فرهنگی و آموزشی در مناطق کم‌برخوردار، نخستین جشنواره «کتاب‌خوان و رسانه» توسط اداره کل روابط عمومی و امور بین الملل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور برگزار می‌شود.

● بخش‌های جشنواره

مدیرکل روابط عمومی و امور بین الملل نهاد تصریح کرد: این جشنواره در ۶ بخش اصلی شامل «خبر»، «گزارش» (خبری، توصیفی، تحلیلی و تحقیقی و...)، «سرمقاله و یادداشت»، «گفت و گو»، «مقاله»، «عکس» (خبری، عکس غیرخبری، گزارش تصویری) برگزار می‌شود و دارای ۲ بخش جنبی شامل «اهدای جایزه به بهترین مطلب با محوریت افتتاح کتابخانه‌های مرکزی و اثرات آن در توسعه فضاهای فرهنگی ایران اسلامی» و همچنین «اهدای ۱۱ جایزه به بهترین گزارش از توسعه فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی نهاد در کتابخانه‌های عمومی» با ۱۱ موضوع محوری است.

دبیر نخستین جشنواره «کتاب‌خوان و رسانه» موضوعات محوری را به این ترتیب تشریح کرد:

۱. کم‌توجهی به کتابخانه، کتابدار و مطالعه در آثار سینمایی تولید داخل (۲۱ شهریور روز سینما)

۲. تمرکز کتابخانه‌های بر فعالیت‌های فرهنگی از جمله تشکیل محافل ادبی (۲۷ شهریور روز شعر و ادب فارسی)

۳. نقش کتابخانه‌های عمومی در توسعه و ترویج فرهنگ مقاومت (۳۰ شهریور آغاز هفته دفاع مقدس)

۴. نقش کتابخانه‌های عمومی در رفع نیازهای گروه‌های خاص (نابینایان، ناشنوایان و ...) (۲۳ مهر روز عصای سفید و روز جهانی

مهدی توکلیان مدیرکل روابط عمومی و امور بین الملل نهاد و دبیر نخستین جشنواره «کتاب‌خوان و رسانه» با اشاره به اهداف این جشنواره گفت: اولین جشنواره کتاب‌خوان و رسانه با هدف زنده نگه داشتن فضای کتابخانه و کتابخوانی با استفاده از ظرفیت فضای مجازی و اهمیت نقش مطالعه، تقویت ارتباط رسانه‌ها با کارکنان نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، مدیران کشوری و استانی و اعضای کتابخانه‌های عمومی، مسئولیت‌پذیری اصحاب رسانه در قبال خدمات و برنامه‌های کتابخانه‌های عمومی، ایجاد زمینه شکوفایی استعدادها و خلاقیت اصحاب رسانه در حوزه ترویج فرهنگ مطالعه و آشنایی بیشتر مردم ایران اسلامی با ظرفیت‌های فرهنگی، خدمات و برنامه‌های موجود در نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور و در نهایت توسعه گفتگوهای عمومی و نخبگانی درباره کتابخانه‌های عمومی برگزار می‌شود.

وی افزود: نخستین جشنواره «کتاب‌خوان و رسانه» در سال پایانی قرن در موضوعات «کتابخانه»، «کتابدار»، «کتاب‌خوان»، «اهدای کتاب»، «کتابخانه و خانواده»، «مسئولیت اجتماعی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور»، «ترویج فرهنگ مطالعه»، «برگزاری محافل تخصصی در طول سال با رویکرد مورد نیاز ملی و استانی» مانند: «محافل ادبی»، «فضای مجازی و کتابخانه»، «توجه به نقش

در نظر گرفته شده برای نخستین جشنواره «کتاب خوان و رسانه» شامل جایزه نقدی ۳۰ میلیون ریالی به همراه تندیس و لوح تقدیر برای نفرات اول هر رشته، جایزه نقدی ۲۰ میلیون ریالی به همراه لوح تقدیر برای نفرات دوم هر رشته و جایزه نقدی ۱۰ میلیون ریالی به همراه لوح تقدیر برای نفرات سوم هر رشته خواهد بود. همچنین ۱۱ جایزه نقدی ۳۰ میلیون ریالی به برگزیدگان بخش های جنبی و ۳ جایزه نقدی ۳۰ میلیون ریالی نیز به برگزیدگان اول تا سوم بخش ویژه جشنواره اهدا خواهد شد.

وی افزود: نسخه منتشر شده آثار می بایست اسکن و ارسال شود. همچنین آثار منتشر شده در خبرگزاری ها علاوه بر ارسال تصویر اثر می بایست دارای لینک انتشار باشد. همچنین آثاری که پیش از انتشار فراخوان (۱۸ شهریور ماه) در رسانه ها منتشر شده اند، از فرایند داوری حذف خواهند شد. بر این اساس جمع بندی و داوری اولیه تا ۳۰ بهمن ماه و داوری نهایی تا ۱۰ اسفند ماه انجام می شود و مراسم اختتامیه و معرفی برگزیدگان نهایی جشنواره نیز همزمان با سالروز تاسیس نهاد کتابخانه های عمومی کشور، در ۱۷ اسفند ۱۳۹۹ برگزار خواهد شد.

#

۵. تمرکز بر توسعه فعالیت های فرهنگی کتابخانه ها از جمله راه اندازی بخش کودک و نوجوان در کتابخانه های عمومی سراسر کشور (۳۰ آبان روز جهانی کودک، ۱۳ آبان روز دانش آموز)

۶. نقش نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلامی در ایجاد زیرساخت های مناسب و ریل گذاری در جهت توسعه فعالیت های فرهنگی در کتابخانه های عمومی (۱۰ آذر روز مجلس)

۷. اهمیت نقش پژوهش در ایجاد تحول و تغییر کتابخانه های عمومی کشور از پایگاه های امانت کتاب به مراکز فرهنگی و اجتماعی با محور کتاب (۲۵ آذر روز پژوهش)

۸. نقش کتابخانه های عمومی در حفظ و تقویت هویت ایرانی و اسلامی (۳۰ آذر شب یلدا و ولادت حضرت زینب (س))

۹. همدلی و همراهی کتابخانه های عمومی با آسیب دیدگان حوادث طبیعی (۵ دی سالگرد زلزله بم)

۱۰. توجه به کتابداران و کتاب خوان های ادیان و غیرمسلمانان در کتابخانه های عمومی (۱۲ دی آغاز سال نو میلادی)

۱۱. نقش کتابخانه های عمومی در توسعه و ترویج فرهنگ اصیل انقلاب اسلامی (بهمن ماه سالروز پیروزی انقلاب اسلامی)

وی افزود: بخش ویژه این جشنواره نیز به رسانه های دیداری و شنیداری (رادیو و تلویزیون) با رویکرد توجه به اخبار و گزارش های ویژه رسانه های ملی در حوزه کتابداران، کتابخوان ها و کتابخانه های عمومی اختصاص دارد.

● جوایز جشنواره

مهدی توکلیان در ادامه گفت: جوایز

پس از بررسی و داوری آثار صورت گرفت؛ اعلام برگزیدگان پویش نقاشی «کرونا را شکست میدهیم»

« I همزمان با شیوع بیماری کرونا در کشور و تعطیلات ناخواسته کتابخانه‌های عمومی در سراسر کشور، پویش نقاشی «کرونا را شکست می‌دهیم» از سوی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور با هدف غنی سازی اوقات فراغت کودکان در ایام کرونا، برای گروه سنی ۴ تا ۱۲ سال اجرا شد که بر این اساس ۱۱ هزار و ۷۰۸ اثر از سراسر کشور به دبیرخانه پویش نقاشی «کرونا را شکست می‌دهیم» ارسال شد.

این آثار بر اساس شاخص‌هایی چون تناسب اثر با موضوع مسابقه، تناسب نقاشی با سن فرد، یکدستی و مهارت در نقاشی و رنگ آمیزی و همچنین جذابیت و خلاقیت داوری شدند که از این تعداد ۷۱۲ اثر امتیاز عالی، ۸۵۳ اثر امتیاز خوب، ۹۷۵ اثر امتیاز متوسط و ۹۱۶۸ اثر امتیاز معمولی را کسب کردند. همچنین استان‌های فارس با یک هزار و ۱۱۷ نفر، اصفهان با ۸۷۷ نفر، آذربایجان شرقی با ۷۹۳ نفر، خوزستان با ۷۷ نفر و چهارمحال و بختیاری با ۷۲۴ نفر بیشترین میزان مشارکت را داشتند.

در نهایت پس از داوری نهایی و با شرط اینکه شرکت کنندگانی که دو یا چند اثر در این پویش ارائه کرده بودند، تنها یک بار و به



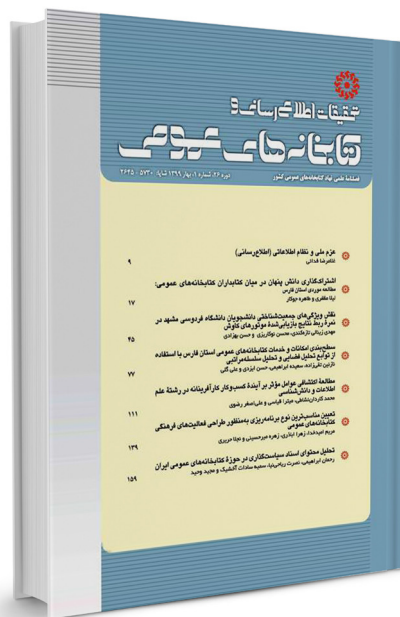
واسطه یکی از آثارشان مورد تقدیر قرار گیرند، تعداد ۶۷۸ نفر به عنوان برگزیده نهایی در این پویش انتخاب شدند که به آنها لوح تقدیر و هدیه نقدی و به سایر شرکت کنندگان نیز لوح تقدیر به امضای مدیرکل استان اهداء خواهد شد.

گفتنی است با توجه به تعطیلی کتابخانه های عمومی در سراسر کشور به دنبال شیوع ویروس کرونا و با هدف اشاعه فرهنگ کتابخوانی و غنی سازی اوقات فراغت، مسابقه نقاشی ویژه گروه سنی کودک، ۴ تا ۱۲ سال (متولدين ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۴) با محوریت کارهایی که در ایام تعطیلات کرونا و حضور در منزل انجام می شود، کتابخوانی در تعطیلات کرونا و مراقبت های بهداشتی در مواجهه با کرونا ویروس و تشکر از پزشکان و پرستاران از ۲۰ اسفند ماه سال ۹۸ آغاز شد و تا ۳۱ فروردین سال ۹۹ ادامه داشت.

#

تحت نظر و حمایت معاونت برنامه‌ریزی، پژوهش و فناوری اطلاعات نهاد؛

صدمین شماره فصلنامه «تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی» در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفت



« [صدمین شماره پیاپی و نخستین شماره از بیست و ششمین دوره فصلنامه علمی «تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی» با نظارت و حمایت معاونت برنامه‌ریزی، پژوهش و فناوری اطلاعات نهاد در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفت. یکصدمین شماره پیاپی (نخستین شماره از بیست و ششمین دوره) فصلنامه علمی-پژوهشی «تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی»، شامل شش مقاله به صورت الکترونیکی در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفت. در این شماره پس از سخن سردبیر با عنوان «عزم ملی و نظام اطلاعاتی (اطلاع‌رسانی)»، شش جستار با عناوین «اشتراک‌گذاری دانش پنهان در میان کتابداران کتابخانه‌های عمومی: مطالعه موردی استان فارس» از لیلا مظفری و طاهره

جوکار؛ «نقش ویژگی‌های جمعیت‌شناختی دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد در نمرهٔ ربط نتایج بازیابی‌شدهٔ موتورهای کاوش» از مهدی زینالی تازه‌کندی، محسن نوکاریزی و حسن بهزادی؛ «سطح‌بندی امکانات و خدمات کتابخانه‌های عمومی استان فارس با استفاده از توابع تحلیل فضایی و تحلیل سلسله مراتبی» از نازنین تقی‌زاده، سعیده ابراهیمی، حسن ایزدی و علی گلی؛ «مطالعهٔ اکتشافی عوامل مؤثر بر آیندهٔ کسب‌وکار کارآفرینانه در رشتهٔ علم اطلاعات و دانش‌شناسی» از محمد کردان‌نشاطی، میترا قیاسی و علی‌اصغر رضوی؛ «تعیین مناسب‌ترین نوع برنامه‌ریزی به‌منظور طراحی فعالیت‌های فرهنگی کتابخانه‌های عمومی» از مریم امیدخدا، زهرا ابادری، زهره میرحسینی و نجلا حریری؛ «تحلیل محتوای اسناد سیاست‌گذاری در حوزه کتابخانه‌های عمومی ایران» از رحمان ابراهیمی، نصرت ریاحی‌نیا، سمیه سادات آخشیک و مجید وحید ارائه و منتشر شده است.

مقاله «اشتراک‌گذاری دانش پنهان در میان کتابداران کتابخانه‌های عمومی: مطالعه موردی استان فارس» حاصل پژوهشی با هدف کشف روش‌های انتقال و اشتراک دانش پنهان در میان کتابداران کتابخانه‌های عمومی استان فارس و عوامل مؤثر بر آن بوده است. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد مهم‌ترین روش‌های انتقال دانش پنهان بین کتابداران کتابخانه‌های عمومی استان فارس به ترتیب، ارتباط کلامی با همکاران و شرکت در دوره‌های آموزش ضمن خدمت است. هر سه دسته عوامل فردی، سازمانی و وابسته به فناوری در انتقال دانش ضمنی از دید کتابداران مؤثر هستند؛ درحالی که عوامل سازمانی بیشترین امتیاز و عوامل

فردی کمترین امتیاز را دارند.

«نقش ویژگی‌های جمعیت‌شناختی دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد در نمرهٔ ربط نتایج بازیابی‌شدهٔ موتورهای کاوش» مقاله‌ای است که به دنبال کشف نقش متغیرهای جمعیت‌شناختی کاربران هنگام جست‌وجو در موتورهای کاوش است؛ چراکه برای طراحی نظام‌های بازیابی اطلاعات کاربرپسند، توجه به ویژگی‌های کاربران از اهمیت زیادی برخوردار است. این مقاله توجه مدیران اطلاعات و طراحان نظام‌های بازیابی اطلاعات را به این موضوع معطوف می‌کند که در طراحی نظام‌های اطلاعاتی توجه به سه متغیر جمعیت‌شناختی تحصیلات، سن و منطقهٔ سکونت نسبت به دو متغیر حوزه‌های تحصیلی و جنسیت از اهمیت بیشتری برخوردار است.

در مقاله «سطح‌بندی امکانات و خدمات کتابخانه‌های عمومی استان فارس با استفاده از توابع تحلیل فضایی و تحلیل سلسله‌مراتبی» حاصل پژوهشی با هدف سطح‌بندی کتابخانه‌های عمومی استان فارس و تعیین الگوی پراکندگی آن‌ها بر مبنای توزیع امکانات و خدمات است. یافته‌های این مقاله نشان می‌دهد توزیع منابع و خدمات در کتابخانه‌های عمومی استان فارس، به‌صورت نامتوازن انجام شده است. طبق نقشه‌های نهایی بخش عمده‌ای از استان از نظر تمامی شاخص‌های امکانات و خدمات در وضعیت متوسط قرار گرفته است. برخوردارترین مناطق از نظر امکانات و خدمات کتابخانه‌ای، پیرامون مناطق شمالی از جمله شهرستان‌های کازرون، سروستان و آباده است، در حالی که کم‌برخوردارترین مناطق در بخش‌های جنوبی و مرکزی استان متمرکز شده‌اند.

در ادامه، مقاله «مطالعهٔ اکتشافی عوامل مؤثر بر آیندهٔ کسب‌وکار کارآفرینانه در رشتهٔ علم اطلاعات و دانش‌شناسی» حاصل از پژوهشی است که با رویکردی اکتشافی و با دیدگاه آینده‌نگرانه در خصوص عوامل مؤثر بر کسب‌وکار کارآفرینانه در حوزهٔ علم اطلاعات و دانش‌شناسی انجام شده است. از نتایج این پژوهش می‌توان به‌منظور بهبود محیط کسب‌وکار و ایجاد فضای مطلوب برای کار و رشد روحیهٔ کارآفرینی در دانشجویان رشتهٔ علم اطلاعات و دانش‌شناسی استفاده کرد. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد عوامل مؤثر بر آیندهٔ کسب‌وکار کارآفرینانه در سه عامل فرصت‌های کارآفرینانه، ظرفیت‌های کارآفرینانه، و چهارچوب کارآفرینانه قرار می‌گیرند.

همچنین مقاله «تعیین مناسب‌ترین نوع برنامه‌ریزی به‌منظور طراحی فعالیت‌های فرهنگی کتابخانه‌های عمومی» دستاورد پژوهشی است که به تعیین دیدگاه‌های کارکنان صف و ستاد در انتخاب مناسب‌ترین نوع برنامه‌ریزی در کتابخانه‌های عمومی می‌پردازد. نتایج این پژوهش حاکی از آن است که دیدگاه‌های کتابداران و کارشناسان در انتخاب مناسب‌ترین نوع برنامه‌ریزی متفاوت است. از نظر کتابداران پنج نوع برنامه‌ریزی مشارکتی، فرهنگی، راهبردی، ترویجی و منطقی در اولویت است و از منظر کارشناسان ستادی به‌ترتیب انواع برنامه‌ریزی‌های منطقی، راهبردی، ترویجی، فرهنگی و مشارکتی در اولویت قرار دارد.

آخرین مقاله این شماره «تحلیل محتوای اسناد سیاست‌گذاری در حوزه کتابخانه‌های عمومی ایران»، برآمده از پژوهشی است که با هدف تعیین مقوله‌ها و موضوعات مورد توجه سیاست‌گذاران ملی در حوزهٔ

کتابخانه‌های عمومی جمهوری اسلامی ایران، انجام شده است. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد در اسناد مصوب، پنج مسئلهٔ «سیاست‌های ترویج خواندن»، «مدیریت امور اداری و مالی کتابخانه‌های عمومی کشور»، «ساخت و توسعه کتابخانه‌های عمومی کشور»، «مدیریت ارائه خدمات کتابخانه‌ای در کتابخانه‌های عمومی کشور» و «تعیین بازیگران ادارهٔ کتابخانه‌های عمومی در کشور» مورد توجه قرار گرفته است.

گفتنی است، فصلنامه علمی «تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی» به مدیر مسئولی علیرضا مختاریپور و سردبیری غلامرضا فدائی توسط نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور منتشر می‌شود و در تراز برترین نشریات علمی در حوزه خود است. این فصلنامه در حوزه‌های علم اطلاعات و دانش‌شناسی، به‌ویژه کتابخانه‌های عمومی و مطالعات خواندن مقاله پژوهشی می‌پذیرد.

#

به همت معاونت توسعه کتابخانه‌ها و ترویج کتابخوانی نهاد؛

پویش ملی «خادم ارباب کیست» برگزار می‌شود

« I به همت معاونت توسعه کتابخانه‌ها و ترویج کتابخوانی و با همکاری موسسه «پویش مهربرنا» پویش ملی «خادم ارباب کیست» با محوریت کتاب «خادم ارباب کیست: درس‌هایی از کلاس حضرت جون» نوشته سیدعلی اصغر علوی، برگزار می‌شود. این پویش ویژه گروه سنی نوجوان (۱۲ الی ۱۸ سال) است و بر فعالیت‌هایی که مخاطب نوجوان باید انجام دهد تا در زمره یاران امام حسین(ع) قرار گیرد، متمرکز است. تفاوت این پویش با مسابقات معمول کتابخوانی در آموزش عملیاتی است. بدین معنا که گروه مخاطب باید برترین تجارب خود از کارهای خوبی که بعد از مطالعه کتاب انجام داده‌اند را به منظور شرکت در پویش ارسال کنند.

علاقه‌مندان می‌توانند کتاب «خادم ارباب کیست: درس‌هایی از کلاس حضرت جون» را از طریق اپلیکشن طاقچه تهیه کرده و یا نکات برگزیده آن را در صفحه اینستاگرام پویش به نشانی @khadem_arbab_kist و یا با استفاده از نسخه الکترونیک، پانزده صفحه برگزیده این کتاب را مطالعه کنند. شرکت‌کنندگان پس از مطالعه اثر باید آموخته‌های عملی و فعالیت‌های خود



را، به صورت فردی، خانوادگی و گروهی، از طریق انتشار پست اینستاگرام و تگ‌کردن صفحه @khadem_arbab_kist با هشتگ‌های «#خادم_ارباب_کیست» و «#فعالیت_برای_یاری_امام» و یا ارسال مستقیم در پیام‌رسان بله به نشانی @khadem_arbab_kist انتشار دهند.

این پویش از ۲ مهر (۵ صفر) لغایت ۲۵ مهر (۲۸ صفر) برگزار می‌شود و اسامی برگزیدگان در تاریخ ۱۳ آبان (۱۷ ربیع الاول) همزمان با ولادت نبی مکرم اسلام(ص) اعلام خواهد شد. ۲۲۰ نفر از برگزیدگان این پویش، جوایزی به همراه یک جلد از منبع مسابقه دریافت خواهند کرد.

#

همزمان با هفته دولت؛

کتابخانه عمومی شهدای اینالو شهر قره بلاغ افتتاح شد



دوگانی و جمعی از مسئولان و مردم برگزار شد. مدیرکل کتابخانه های عمومی استان فارس در مراسم افتتاح کتابخانه عمومی شهدای اینالو، ضمن تبریک هفته دولت و تشکر از خانواده شهید ابراهیم دوگانی جهت اهدای ساختمان کتابخانه عنوان کرد: خوشبختانه این کتابخانه در یک منطقه محروم و کم برخوردار افتتاح شده که می تواند در ارتقای فرهنگ این منطقه بسیار اثرگذار باشد. روح الله منوچهری با بیان اینکه وظیفه و

« [آیین افتتاح کتابخانه عمومی شهدای اینالو شهر فاقد کتابخانه قره بلاغ فسا با حضور روح الله منوچهری، مدیرکل کتابخانه های عمومی فارس؛ حسین آرگیو، معاون استاندار و فرماندار ویژه فسا؛ حجت الاسلام والمسلمین هادی صدیق، امام جمعه شده و قره و بلاغ؛ علی محمد بلاغی، بخشدار شده و قره بلاغ؛ محمدحسین فیروزی، رئیس اداره کتابخانه های عمومی شهرستان فسا؛ عباس جوکار، شهردار قره بلاغ؛ هادی دوگانی، رئیس شورای شهر قره بلاغ، خانواده شهید ابراهیم

شهادی اینالو قره بلاغ با زیربنای ۲۵۰ مترمربع شامل مخزن با ۴ هزار جلد کتاب، سالن مطالعه، بخش کودک، بخش نشریات، بخش کتابداری و اداری است و به همت اداره کل کتابخانه های عمومی فارس تجهیز شده است. حسین آرگیو، فرماندار ویژه فسا نیز در این مراسم ضمن تاکید بر اینکه، این کتابخانه برای ساکنان منطقه ماندگار و برای خانواده شهید هادی دوگانی باقیات و صالحات خواهد بود، گفت: حق انتفاع و بهره برداری از ساختمان کتابخانه، از سوی خیر نیک اندیش خانواده شهید ابراهیم دوگانی به نهاد کتابخانه های عمومی کشور واگذار شده و شهرداری قره بلاغ در تجهیز آن کمک زیادی کرده است.

در پایان این مراسم لوح سپاس علیرضا مختارپور، دبیرکل نهاد کتابخانه های عمومی کشور به هادی دوگانی به نمایندگی از خانواده شهید ابراهیم دوگانی تقدیم شد.

گفتنی است، شهر قره بلاغ با جمعیت بیش از ۷۰۰۰ نفر در ۵۵ کیلومتری فسا قرار دارد.

#

تلاش ما این است که استانداردهای توسعه و عدالت اجتماعی را در زمینه کتاب و کتابخوانی ارتقا دهیم، گفت: در دولت تدبیر و امید توجه نهاد به بحث احداث و تجهیز کتابخانه در مناطق محروم، روستایی و کم برخوردار و شهرهای فاقد کتابخانه متمرکز شده و به طور جدی این هدف را دنبال می کنیم و باید به سمت برقراری عدالت اجتماعی و فرهنگی پیش رویم. تلاش می کنیم استانداردها و شاخص های کتابخوانی را در استان به سطحی مطلوب برسانیم.

وی خاطرنشان کرد: با توجه به اهتمام نهاد کتابخانه های عمومی کشور برای راه اندازی کتابخانه در شهرهای فاقد کتابخانه همه تلاش ها به کارگرفته شد تا شهر قره بلاغ از جمله شهرهای فاقد کتابخانه استان فارس، صاحب کتابخانه شود.

مدیرکل کتابخانه های عمومی استان فارس با اشاره به اینکه نهمین کتابخانه عمومی شهرستان فسا امروز افتتاح شد، گفت: دو پروژه کتابخانه ای دیگر در این شهرستان در دست اقدام است که امیدواریم به زودی به بهره برداری برسند. ساختمان کتابخانه عمومی



به منظور بررسی روند پیشرفت فیزیکی بزرگ ترین پروژه فرهنگی شمال کشور؛

رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی گیلان از کتابخانه مرکزی رشت بازدید کرد



ژاله حساس خواه، مدیر اسناد و کتابخانه ملی، مشاور، پیمانکار، و جمعی از معاونین و مدیران سازمان مدیریت و برنامه ریزی گیلان از پروژه کتابخانه مرکزی رشت بازدید کرد. محمدی: تکمیل بزرگ ترین پروژه فرهنگی استان گیلان، یکی از مصادیق حرکت جهادی است

رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان گیلان پس از بازدید از بخش های مختلف کتابخانه مرکزی رشت و بررسی میزان پیشرفت این پروژه در نشستی با مدیرکل کتابخانه های عمومی گیلان به عنوان بهره بردار و مدیرکل راه و شهرسازی استان به عنوان مجری پروژه، با تسلیت ایام سوگواری شهادت سرور و سالار شهیدان حضرت ابا عبدالله

« [رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان گیلان در جریان بازدید از کتابخانه مرکزی رشت، گفت: با همکاری ایجاد شده برای تحقق وعده افتتاح کتابخانه مرکزی رشت تا پایان سال جاری، شاخص های مختلف سرانه مطالعه در گیلان رشد چشمگیری خواهد داشت.

به گزارش روابط عمومی اداره کل کتابخانه های عمومی استان گیلان، محمد علی محمدی، رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان گیلان ظهر روز یکشنبه (۲ شهریور) با همراهی شراره کاووسی، سرپرست معاونت هماهنگی برنامه و بودجه این سازمان؛ پریسا کرمی، مدیرکل کتابخانه های عمومی استان گیلان؛ ماکان پدram، مدیرکل راه و شهرسازی؛

الحسین (ع) و نیز گرامیداشت هفته دولت، یکی از مصادیق حرکت جهادی در کشور را روند تکمیل بزرگ‌ترین پروژه فرهنگی استان گیلان و نیز شمال کشور در شهر رشت عنوان کرد.

محمد علی محمدی با بیان اینکه آیندگان در مورد اقدام ارزشمند دست اندرکاران و مجریان این کتابخانه بزرگ در استان ما را قضاوت خواهند کرد، از مدیران کل راه و شهرسازی و کتابخانه‌های عمومی استان به دلیل پیگیری برای تکمیل این پروژه قدردانی کرد.

محمدی همچنین با اشاره به پیشینه فرهنگی مردم گیلان، دلیل عقب ماندگی شاخص‌های سرانه مطالعه در استان را سرانه اندک فضای مطالعاتی دانست و گفت: با همگرایی ایجاد شده برای تحقق وعده افتتاح کتابخانه مرکزی رشت تا پایان سال جاری، شاخص‌های مختلف سرانه مطالعه در گیلان نیز با رشد چشمگیری همراه خواهد شد.

وی در پایان از آمادگی سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان برای اختصاص منابع مالی برای پایان دادن به روند احداث این پروژه تا تکمیل نهایی آن خبر داد.

کرمی: تلاش مجریان تکمیل کتابخانه مرکزی رشت در راستای تحقق وعده مسئولان به مردم است

مدیرکل کتابخانه‌های عمومی استان گیلان نیز در این نشست ضمن قدردانی از حمایت‌های رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان در تخصیص اعتبارات کافی برای تکمیل کتابخانه مرکزی رشت، هدف از تلاش مجریان این پروژه را تحقق وعده مسئولان به مردم برای بهره‌برداری آن تا پایان سال جاری عنوان کرد.

پریسا کرمی با اشاره به امکانات متعدد

این کتابخانه برای استفاده عموم مردم اظهار امیدواری کرد با پیگیری‌های مسئولان، نمایندگان و دست‌اندرکاران کتابخانه مرکزی رشت این پروژه تکمیل و به‌عنوان هدیه فرهنگی ارزشمندی به مردم استان گیلان بویژه شهر رشت تقدیم شود.

پدرام: رشد قیمت تجهیزات مشکل اصلی در فرایند تکمیل کتابخانه مرکزی رشت است
ماکان پدرام، مدیرکل راه و شهرسازی استان گیلان در ادامه این نشست ضمن ارائه گزارشی از روند تکمیل کتابخانه مرکزی رشت، بزرگ‌ترین مشکل در عملیات تکمیل آن را روند صعودی قیمت تجهیزات با توجه به شرایط تحریمی کشور عنوان کرد و گفت: این مشکل مانعی حل‌نشده برای تکمیل این کتابخانه نبوده و امیدواریم با تخصیص به موقع اعتبارات شاهد افتتاح کتابخانه تا پایان سال باشیم.

گفنی است، کتابخانه مرکزی شهر رشت به‌عنوان بزرگ‌ترین کتابخانه عمومی شمال کشور با اسکلت بتنی در ۶ طبقه با مساحت ۸ هزار و ۱۵۳ مترمربع، دارای بخش‌های مختلفی چون سالن آمفی تاتر، مخزن کتاب، سالن‌های مطالعه مجزا ویژه آقایان و خانم‌ها، سالن جلسات، بخش ویژه گویا و بریل، بخش کتب مرجع، بخش امانت، بخش ویژه و مستقل کودک، بخش ویژه مطالعه محققان، بخش اداری کتابخانه و مرمت و آماده‌سازی کتاب است. عملیات احداث این پروژه در سال ۱۳۸۳ آغاز شده و در حال احداث و تکمیل است. این کتابخانه بزرگ تاکنون با هزینه‌ای بالغ بر ۲۱ میلیارد ریال به ۷۲ درصد پیشرفت فیزیکی رسیده است و برای تکمیل این پروژه بزرگ فرهنگی شمال کشور به ۱۷۰ میلیارد ریال اعتبار دیگر نیازمند است.

#

به مناسبت هفته دولت؛

کتابخانه عمومی شهید علی بابایی در روستای بیشه سر بابل افتتاح شد

فیروزجایی، نمایندگان شهرستان بابل در مجلس شورای اسلامی؛ قربانعلی ولیزاده بورا، فرماندار بابل؛ علیرضا سعدی پور، مدیرکل آموزش و پرورش مازندران؛ قربانعلی شیرزاد، مدیرکل نوسازی مدارس استان، معاونان و گروهی از کارشناسان ستادی اداره کل کتابخانه ها، رئیس اداره و کتابداران کتابخانه های عمومی شهرستان و دهیار، اعضای شورا و جمعی از اهالی روستا و خانواده شهید بابایی

« I سی و چهارمین کتابخانه روستایی مازندران به مناسبت هفته دولت با حضور مسئولان در روستای بیشه سر بابل افتتاح شد.

وز چهارشنبه، پنجم شهریور ۱۳۹۹، کتابخانه عمومی شهید علی بابایی به عنوان سی و چهارمین کتابخانه روستایی در مازندران با حضور آرزو ولیپور، مدیرکل کتابخانه های عمومی استان؛ مهدی سعادت و علی کریمی





های عمومی استان با همراهی پدر شهید
علی بابایی، بر سر مزار این شهید در روستا
حاضر شد و به مقام شامخ شهدا ادای احترام
کرد.

#

در روستای بیشه سر بابل به بهره برداری
رسید.

ولپور در حاشیه افتتاح این کتابخانه،
با قدردانی از حمایت های مسئولان استانی
و شهرستانی و زحمات همکاران خود جهت
افتتاح این کتابخانه، اظهار داشت: حمایت
ها و زحمات و تلاش ها از این پس باید
دو چندان شود تا کتابخانه ای که برای مردم
شهیدپرور راه اندازی و به نام یکی از شهدای
عزیز نامگذاری شده است را به حد مطلوب
خدمتگزاری فرهنگی برسانند.

وی همچنین اظهار داشت: ان شاءالله
این کتابخانه منشأ امید فراوان برای مردم
زحمتکش روستا باشد و به آن ها کمک کند
تا آینده فرزندان شان با وجود این سرمایه
فرهنگی درخشان شود که البته تحقق این
موضوع به اعتماد و توجه خانواده ها به این
مرکز مهم فرهنگی نیازمند است.

نمایندگان مجلس نیز ضمن تقدیر از
مدیریت و کارکنان کتابخانه های عمومی
استان و شهرستان بابل، در خصوص حمایت
از کتابخانه های عمومی قول مساعد دادند.
پس از آئین افتتاح، مدیرکل کتابخانه

با حضور استاندار یزد؛

کتابخانه عمومی «پروین اعتصامی» به بهره‌برداری رسید



صرف مبلغ ۶ میلیارد ریال ساختمان این کتابخانه را با متراژ ۳۰۲ مترمربع احداث کرد. کار تجهیز این کتابخانه نیز با صرف مبلغ ۳ میلیارد ریال توسط اداره کتابخانه‌های عمومی شهرستان یزد انجام شد.

گفتنی است، کتابخانه عمومی پروین اعتصامی پیش از این با نام «ایثار» در محله نجف‌آباد یزد فعالیت می‌کرد که با همت شهرداری و نهاد کتابخانه‌های عمومی، هم‌اکنون در کنار پارک عسکریه این محله راه‌اندازی شده و به اهالی نجف‌آباد ارائه خدمت می‌کند. این کتابخانه در حال حاضر ۶۷۰ عضو فعال دارد و ۸ هزار و ۹۰۰ جلد کتاب نیز در مخزن آن موجود است.

#

« [ساختمان جدید کتابخانه عمومی پروین اعتصامی یزد با حضور استاندار یزد و جمعی از مردم منطقه نجف‌آباد و مسئولان ارشد استان به بهره‌برداری رسید.

آیین بهره‌برداری از ساختمان جدید کتابخانه پروین اعتصامی یزد با حضور محمدعلی طالبی، استاندار یزد؛ محسن صادقیان، معاون عمرانی استاندار؛ سیدمحمد رستگاری، فرماندار یزد؛ رقیه دوست‌فاطمی‌ها، مدیرکل کتابخانه‌های عمومی استان؛ محمدجواد آقایی، شهردار حمیدیا و جمعی از مردم و مسئولان برگزار شد.

زمین این کتابخانه توسط خیر نیک‌اندیش، مرحوم ربابه عسکری به این امر اختصاص یافت و شهرداری حمیدیا با

به منظور بررسی مراحل پیشرفت پروژه کتابخانه مرکزی رشت صورت گرفت؛

بازدید معاونان نهاد کتابخانه های عمومی کشور از پروژه کتابخانه مرکزی رشت



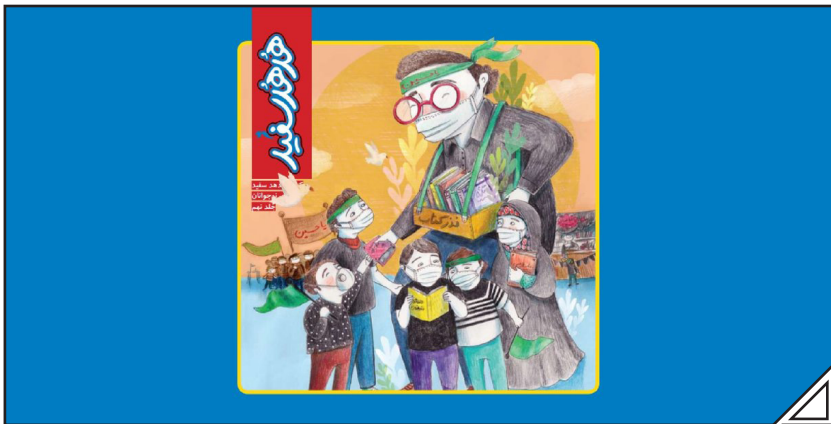
عمومی کشور همچنین با حضور در دو کتابخانه عمومی امام حسن مجتبی(ع) و میرزا کوچک جنگلی رشت، ضمن دیدار با کتابداران، از وضعیت این کتابخانه ها نیز بازدید و در ادامه نیز در جلسه ویژه بررسی وضعیت کتابخانه مرکزی شهر رشت با حضور کیمیا تنهایی، معاون توسعه مدیریت و منابع استانداری گیلان؛ فیروز فاضلی، مدیرکل فرهنگی و ارشاد اسلامی؛ پریسا کرمی، مدیرکل کتابخانه های عمومی استان؛ سید رضا عظیمی، مدیرکل امور اقتصادی و دارایی استان گیلان؛ علی فتح الهی، فرماندار شهرستان رشت؛ ژاله حساس خواه، رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی گیلان؛ محمد رضا گلی، معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی سازمان مدیریت و برنامه ریزی گیلان و نماینده اداره کل راه و شهرسازی استان، شرکت کردند.

« [مهدی رضانی، معاون توسعه کتابخانه ها و ترویج کتابخوانی و هوتن والی نژاد، معاون اداری و مالی نهاد کتابخانه های عمومی کشور سه شنبه ۲۵ شهریور طی سفری یک روزه به استان گیلان در نشستی با پریسا کرمی، مدیرکل کتابخانه های عمومی این استان در خصوص وضعیت و مراحل پیشرفت کتابخانه مرکزی شهر رشت بحث و تبادل نظر کردند.

معاونان دبیرکل نهاد کتابخانه های عمومی کشور همچنین پس از این نشست با حضور در محل پروژه کتابخانه مرکزی شهر رشت ضمن بازدید از بخش های مختلف این کتابخانه از نزدیک در جریان پیشرفت فیزیکی و اقدامات انجام شده قرار گرفتند. مهدی رضانی، معاون توسعه کتابخانه ها و ترویج کتابخوانی و هوتن والی نژاد، معاون اداری و مالی نهاد کتابخانه های

با سفر به دیار کریمان و مرور روایت‌هایی از دلتنگی اعضای کتابخانه‌های عمومی؛

جلد نهم از کتاب «هدهد سفید» به صورت الکترونیکی منتشر شد



کشور به صورت چاپی و الکترونیکی منتشر و با ارسال به کتابخانه‌های عمومی سراسر کشور در دسترس قرار گرفت. نهمین جلد از کتاب «هدهد سفید» با بخشی با عنوان «آوازهایم برای تو» آغاز می‌شود که در آن فریدون عموزاده خلیلی در یادداشتی با یادآوری خاطره موضوع معروف «تعطیلات تابستان یا عید خود را چگونه گذراندید؟» در دوران مدرسه، از کودکان و نوجوانان خواسته تا آنها نیز از روزهای کرونایی‌شان بگویند. او در بخشی از این یادداشت نوشته است: «حالا شما بگویید کرونای خود را چگونه گذراندید؟ شوخی نمی‌کنم، واقعاً بنویسید در دوره‌ی کرونا، روزی چند کتاب خوانده‌اید؟ در چند کلاس

نهمین جلد از کتاب «هدهد سفید» با مطالب متنوعی درباره دفاع مقدس و ادبیات، سفر به دیار کریمان، مروری بر دلتنگی اعضای کتابخانه‌ها و تلاش‌های کتابداران در روزهای تعطیلی این مراکز فرهنگی به دلیل شیوع ویروس کرونا، به صورت الکترونیکی منتشر و در دسترس اعضای نوجوان کتابخانه‌های عمومی سراسر کشور قرار گرفت.

پس از انتشار هشت جلد از کتاب «هدهد سفید» که با استقبال اعضای نوجوان کتابخانه‌های عمومی همراه شد، جلد نهم این کتاب نیز با ارائه مطالبی به منظور آشنایی هرچه بیشتر و بهتر نوجوانان با کتاب و کتابخانه، از سوی نهاد کتابخانه‌های عمومی

آنلاین شرکت کرده‌اید؟ چند فیلم و سریال دیده‌اید؟ پروتکل‌های بهداشتی را چقدر رعایت کرده‌اید؟ ... خدا وکیلی همه‌اش را راست راست بنویسید؛ اینجا کسی یقه‌تان را نمی‌گیرد.»

بخش «روزها و قصه‌ها» نهمین شماره از هدهد سفید با عنوان «مرشد» به شاعر نام‌آشنای زبان فارسی، محمدحسین بهجت تبریزی(شهریار) پرداخته و به مناسبت فرارسیدن زادروز او و همچنین روز شعر و ادب فارسی، داستانی درباره روزهایی که این شاعر توانمند هنوز به نام شهریار شهرت نیافته بود را نقل کرده است.

هدهد سفید در نهمین پرواز خود در سرزمین آگاهی و کتاب، در بخش «سرزمین‌ها و افسانه‌ها» مهمان دیار کریمان؛ کرمان شده و در پرونده‌ای خواندنی با عنوان «کارمن، دیار کریمان» ضمن یادآوری نام‌های بزرگ و بلندآوازه این استان از جمله: سردار شهید قاسم سلیمانی، خواجه‌ی کرمانی، هوشنگ مرادی کرمانی و... پذیرای یادداشت‌ها و داستان‌هایی از احمدرضا احمدی، افسانه شعبان‌نژاد، علی‌اکبر کرمانی‌نژاد، شهرام شفيعی و پروانه فتوحی سهل‌آباد با محوریت کرمان شده است.

در بخش «گپ» نیز فاطمه ترجمان به سراغ حسین فتحی نویسنده توانای کودک و نوجوان رفته و از نویسنده کتاب‌های تحسین‌شده «آتش در خرمن» و «پسران جزیره» درباره سال‌های دفاع‌مقدس و ادبیات گفتگو کرده است.

در بخش «مثل آب برای شکلات» فریدون عموزاده خلیلی هفتمین بخش از درس «۱۰ درس محرمانه برای نویسنده شدن» را ارائه کرده و در بخش «صد دانه یاقوت» نیز کتاب‌های خواندنی و متنوعی در قالب چهار

بخش «قفسه مهر، قفسه امید، قفسه دانش، قفسه ویژه، قفسه شما» برای خواندن معرفی و پیشنهاد شده است.

بخش «خیلی‌دور، خیلی نزدیک» جدیدترین شماره هدهد سفید به خاطرات و داستان‌های کتابداران از روزهایی که بچه‌ها در کتابخانه نبودند اختصاص یافته است. در این پرونده پای روایت‌های کتابدارانی نشسته شده که علی‌رغم تعطیلی کتابخانه‌های عمومی در دوران شیوع ویروس کرونا، از طریق فعالیت‌های مستمر در فضای مجازی تلاش کرده‌اند کتاب دوباره به زندگی بچه‌ها بازگردد و کتابخوانی از رونق نیفتد.

«بیست هزار فرسنگ زیر دریا» نیز به خرده روایت‌هایی از روزهای بلند دور از کتابخانه پرداخته و در سلسله یادداشت‌هایی که با عنوان «هیچ‌کس، هیچ‌کس اینجا به تو مانند نشد» توسط شماری از اعضای کودک و نوجوان کتابخانه‌های عمومی در نقاط مختلف کشور نوشته شده، یادآور خانه‌نشین شدن اعضای کتابخانه و دلتنگی آنها برای کتابخانه شده و به همین مناسبت مروری بر دلنوشته‌های آنها از این دلتنگی کرده است. قسمت پایانی داستان دنباله‌دار «عهدنامه‌ی سیم‌رغ» و داستان‌های «بال و پر لیلی ببین، لیلی ببین، اکبر ببین»، «اتاق پروانه‌ای»، «آسفالت دل‌انگیز گسترش فرهنگ گنجشک باران‌خورده»، «پسرک و دریا»، «آشتی» در کنار شعر «پروانه در آتش»، نمایشنامه‌های تک‌پردای «نگهبان» و «ارثیه‌ی ابدی»، داستان مصور «شهریار و نبرد دیوان»، صفحات «نوشتن نامه به نویسنده محبوب»، روزشمار رویدادهای مهم ماه‌های مهر و آبان، سرگرمی و جدول، بخش‌های دیگر نهمین شماره هدهد را تشکیل می‌دهند.

#

در مراسمی با حضور استاندار خوزستان؛

ساختمان جدید کتابخانه عمومی شهید علی ضامن مقامی در گتوند به بهره‌برداری رسید



« [کتابخانه عمومی شهید علی ضامن مقامی گتوند با حضور غلامرضا شریعتی، استاندار خوزستان؛ سهراب گیلانی، نماینده مردم گتوند در مجلس شورای اسلامی؛ عبدالرضا احسانی نیا، فرماندار گتوند؛ سعید رضوانی، مدیرکل روابط عمومی و امور بین‌الملل استانداری خوزستان؛ عباس حسین‌زاده بندگیری، سرپرست اداره‌کل کتابخانه‌های عمومی خوزستان و سایر مسئولان استانی و شهرستانی، به بهره‌برداری رسید. غلامرضا شریعتی، استاندار خوزستان در مراسم افتتاح کتابخانه عمومی شهید علی ضامن مقامی گتوند، اظهار داشت: استان خوزستان ظرفیت بسیار بالایی دارد و باید زیرساخت‌های کتابخانه‌ای در استان توسعه یابد. وی با بیان اینکه برای ترویج کتاب



دارایی‌ها و ۲ درصد نفت، احداث و تجهیز شده است تا به عنوان یک مرکز فرهنگی به ترویج فرهنگ مطالعه و کتابخوانی در این شهر بپردازد.

وی همچنین خاطرنشان کرد: کتابخانه عمومی شهید علی ضامن مقامی با زیربنای ۲۸۰ مترمربع، دارای بخش‌های مختلفی از جمله مخزن اصلی و مرجع، سالن‌های مطالعه مجزا، بخش کودک و بخش نشریات است.

#

و کتابخوانی تلاش باید کرد، گفت: این کتابخانه فرصتی برای ارتقای سطح فرهنگی منطقه است و بهره‌برداری از این کتابخانه را می‌توان با سه شاخص ضریب رشد دانش، ارتقای تعاملات اجتماعی و رشد کیفی اعضای کتابخانه سنجید. شریعتی همچنین با اشاره به تلاش اداره کل کتابخانه‌های عمومی خوزستان برای توسعه کمی و کیفی کتابخانه‌ها، ادامه داد: امیدواریم به وسیله برنامه‌هایی هدفمند در ترویج فرهنگ کتاب و کتابخوانی، شاهد حضور بیش از پیش کودکان و نوجوانان شهر جنت مکان در کتابخانه باشیم.

عباس حسین‌زاده بندقی‌ری، سرپرست اداره کل کتابخانه‌های عمومی خوزستان نیز در خصوص کتابخانه عمومی شهر جنت مکان، گفت: کتابخانه شهید علی ضامن مقامی در فضایی با زیربنای ۲۸۰ مترمربع و با هزینه‌ای بالغ بر ۷۵ میلیارد و ۸۳ میلیون ریال از محل اعتبارات تملک



نامش محمد (عليه السلام) بود

پدیداور: سیدمهدی آیت اللهی

ناشر: مدرسه

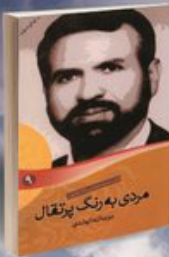
صفحه ۳۲

من امام رضا (عليه السلام) را دوست دارم

پدیداور: غلامرضا حیدری اچهری

ناشر: نشر جمال

صفحه ۲۴



مردی به رنگ پرتقال

زندگی‌نامه‌ی داستانی شهید سیدموسی نامجو

پدیداور: عزت‌الله الوندی

ناشر: نشر شاهد

صفحه ۱۱۲

ستون ۱۴۵۳

پدیداور: مسلم ناصری

ناشر: کتاب جمکران

صفحه ۱۳۵



لمس بام دنیا

پدیداور: اریک واینمایر، مترجم: بهروز خیاب بهشتی

ناشر: نغمه نو اندیش

صفحه ۴۹۷



مهرماه ۱۳۹۹





نگاهی به سیر تحول شعر آیینی از ایران تا هند

نهادینه کردن فعالیت‌های ادبی در کتابخانه‌ها با راه‌اندازی «محافل ادبی نهاد»

دوران احیاء کتابخانه‌های مرکزی با همتی مجاهدانه در راه‌اندازی و رویکردی نوین در ارائه خدمات

همنشینی شاعران آیینی در سایه‌سار خیمه‌های کربلا

بازدید وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی از غرفه نهاد در نمایشگاه دستاوردهای دفاع مقدس و مقاومت

نگاهی به برخی خدمات کتابخانه‌های مرکزی کشور؛

دوران احیاء کتابخانه‌های مرکزی با همتی مجاهدانه در راه‌اندازی و رویکردی نوین در ارائه خدمات



« [پس از اینکه موضوع تکمیل و بهره‌برداری از کتابخانه‌های مرکزی در مراکز استان‌های مختلف کشور به عنوان یکی از سیاست‌های مهم نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در دوره مدیریتی اخیر مطرح شد، اقدامات لازم جهت فعال کردن روند بهره‌برداری از این پروژه‌ها در دستور کار قرار گرفت. بر این اساس امروز کتابخانه‌های مرکزی شهرهای مشهد، ایلام، همدان، خوزستان، ارومیه، تبریز، بجنورد، سمنان و اردبیل فعال و مشغول ارائه خدمات متنوع به ساکنین شهر خود و همچنین شهرستان‌های اطراف هستند. همچنین در ادامه این روند کتابخانه مرکزی یزد آماده افتتاح و بهره‌برداری و همچنین کتابخانه‌های مرکزی در چند شهر بزرگ نیز در حال طی کردن مراحل ساخت و تجهیز هستند. اما رویکرد مهمی که در روند تکمیل و راه‌اندازی کتابخانه‌های مرکزی در سراسر کشور

باز با امکان ورود کاربران و انتخاب آزاد کتب اداره می شود.

همچنین نرم افزار مدیریت کتابخانه های عمومی «سامان» با فراهم آوری اطلاعات کتابشناختی تمامی کتب تحت پوشش کتابخانه های عمومی کشور، امکان جستجو و بازیابی کتب های موجود در مخزن کتابخانه ها را برای کاربران تسهیل و فراهم می کند.

فضاهای مطالعه انفرادی و نشیمن های موقت در بین قفسه های کتاب امکان تفریح کتب و دسترسی راحت را برای مراجعین فراهم می کند و کتابداران متخصص مستقر در بخش امانت کتاب واقع در مخزن خدمات اطلاع رسانی و امانت و بازگشت کتاب را ارائه می دهند.

همچنین در کنار بخش مخزن اصلی کتاب شاهد فضاها و خدمات تفکیک شده ذیل هستیم:

مخزن نوجوان: شامل کتاب های متناسب

برای رده سنی نوجوان (۱۲ تا ۱۸ سال) سال است که با لیبل های های مشخص آماده سازی و جداسازی شده است. این فضا در کنار و یا داخل مخزن اصلی کتاب ها با فراهم آوری امکان ورود نوجوانان به فضای بزرگسال، احساس استقلال بیشتری را به نوجوانان می دهد. منابع موجود در این بخش متناسب با حال و هوای دوران نوجوانی از محتوایی که

وجود دارد، تبدیل این کتابخانه ها به مراکز فرهنگی اجتماعی چند منظوره با محوریت کتاب بوده است. به طوری که پس از تأکيدات دبیرکل نهاد کتابخانه های عمومی کشور و همچنین مطالبات وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، کتابخانه های مرکزی با رویکردی جدید و ارائه امکاناتی استاندارد و خدماتی ویژه در سراسر کشور به بهره برداری رسیده و خواهد رسید.

بر این اساس این رویکرد امروز کتابخانه های مرکزی با بیش از ۴۰ خدمت متنوع تکمیل و به بهره برداری می رسد که در ادامه نگاهی به مهم ترین بخش ها و خدمات پیش بینی شده در کتابخانه های مرکزی خواهیم داشت.

● خدمات مخزن کتابخانه

مخزن کتاب کتابخانه های عمومی متناسب با فضا و درجه اختصاص یافته به کتابخانه، با ظرفیت های متنوع و از ۱۰ تا ۲۰۰ هزار نسخه کتاب چاپی در تمامی موضوعات علوم و مطابق با نظام رده بندی ده دهی دیویی، چیدمان و به صورت مخزن

« رویکرد مهمی که در روند تکمیل و راه اندازی کتابخانه های مرکزی در سراسر کشور وجود دارد، تبدیل این کتابخانه ها به مراکز فرهنگی اجتماعی چند منظوره با محوریت کتاب بوده است. به طوری که پس از تأکيدات دبیرکل نهاد کتابخانه های عمومی کشور و همچنین مطالبات وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، کتابخانه های مرکزی با رویکردی جدید و ارائه امکاناتی استاندارد و خدماتی ویژه در سراسر کشور به بهره برداری رسیده و خواهد رسید.



سیستم ها و تجهیزات حفظ و نگهداری ویژه، محل نگهداری نسخ خطی، سنگی و سربی جمع آوری شده در استان خواهد بود که عمدتاً در کتابخانه های مرکزی پیش بینی می شود. اداره این بخش به صورت بسته و استفاده منابع با نظارت کتابدار مربوطه انجام پذیر خواهد بود. کاربران این خدمت پژوهشگران و محققینی هستند که با حضور در این بخش امکان دسترسی و بررسی این متون را خواهند داشت.

بخش نویسندگان بومی: این بخش در کتابخانه های عمومی با هدف حفاظت از مجموعه انتشارات نویسندگان یک استان و منطقه شکل می گیرد. در بخش نویسندگان بومی تمامی آثار مکتوب و غیر مکتوب نویسندگان و مترجمان بومی استان تهیه و نگهداری می شود. این بخش در کتابخانه ها متناسب با ظرفیت و زیربنای اختصاص یافته می تواند از چند قفسه تا یک بخش مجزا باشد.

بخش استان شناسی: با توجه به دسترسی آزاد عموم به منابع کتابخانه های عمومی در استان ها و همچنین وظیفه حفظ و نگهداری آثار بومی، حفظ و اشاعه تاریخ شفاهی استان

ادبیات سنگینی نداشته باشد در موضوعات علمی و مهیج، آموزنده و در راستای پاسخگویی به دغدغه های نوجوانان و هویت، استقلال فردی، تقویت مهارت های حل مسئله، عزت نفس و اعتماد به نفس و ... انتخاب خواهد شد.

مخزن نوسوادان و کم سوادان: کتابخانه

های عمومی کشور به منظور حفظ توانایی خواندن و نوشتن و جلوگیری از بازگشت به بی سواد و حفظ و تقویت سواد در نوسوادان، مجموعه ای از کتب ساده سازی شده مناسب این قشر را آماده سازی و در مخزن کتاب ارائه می دهند. نوسوادان و کم سوادان با عضویت رایگان در کتابخانه ها دسترسی به این منابع را خواهند داشت.

مخزن دفاع مقدس: کتابخانه های

عمومی علاوه بر برگزاری برنامه های متنوع با محوریت دفاع مقدس، با نگاه ویژه به مجموعه های دفاع مقدس این بخش را در کنار مخزن اصلی فراهم آورده است.

بخش نسخ خطی: این بخش به عنوان

گنجینه منابع ارزشمند استان ها ، مجهز به



راهنمایی کتابدار متخصص پیش‌بینی می‌شود.

● مدیریت سیار و شعب

خدمات کتابخانه های سیار و شعب در کتابخانه های مرکزی استان ها و شهرستان ها امکان مدیریت متمرکز کتابخانه های سیار استان یا شهرستان را به صورت یکپارچه، فراهم می‌کند. از جمله اقدامات این بخش در کتابخانه ها می‌توان به «تدوین نقشه راه و مناطق تحت پوشش کتابخانه های سیار»، «مجموعه سازی مناسب و آماده سازی و توزیع منابع»، «شناسایی مناطق فاقد کتابخانه و نیاز اطلاعاتی آن ها به منظور راه اندازی شعبه ها و ارسال کتاب»، «رصد فعالیت ها و خدمات کتابخانه های سیار» و «تعریف خدمات جدید و ویژه برای شعب تحت پوشش و کتابخانه‌های سیار» اشاره کرد.

● مدیریت پایگاه های اطلاعاتی

و منابع الکترونیکی

بخش پایگاه های اطلاعاتی با به کارگیری کتابداران متخصص امکان دسترسی به مقالات علمی پایگاه های اطلاعاتی داخلی و خارجی رایگان و نیازمند اشتراك را فراهم می‌کند. کارکنان این بخش امکان جستجو، بازیابی

و منطقه در کتابخانه های عمومی، این بخش با هدف گردآوری کلیه آثار مکتوب و غیر مکتوب منتشر شده در داخل و خارج کشور و به هر زبان که مرتبط با استان و یا منطقه است پیش بینی و راه اندازی می‌شود.

● خدمات تحویل مدرک

خدمات تحویل مدرک به عنوان یکی از روش های فراهم اوری اطلاعات به عنوان خدمتی جدید در کتابخانه های عمومی و به ویژه کتابخانه های مرکزی تعریف شده است. در این خدمت متقاضیان، مراجعان، سازمان ها و شرکت ها می‌توانند پس از تعیین کتاب، مقاله و مطلب مورد نظر، تقاضای خود را به این بخش اعلام و کتابداران با بهره گیری از مجموعه موجود ، سایر کتابخانه ها و همچنین پایگاه های اطلاعاتی؛ به صورت چاپی و الکترونیکی تهیه و از طریق ارسال پستی، مراجعه حضوری، پست الکترونیک و... به دست متقاضیان برسانند.

در واقع بخش خدمات تحویل مدرک به عنوان يك میانجی دسترسی به اطلاعات را برای متقاضیان فراهم می‌کند. این بخش در کتابخانه های عمومی در کنار مخزن اصلی یا مرجع کتابخانه با فراهم آوری امکان جستجوی اطلاعات از طریق استیشن ها و همچنین

مقاله را بر اساس نیاز متقاضیان به صورت مراجعه حضوری و یا ارسال به آنها دارد. همچنین در این بخش می توان خدمات دولت الکترونیک به منظور تسهیل و راه اندازی نیازهای مراجعین فراهم کرد . در این بخش پرداخت ها، خدمات دولتی، خدمات پلیس ثبت الکترونیکی و... امکان پذیر است.

● بخش ناشنویان

بخش ناشنویان در فضایی مستقل پیش بینی می شود که با فراهم سازی کتب ساده سازی شده، نرم افزارهای تخصصی حوزه ناشنویان، محتوای الکترونیکی آموزشی و دسترسی راحت به دو فضای آموزشی مجهز، امکان مطالعه و آموزش را برای این مراجعین فراهم خواهد کرد. همکاری با متخصصین مجرب و آشنا به زبان اشاره و توانایی ناشنویان، امکان دسترسی به اطلاعات و زمینه های مراجعه بعدی ناشنویان به مخزن اصلی کتاب را امکان پذیر می کند.

● بخش دیداری شنیداری

خدمت دیداری و شنیداری در کتابخانه ها در فضای مستقل پیش بینی و ارائه می شود و دسترسی به محتوای دیداری شنیداری (آموزشی، علمی، فرهنگی و...) را برای کاربران امکان پذیر می نماید. در این بخش منابع دیداری شنیداری سازماندهی شده و در دو فضای نمایشی و آرشیو نگهداری می شود. وجود فضاهای مستقل و استیشن ها برای کاربران امکان استفاده در محل و همچنین امانت را فراهم می کند.

سایت پیش بینی شده در این فضا امکان حضور کاربران در محل و نمایش فیلم و موسیقی، فایل های آموزشی و کتب صوتی را فراهم کرده است. همچنین با دسترسی به





استیشن های ایستاده مستقر در فضای این بخش، کاربران به جستجو، مرور و رصد محتوای آموزشی و دیداری و شنیداری موجود در کتابخانه می‌پردازند.

با توجه به افزایش روزافزون اعضای و تقاضای آنان در خصوص نرم افزارها و محمل‌های مختلف غیرچاپی، این بخش می‌تواند نسبت به فراهم آوری نرم افزارها و سایر امکانات سمعی و بصری از جمله ویدئو و پروژکتور، فیلم‌های آموزشی و... اقدام کند.

● بخش کودکان



به طور معمول متناسب با فضای کتابخانه‌ها و زیربنای اختصاص داده شده فضای بخش کودک در طبقه همکف و با در نظر گرفتن سهولت دسترسی برای کودکان و والدین پیش بینی می‌شود. فضاسازی و طراحی تجهیزات، کف و دیوارهای این بخش متناسب با روحیه کودکان و با محوریت کتاب و مطالعه؛ کودکانه و با استفاده از طرح های شاد و آموزشی و حساسیت ایمنی برای کودکان طراحی شده، کفپوش‌ها و تجهیزات موجود تداعی کننده فضای امن و راحت شبیه شده با خانه است. قفسه‌های کتاب و میزهای و صندلی‌های آموزشی و مطالعه از طراحی جذاب و برخوردار است. همچنین بخش کودکان دارای بخش‌های و خدماتی است که در ادامه به آن اشاره می‌شود.



بخش انتظار والدین: بخش کودک

کتابخانه های عمومی به منظور فراهم آوری امکان حضور والدین در کنار فرزندانشان در این بخش، فضای نشیمن و قفسه های از کتب و مجلات منتخب آموزشی با محوریت مواد خواندنی کوتاه در موضوعات تربیتی و روانشناسی کودک را فراهم می‌کند. به طوری که والدین در این بخش با آرامش خاطر

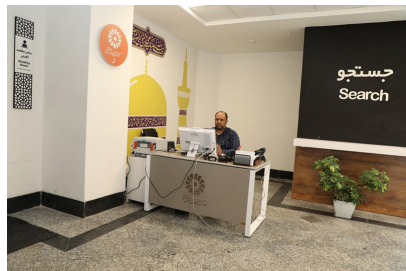
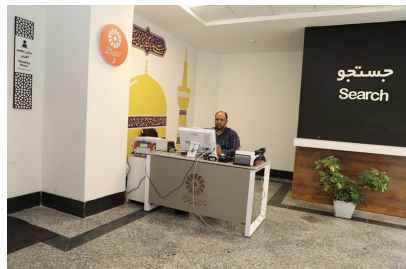




می‌توانند کودکان خود را به کتابخانه بپارند تا کتابخانه رشد کودک را به صورت استاندارد و با ایجاد انس به کتاب پیش ببرد.

بخش مادر و کودک: با توجه به راه اندازی

بخش خردسالان در کتابخانه های عمومی و امکان ارائه منابع ، اجرای برنامه های مناسب برای مادران و کودکان نوپا در کتابخانه ها فضایی تحت عنوان مادر و کودک به منظور آسایش مادران و رسیدگی به امور نوزادان در کنار بخش خردسال طراحی و اجرا شده است. راه اندازی این فضای امن برای مادران موجب آسایش روانی مادران و رسیدگی به نوزادان



می‌شود و به آنان فرصت حضور در فضاهای کتابخانه ای را با خیال آسوده می‌دهد.

بخش خردسالان: این بخش برای

نوزادان و خردسالان ۳ تا ۳ سال طراحی شده است، فضای این بخش متشکل از پاف ها و تشکچه های امن و راحت به منظور قرار گیری خردسالان روی زمین و قفسه های کوتاه کتاب و اسباب بازی و بازی های دیواری است. در این بخش مجموعه لالایی ها، متل ها، کتاب های حمام، کتاب های پارچه ای، کتاب های موزیکال، کتاب های تصویری در اختیار والدین نوزادان و خردسالان است. کتابداران و مربیان متخصص در این بخش با اجرای برنامه های متنوع و ارائه منابع مناسب کودکان و والدین را همراهی می‌کنند.

بخش مخزن کتاب: بخشی از فضای

پیش بینی شده برای کودکان قفسه های کتاب و مبلمان ویژه مطالعه است. در بخش کتاب های ویژه سه رده سنی الف و ب و ج بر اساس نظام رده بندی کتابخانه با نشانه های رنگی برای تفکیک موضوعاتی همچون داستان و شعر در قفسه های کتاب ارائه شده است. تابلوهای راهنمای شکلی و رنگی جذاب برای راهنمایی کودکان و والدین طراحی و نصب می شود. کودکان می توانند در بین قفسه ها و کتاب ها رها شده و کتاب مورد علاقه خود را ر محل بخوانند و یا به امانت ببرند.

بخش بازی و سرگرمی: در این بخش

کودکان با دسترسی به اسباب بازی های آموزشی امکان گذراندن زمان طولانی در فضای بازی را دارند.

بخش آموزش: کتابخانه های عمومی به

منظور کمک به والدین در حمایت، شناسایی و شکوفایی خلاقیت کودکان اقدام به راه اندازی فضای آموزش با بهره گیری از مربیان و تجهیزات آموزشی نموده اند. در فضا فعالیت های جانبی فرهنگی و آموزشی متعدد ویژه تمامی گروه های سنی (خردسالان تا نوجوانان) ارائه می شود.

سالن نمایش خلاق: در کنار فضای بازی،

سرگرمی، مخزن کتاب و کلاس های آموزشی بخش کودک؛ سالن و سن نمایش های خلاق به منظور اجرای نمایش های خلاق عروسکی و داستان های آموزشی در اختیار کودکان و مربیان قرار می گیرد.

#

وبینار علمی فرهنگی «مرثیه سرایی در ایران و هند» برگزار شد

نگاهی به سیر تحول شعر آیینی از ایران تا هند



نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور و راینی فرهنگی
جمهوری اسلامی ایران در دهلی نو برگزار می‌کند:

وبینار علمی - فرهنگی
مرثیه سرایی
در ایران و هند

با حضور استادان و ادیبان ایران و هند

سه شنبه ۱۱ شهریور ۱۳۹۹ ساعت ۱۵ تا ۱۸

QR Code: ۱۳۹۹/۰۹/۱۱

Logos: Ministry of Culture and Higher Education, National Library and Archives, etc.

و مرکز مطالعات ایرانی لندن روز سه شنبه ۱۱ شهریورماه به صورت مجازی از طریق اسکای روم برگزار و به صورت زنده از پایگاه اطلاع‌رسانی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور پخش شد.

● سیر تحول مرثیه سرایی

در ابتدای این وبینار غلامعلی حداد عادل، رئیس فرهنگستان زبان و ادب

« [وبینار علمی فرهنگی «مرثیه سرایی در ایران و هند»، به همت راینی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در دهلی نو و با مشارکت نهاد کتابخانه‌های عمومی ایران و با ارائه هفده مقاله از سوی استادان و پژوهشگران برجسته حوزه تاریخ و ادبیات دینی از مراکز و دانشگاه‌های لکنوی هند و همچنین دانشگاه‌های گیلان و شهید بهشتی ایران



مراثی عاشورایی در ایران و هند» به اولین جرقه‌های پیدایش ترکیب بند سرایی در ادب فارسی پرداخت و با ذکر نمونه‌هایی به تشریح سهم ترکیب بندسرایان سبک عراقی، مکتب وقوع، سبک هندی تا دوره بازگشت و دوره معاصر پرداخت.

وی با اشاره به ترکیب مشهور محتشم کاشانی در رسای امام حسین(ع) گفت: قطران تبریزی از نخستین ترکیب بند سرايان ادبی ما بوده است؛ ترکیب بند از ابتدا بیشتر در مسیر مدح، پند و اندرز حرکت می‌کرده که در ادامه مرثیه و سوگ نیز به آن اضافه شد و این قالب ادبی بخصوص بعد از محتشم قالب خاص سوگ و مرثیه به خود گرفت. البته شاعرانی چون خاقانی، راوندی، کمال الدین اسماعیل، بابافغانی و ... بر محتشم تاثیر گذاشته‌اند.

همچنین احسان الله شکرالهی، رئیس مرکز تحقیقات زبان فارسی رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در دهلی نو نیز طی ارائه مطلبی با عنوان «نگاهی به گنجینه الاسرار عمان سامانی» به نگاه عارفانه و عاشقانه سراينده این کتاب اشاره کرد و آن را یکی از جاودانه‌های شعر عاشورایی زبان فارسی دانست.

فارسی جمهوری اسلامی ایران با ارائه مطلبی با موضوع «تحول گفتمانی مرثیه سرایی در ایران و هند» طی سخنانی گفت: مرثیه سرایی بر حضرت امام حسین که رسم دیرینه شیعیان است با شعر فارسی دری کمابیش همزاد و هم تاریخ است. از دیرباز تا کنون شاعران بزرگ در واقعه کربلا مرثیه سرودند. اما غالباً گفتمان مسلط و غالب در مرثیه‌های گذشته که اوج آن در دوران قاجار دیده می‌شود، حاوی غم، اندوه، مصیبت و غصه بوده است، ولی از آغاز دهه ۴۰ تا کنون به تدریج یک تحول گفتمانی در زبان مرثیه در شعر فارسی پدید آمد و مرثیه عاشورایی از گفتمان مصیبت به گفتمان حماسه متحول شد.

وی با خوانش نمونه‌هایی از مرثیه‌های «مصیبت» و «حماسه» گفت: این تحولی که در روزگار ما پدید آمده، یک تحول خود به خودی نبود. بلکه خوانش دیگری از دین و کربلا توسط امام خمینی(ره) ارائه شد که در ادامه به انقلاب اسلامی منجر شد و در دفاع مقدس به اوج رسید. این تحقق عینی موجب تحول ذهنی شاعران ما شد.

● **سیر ترکیب بند سرایی در شعر عاشورایی**
در ادامه علیرضا قزوه با ارائه موضوعی با عنوان «قالب ترکیب بند و سهم آن در

بوده است.

وی افزود: تقریباً تا نیمه های سده نوزدهم، شاعران طراز اولی در آسمان ادبیات اردو ظهور کردند که توانستند با نوآوری‌ها و ابتکارات خود به غنای بیشتر و جایگاه ویژه این نوع ادبی در ادبیات اردو نقش مهمی ایفا کنند. شاعرانی چون میرزا محمدرفیع سودا، میر تقی میر، سکندر پنجاپی، غلامعلی مصحفی، همدانی و غیره، در دهلی، و میرخلیق، میرزا فصیح، میان دلگیر، میرضمیر، میرانیس، میرزا دبیر، میرمونس، میر انس و غیره، در لکنهو، از مهمترین و مشهورترین مرثیه سرایان اردو محسوب می شوند که آثار ارزشمندی از خود برجای گذاشته اند.

● بررسی مرثیه در دوران قاجار و مکتب ادبی لکنهو

احمد خاتمی، رئیس دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید بهشتی نیز در این وبینار سخنان خود را با تشریح موضوع «مرثیه در دوره قاجار» ارائه دادند و به سهم شکوهمند قاجار در مرثی اهل بیت بخصوص در زمینه نوحه ها و تعزیه ها اشاره کردند و از برجستگان ادبی این دوره بخصوص یغمای جندقی و سهم او در نوحه سرایی یاد کردند.

«سهم مکتب ادبی لکنهو در مرثیه سرایی» نیز عنوان مطلبی بود که از سوی عباس رضا نیر، رئیس گروه زبان و ادبیات اردو دانشگاه لکنهو در این وبینار ارائه شد. وی با معرفی بزرگان و برجستگان شعر مرثی در لکنهو به شاخص ترین آنها یعنی میرزا دبیر و میرزا انیس که هر دو در یک روزگار می زیستند و مکتب ادبی میرانیس

« به دلیل مناسبات تنگاتنگ مردم شبه قاره با فرهنگ و ادب فارسی و همچنین ارادت مردم این منطقه به اهل بیت پیامبر (ص) و امام حسین (ع)، گونه های ادبی فارسی از جمله مرثیه سرایی نیز در میان مسلمانان و شاعران پارسی گو و اردوسرای هند نیز رواج داشته است

● بررسی اشتراکات مرثیه سرایی در ایران و هند

ادامه این وبینار علمی به سخنان محمد علی ربانی رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در دهلی اختصاص داشت که وی با اشاره به «دوره های شعر عاشورایی در ایران و سیر تاریخی آن» گفت: نکته اساسی و قابل توجه در این حوزه تاثیرگذاری و شباهت های مرثیه سرایی در ایران و هند است. به دلیل مناسبات تنگاتنگ مردم شبه قاره با فرهنگ و ادب فارسی و همچنین ارادت مردم این منطقه به اهل بیت پیامبر (ص) و امام حسین (ع)، گونه های ادبی فارسی از جمله مرثیه سرایی نیز در میان مسلمانان و شاعران پارسی گو و اردوسرای هند نیز رواج داشته است و مرثی عاشورایی هند بیشتر از هر جا تحت تاثیر مراسم و مرثی آیینی ایران



ادبی، هنوز چاپ و انتشار نیافته است. وی در سال ۱۹۱۲ در کربلا فوت شد و در همانجا مدفون است. پسر وی سید محمد احسن که او هم در سفر کربلا درگذشت نیز شاعر و مرثیه سرایی بود و ۳ مرثیه از او پیش وراثت شان محفوظ است. نوه سید محمد احسن سید محمد محسن حسان جونیپوری در سال ۱۹۱۸ متولد شد و در سال ۱۹۸۹ درگذشت و نوه دیگری بنام سید علی مصطفی جونیپوری هر دو مرثیه می گفتند.

مهدی باقرخان افزود: مصطفی جونیپوری نیز در سن ۲۷ سالگی درگذشت. حدود ۱۵ سال مرثیه سروده بود، تخلص ادبی او "زار جونیپوری" بود و مصطفی جونیپوری برخلاف اسلاف و قدما نه تنها صرفاً تقلید نمی کرد بلکه از نظر مفهوم و محتوا نه قالب و ساختار، سبک تازه ای را ایجاد کرده بود. سبکی که از آیات قرآنی زیاد استفاده می کرد.

● بزرگترین شاعر اردو، وامدار محتشم کاشانی

در ادامه سید تقی عابدی محقق و پزشک هندی ایرانی مقیم کانادا به ارائه مطلبی با عنوان "سهم دبیر و میرانیس در مرثیه سرایی هند" پرداخت و گفت:

و میزا دبیر در مراثی هند بسیار معروف است و طرفداران و پیروان زیادی هم دارد، اشاره کرد.

● سبک تازه‌ای از مرثیه سرایی با بهره‌گیری از آیات قرآن

در ادامه برنامه «معرفی مرثیه سرایان ناشناخته سرزمین جونیپور هند» توسط مهدی باقرخان، شاعر و پژوهشگر شهر جونیپور ارائه شد. وی در این باره گفت: جونیپور دارای پیشینه تاریخی، ادبی و تاریخی با عناوینی چون شیراز هند است. یکی از مرثیه سرایان نامدار این شهر سید محمد محسن بن سید ناصرعلی متخلص به محسن جونیپوری است. محسن جونیپوری در هنر مرثیه خوانی و مرثیه سرایی، افتخار شاگردی میرانیس، میرانس و میر مونس را داشت. تقریباً ۲۰ سال از محضر میرانیس استفاده کرده بود. در اوایل روزگار، قبل میرانیس با حضور ایشان مراثی خود را قرائت می کرد که ما به اصطلاح به آن پیش خوانی می گوئیم.

وی ادامه داد: محسن جونیپوری بیش از ۶۰ مرثیه سروده است، اما بیشتر آنها نسخه های خطی است و پیش نوادگان ایشان نگهداری می شود. به دلیل عدم معرفی در مجامع دانشگاهی و نهادهای

مراثی فارسی و اردوی هند تحت تاثیر مراثی ایران بخصوص ترکیب بند محتشم کاشانی و هفت بند حسن کاشی بوده است و بزرگترین شاعر اردو زبان ما میر تقی میر، ترکیب بند محتشم را عینا به زبان اردو ترجمه کرده است.

تحلیل عرفانی غزل «کجایی ای شهیدان خدایی مولانا» توسط حجت الاسلام سید سلمان صفوی، رئیس مرکز آکادمی مطالعات ایرانی لندن بخش دیگر این برنامه بود که وی برخلاف تقسیم بندی‌های رایج شعری، جنبه‌های عرفانی مراثی عاشورایی را از با اهمیت ترین جنبه هایی دانستند که باید شاعران بدان توجه کنند.

همچنین «تحلیل ترکیب بند محتشم کاشانی به زبان انگلیسی» توسط حجت الاسلام سید صدرالدین صفوی، از آکادمی مطالعات ایرانی لندن، به زبان انگلیسی ارائه شد که وی بیت های یک بند از ترکیب بندهای عاشورایی را به زبان انگلیسی ترجمه و تحلیل و تشریح کردند.

● نگاهی به سیر تحول شعر آیینی

غلامرضا کافی، استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شیراز در این برنامه به ارائه مطالبی درباره «دوره های شعر



عاشورایی در ادبیات فارسی؛ ویژگی ها و نام آوران» پرداخت و با ذکر مثال هایی به تشریح موضوع پرداخت. وی شعر آیینی را به چند دوره تقسیم بندی کرد و با اشاره به نام آوران در هر دوره و ویژگی شعر آنها گفت: ابتدا دوره «رواج حماسه نامه های دینی» که با ابن حسام خوسفی آغاز شده بود، در دوره صفویه ادامه یافت و در این عصر بر شخصیت های عاشورا متمرکز شد که از آن جمله به مختارنامه (عبدالرزاق بیگ دنبلی- وفات ۱۲۴۳)، حمله راجی (بمانعلی راجی کرمانی)، داستان علی اکبر (محمد طاهر بن ابوطالب- ۱۲۹۸) و جنگ نامه (آتشی- ۱۲۷۱) می توان اشاره کرد. وی در ادامه به دوره «رواج منظومه های عرفانی» پرداخت و گفت: حادثه عاشورا از آن جهت که دارای ابعاد مختلف ارزشی است، از بدو وقوع تاکنون با قرائت های متنوع و گاه متضادی رو به رو بوده است. قرائت عرفانی از عاشورا یکی از خوانش ها به حساب می آید که در عهد قاجاریه شکوه خاصی دارد. از منظومه های عرفانی این دوره می توان به آتشکده نیر (نیر تبریزی- وفات ۱۳۱۲)، زبده الاسرار (صفی علی شاه اصفهانی- وفات ۱۳۱۶) و گنجینه اسرار (عمان سامانی- وفات ۱۳۲۲) اشاره کرد. همچنین از اثر ارزشمند شمس الشعرا، میرزا محمد علی سروش اصفهانی (وفات ۱۲۸۵) یعنی (روضه الانوار) که مقدم این آثار است، غافل نباید بود.

«احیاء قالبها در شعر آیینی» دوره دیگری بود که کافی به آن اشاره کرد و گفت: یکی از خدمات شعر آیینی به شعر فارسی، احیای برخی قالبها در این عهد است. علاوه بر آن که دوره قاجاریه سبب رونق غزل آیینی و عاشورایی شده است،

احیای قالب‌هایی نظیر مستزاد، مسمط و بحرطویل را نیز به خود دیده است و قالب نوحه نیز در این عصر پدید آمده است. در این میان نقش «یغمایی جندقی» از همه بیشتر است. یغما یکی از بزرگ‌ترین شاعران عاشورایی تا به امروز به حساب می‌آید که تقریباً دو سه بدعت‌کاری در شعر آیینی خاص اوست.

● مرثیه سرایی حسینی در سرزمین هندوستان

در ادامه فرزانه اعظم لطفی، عضو هیات علمی دانشکده زبانها و ادبیات خارجی و مطالعات هند دانشگاه تهران طی سخنان به موضوع «فرهنگ مراثی دهرمندر نات» پرداخت و گفت: چکامه سرایی در خاندان مبارکه اهل بیت در هندوستان به قدمتی ۸۰۰ ساله می‌رسد که هر ساله از ۲۹ ذی الحجه علی الطلوع آغاز می‌گردد و تا ۸ ربیع الاول به طول می‌انجامد. در تمام جای جای هند کبیر هر انسان آگاهی که به درک گفتمان پارادوکسیکال حسینیت و یزیدیت رسیده است و تفاوت خیر و شر و حق و باطل را دریافته است از هر مذهب و عقیده و ایده ای که باشد به سالار شهیدان به پاس ادب و عقیدت سر تسلیم فرود می‌آورد. مها دیو پرشاد عاصی لکهنوی و گوپی نات امن لکهنوی و دهرمندر نات سلاله دوستداران اهل بیت و چهره‌های ماندگار اهل هنود، حماسه انسانیت و بشریت، نه حماسه قومیت، گفتمان سخن و عمل حسین (ع) را در سه نسل در میان ملت خود با سرودن حمد و ثنا و نعت و منقبت و مرثیه و سلام سرایی در تاریخ هندوستان زنده نگه داشته‌اند. ارائه مطلبی با موضوع «سیر تطور

تاریخی مرثیه» توسط محمود مقدس، استاد گروه معارف دانشگاه گیلان به زبان انگلیسی؛ «تاریخچه آغاز و رشد مرثیه سرایی در ایالت بیهار هند» توسط سلطان آزاد، نویسنده و محقق از ایالت بیهار هندوستان؛ "بازخوردهای فرهنگ شیعی و نماد عاشورا در دیپلماسی جمهوری اسلامی» توسط رضا سیمبر، استاد گروه علوم سیاسی دانشگاه گیلان؛ «مرثیه سرایان غیر شیعه اهل بیت(ع)» توسط محمدعلی خزانه دارلو، استاد گروه ادبیات فارسی دانشگاه گیلان و «نات امن و مرثیه سرایی اردو وی» توسط کلیم اصغر از گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه جامعه ملیه اسلامیه دهلی نو از دیگر مقالات ارائه شده در این وبینار علمی بود.

در پایان این وبینار علمی که به دبیری نغمه مستشارنظامی اجرا شد، به ارائه دهندگان اثر در این برنامه گواهینامه شرکت در وبینار علمی-فرهنگی «مرثیه سرایی ایران و هند» از سوی رایزنی فرهنگی رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در دهلی نو، اعطا و اعلام شد که آثار برگزیده این وبینار در قالب کتاب چاپ و منتشر خواهد شد.

#



دبیر محافل ادبی کشور مطرح کرد؛

نهادینه کردن فعالیت‌های ادبی در کتابخانه‌ها با راه‌اندازی «محافل ادبی»

حمایت از جریان‌های اصیل ادبی، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور با همراهی جمعی از استادان عرصه شعر و ادب اقدام به تشکیل و راه‌اندازی محافل ادبی در سراسر کشور و با محوریت کتابخانه‌های عمومی کرد که این اقدام با استقبال اهالی و فعالان این عرصه همراه بود.

نغمه مستشارنظامی، دبیر محافل ادبی کشور با تقدیر از اقدام نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور برای راه‌اندازی این محافل ادبی با محوریت کتابخانه‌های عمومی گفت: راه‌اندازی محافل ادبی کشور با



محوریت کتابخانه‌های عمومی که در جهت حمایت از جریان‌های اصیل ادبی صورت گرفت، از آذرماه سال ۱۳۹۸ با افتتاح محفل ادبی فیض استان تهران آغاز شد و در حال حاضر محافل ادبی در ۳۱ استان کشور تشکیل و فعالیت خود را آغاز کرده‌اند.

وی درباره اهداف راه‌اندازی این محافل ادبی گفت: نهادینه کردن فرهنگ مشارکت عمومی جهت انجام فعالیت‌های ادبی در کتابخانه‌ها و تمهید زمینه اعتلای آن؛ تقویت و راه‌اندازی محفل‌های ادبی در

« I نغمه مستشارنظامی، دبیر محافل ادبی کشور با اشاره به اهداف راه‌اندازی محافل ادبی در سراسر کشور با محوریت کتابخانه‌های عمومی گفت: این امر به ایجاد عدالت فرهنگی در سراسر کشور و معرفی چهره‌های ادبی استان و استفاده بهینه از ظرفیت کتابخانه‌های عمومی به عنوان متولی اصلی کتاب خواهد شد. در پی منویات مقام معظم رهبری و توجه ویژه ایشان به شعر و ادبیات و همچنین مطالبه همیشگی ایشان در

کتابخانه‌های عمومی جهت ایجاد انگیزه نسبت به شعر و ادبیات فارسی و همچنین ساماندهی نیروهای متعهد و متخصص ادبی به منظور ایجاد تحول فرهنگی در خدمات کتابخانه‌ها از مهمترین اهداف در نظر گرفته شده برای این حرکت بوده است.

مستشارنظامی ادبی کشور همچنین درباره روش‌های دستیابی به این اهداف توضیح داد: در دستورالعمل تدوین شده برای فعالیت محافل، اقداماتی چون استفاده از ظرفیت محفل‌های ادبی جهت ساماندهی، ارتقا و حمایت از بکارگیری فعالان ادبی در برنامه‌های کتابخانه‌ها، برگزاری دوره‌های آموزشی و کارگاهی ادبی، تولید محتوا در زمینه ادبیات متعهد، آیینی و حوزه‌های حائز اهمیت و برگزاری همایش‌ها، نشست‌ها و محافل ادبی آورده شده است.

دبیر محافل ادبی کشور ادامه داد: همچنین تشکیل بانک اطلاعاتی اعضای محفل ادبی (اعضاء ویژه و عادی)، برگزاری مسابقات ادبی مختلف و مشاعره، بهره‌گیری مناسب از فضای مجازی جهت توسعه کمی و کیفی فعالیت‌های محفل (اطلاع رسانی گزارش جلسات در وبلاگ و...) و همکاری در تولید و نشر برنامه‌های محفل ادبی از دیگر اقدامات محافل برای دستیابی به اهداف هستند.

وی ادامه داد: کتابخانه‌ها باید محل رفت و آمد ادبا و فرهنگ دوستان باشد و این فرصت خوبی برای نوجوانان است که با شعرا ارتباط برقرار کنند و به عنوان نویسندگانی سرشناس، صاحب آثار ارزشمندی شوند. به یاری خداوند و با تکیه بر توانمندی‌های دبیران استانی،

امیدواریم که این اتفاق منجر به ایجاد عدالت فرهنگی در سراسر کشور و معرفی چهره‌های ادبی استان و استفاده بهینه از ظرفیت کتابخانه‌های عمومی به عنوان متولی اصلی کتاب شود.

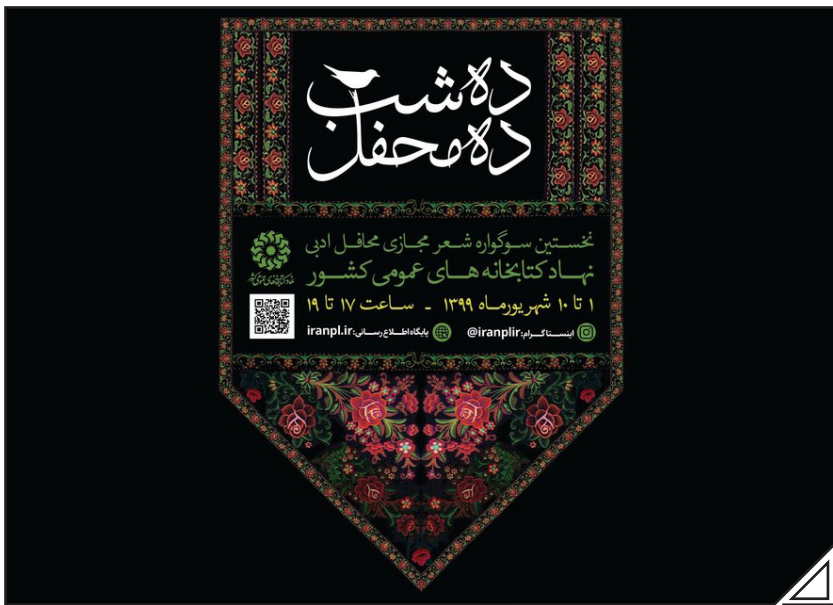
مستشارنظامی در ادامه کتابخانه‌ها را بهترین مکان برای تشکیل محافل ادبی عنوان کرد و گفت: من هم مانند بسیاری دیگر از شاعران شعر را از کتابخانه آغاز کرده‌ام. درهای کتابخانه‌ها همواره به روی اهل ادب و فرهنگ گشوده بوده است و مدیران کتابخانه‌ها، کتابداران و همه کارکنان این نهاد مهربان و مقدس در گسترش فرهنگ و ادب نقش برجسته و بسزایی داشته و دارند.

#

سوگواره مجازی «ده شب، ده محفل»

همزمان با دهه اول ماه محرم در فضای مجازی برگزار شد؛

همنشینی شاعران آیینی در سایه‌سار خیمه‌های کربلا



سوگواره مجازی «ده شب، ده محفل» همزمان با فرارسیدن ماه محرم، به همت شورای ادبی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور و با مشارکت و همراهی محافل ادبی سراسر کشور، با شعرخوانی در رثای سید و سالار شهیدان اما حسین (ع) و یاران باوفای ایشان برگزار شد.

در این سوگواره مجازی که طی دهه اول ماه محرم و در قالب نشست‌های ده‌گانه عصر شعر برگزار شد، هر شب شاعران شاخص و مطرح سه استان به همراه شاعران مستعد در محافل ادبی این استان‌ها به خوانش اشعار آیینی و عاشورایی پرداختند که در ادامه به مرور این برنامه‌ها می‌پردازیم.

● نخستین شب؛

آغازی از بارگاه ملکوتی امام رضا(ع)

را دارای حرارت و شوری عنوان کردند که تا قیامت در دل های مومنان شعله ور خواهد بود. عزم و تلاش مومنانه مردم در برگزاری عزاداری اباعبدالله الحسین(ع) با وجود شیوع ویروس کرونا همان حرارت و شور و گرمایی است که با وجود سپری شدن سال ها از شهادت امام حسین(ع)، هنوز گرم و پابنده است و خاموشی ندارد.

وی ادامه داد: سوگواره مجازی شهر با عنوان «ده شب ده محفل» پیشکش فقیرانه ای به ساحت امام حسین(ع) است که در قالب شعر علاقه و محبت ملت ولایتمدار ما را به ساحت ائمه اطهار نشان می دهد. شعر و شاعری و اشعار آئینی در طول تاریخ گرمابخش محافل عزاداری بوده است و در واقع «شاعران» پیامبران محرم و عاشورا هستند. امیدواریم این جلسات به فرموده امام رضا(ع) احیا کننده امر ائمه اطهار(ع) باشد.

در ادامه این جلسه شاعران آئینی از استان های خراسان رضوی، یزد و زنجان به قرائت اشعار خود پرداختند.

نخستین شب از سوگواره مجازی محافل ادبی نهاد با عنوان «ده شب، ده محفل» به میزبانی محافل ادبی استان های خراسان رضوی، یزد و زنجان و با حضور مهدی رضانی، معاون توسعه کتابخانه ها و ترویج کتابخوانی نهاد، نغمه مستشار نظامی، دبیر شورای ادبی نهاد کتابخانه های عمومی کشور، حجت الاسلام سید حسن مبارز از شعرای مهاجر افغان مقیم مشهد، مدیران کل کتابخانه های عمومی و جمعی از شاعران آئینی این استان ها برگزار شد.

در این برنامه مهدی رضانی، با اشاره به بحرانی جهانی شیوع ویروس کرونا گفت: این بحران در کشور مانی نیز زمینه ساز تغییر رویکردهای ساختاری در ارائه بسیاری از برنامه ها و فعالیت های اجتماعی شده که برگزاری مراسم عزاداری اباعبدالله الحسین(ع) در سال جاری یکی از این فعالیت های اجتماعی و مذهبی بوده است.

● دومین شب؛

نقش فضای مجازی در حفظ شور عاشورایی در دوران کرونا

سوگواره مجازی محافل ادبی نهاد در دومین شب به میزبانی محافل ادبی استان های قم، خوزستان و کهگیلویه و بویراحمد، با حضور نغمه مستشار نظامی، دبیر شورای ادبی نهاد کتابخانه های عمومی کشور، مصطفی محدثی، عضو شورای ادبی محافل ادبی نهاد و علیرضا قزوه، رایزن فرهنگی ایران در هندوستان و جمعی از شاعران آئینی این سه استان برگزار شد.

وی با تأکید بر لزوم توجه به فضای مجازی در برگزاری فعالیت های اجتماعی، یادآور شد: شکل گیری محافل ادبی در نهاد و ادارات کل کتابخانه های عمومی و برنامه ریزی برای برگزاری محفل ادبی در بستر فضای مجازی با موضوع عزاداری ابا عبدالله الحسین (ع) اتفاق مبارکی است که امیدواریم همه ما از برکات آن بهره مند شویم.

حجت الاسلام و المسلمین سبزیان، مدیرکل کتابخانه های عمومی خراسان رضوی نیز در این جلسه گفت: پیامبر مکرم اسلام در فرمایشی شهادت امام حسین(ع)

فضاهای مجازی با توجه به شرایط موجود در جامعه، شور عاشورایی را همچنان پابرجا نگه داشته اند تا مردم عواطف و احساسات خود را نشان دهند و در این بستر عزاداری های حسینی را برپا کنند. در ادامه این جلسه شاعران آئینی از استان های قم، خوزستان و کهگیلویه و بویراحمد به قرائت اشعار خود پرداختند.

● سومین شب؛

نگاهی به جنبه های حماسی، تراژیک و

عاطفی عاشورا

سومین شب از سوگواره مجازی محافل ادبی نهاد، سوم شهریورماه به میزبانی محافل ادبی استان های گلستان، خراسان جنوبی و بوشهر و با حضور جمعی از شاعران آئینی برگزار شد

در این نشست حیدر عابدی، دبیر محفل ادبی شعر و آفتاب استان بوشهر با اشاره به سابقه شعر آئینی در بوشهر گفت: شعر آئینی بوشهر، دارای شناسنامه و ریشه

نغمه مستشار نظامی در این نشست ضمن ابراز خرسندی از تلاش اداره کل ترویج کتابخوانی و امور فرهنگی نهاد کتابخانه های عمومی کشور برای برقراری سوگواره های حسینی، اظهار داشت: نخستین گام از برنامه «ده شب، ده محفل» در خراسان رضوی و از بارگاه ملکوتی امام رضا (ع) برداشته شد و پس از آن دومین گام آن نیز از حرم حضرت فاطمه معصومه (س) برکت می گیرد که طی آن به صورت مجازی به سوگواری و دعا می پردازیم.

در این برنامه مصطفی محدثی خراسانی نیز بیان کرد: شرایط غریبی بر کشور حاکم شده است که پیش از این تجربه نکرده بودیم ولی این محدودیت های ایجاد شده برای ما به فرصت تبدیل شد و توانستیم با مدیریت فضای مجازی، افکار عمومی را به سمت فرهنگ و مذهب اصیل ایرانی- اسلامی هدایت کنیم. وی اظهار داشت: امام حسین (ع) به تمامی جامعه بشریت تعلق دارد و





شعرخوانی پرداختند. پخش کلیپ آیین «گل مالی» مردم لرستان در روز عاشورا و همچنین صحنه شهادت حضرت قاسم (ع) در تعزیه اعظم لرستان از دیگر قسمت های این برنامه بود که مورد توجه مخاطبان قرار گرفت.

● پنجمین شب؛

گذری بر پیشینه شعر آیینی

پنجمین شب از سوگواره مجازی محافل ادبی نهاد، پنجم شهریورماه به میزبانی محافل ادبی استان های البرز، سیستان و بلوچستان و همدان، با حضور جمعی از شاعران آیینی این استان ها برگزار شد.

در این برنامه با حضور شاعران آیینی این استان ها برگزار شد، حاضران ضمن اشاره به پیشینه و سابقه شعر آیینی در همدان، البرز و سیستان و بلوچستان، به شعرخوانی پرداختند که از جمله مسعود طاهری عضو، رضا ابوذری و مریمبرزگر به خوانش اشعار آیینی خود پرداختند.

● ششمین شب؛

پیوند دیرینه مردم آذربایجان با شعر ادبیات

عاشورایی

ششمین شب از سوگواره مجازی محافل ادبی نهاد، نیز به میزبانی محافل

بوده و در سطح کشور شناخته شده است. حسین دارند، زنده یاد خلیل عمرانی، سیدمحمد هاشمی فرد، رضا معتمد، محمدحسین انصاری نژاد، غلامرضا کرمی، حیدر منصوری، سیدمحمد رضا هاشمی زاده، محمد رضا احمدی فر و ... از شاعران مطرح در شعر آیینی بوشهر هستند که اغلب آثارشان در کتابخانه های عمومی کشور در دسترس عموم قرار دارد.

وی افزود: آنچه در شعر آیینی مورد توجه قرار می گیرد، دین و مذهب است. عاشورا به دلیل جنبه های حماسی، تراژیک و عاطفی آن، مهم ترین موضوع شعر آیینی محسوب می شود.

در ادامه این نشست، محمد رضا احمدی فرد، حیدر منصوری و علی مطهری از شاعران آیینی بوشهر، سروده های خود را قرائت کردند.

● چهارمین شب؛

نگاهی به سنت های عزاداری

چهارمین شب از سوگواره مجازی محافل ادبی نهاد، چهارم شهریورماه به میزبانی محافل ادبی استان های مازندران، قزوین، لرستان و خراسان شمالی، با حضور جمعی از شاعران آیینی این استان ها برگزار شد.

در این نشست شاعران حاضر به

ادبی استان‌های آذربایجان غربی، اردبیل و آذربایجان شرقی و با حضور نغمه مستشار نظامی، دبیر شورای ادبی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، مهدی میرزاسول زاده، دبیر کانون ادبی کتابخانه‌های عمومی استان اردبیل، خدیجه معصومی، مدیرکل کتابخانه‌های عمومی استان آذربایجان غربی و جمعی از شعرای آیینی این استان ها برگزار شد.

در این برنامه خدیجه معصومی، ضمن قدردانی از برگزار کنندگان این برنامه، گفت: امیدواریم با حسن تدبیر و اقدامات ارزنده محافل ادبی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، ارتباط بین اعضای کتابخانه‌ها و ادبیات عمیق‌تر شود. به مانند جای جای سرزمین پهناور ایران، عشق و علاقه به اهل بیت(ع) و ادبیات عاشورایی در دل و جان مردم آذربایجان ریشه دارد و در طول تاریخ، آذربایجان، مهد مرثیه سرایی و پیشرو در ادبیات عاشورایی بوده است.

معصومی اظهار داشت: شاعران این خطه با توجه به تبحر خود در سرودن اشعار عاشورایی، برای هر روز، هر واقعه و هر تصویر از حادثه کربلا، غزل‌ها، ترکیب‌بندها و رباعیات جانسوز سروده‌اند. مهدی میرزا رسول زاده، دبیر کانون ادبی شمس عطار اردبیل در این نشست با اشاره به سابقه تاریخی شاعران استان در سرودن اشعار آیینی، گفت: تاریخ مرثیه اردبیل به این چند دهه محدود نیست بلکه این سرزمین از چندین سده قبل یکی از کانون‌های مهم مرثیه سرایی در ایران محسوب می‌شود و بعضی صاحب نظران معتقدند، تنوع آب و هوایی، طبیعت و شرایط ویژه اقلیمی در پرورش ذوق و قریحه انسان برای سرودن اشعار زیبا و دل

انگیز تاثیر زیادی دارد.

دبیر کانون ادبی شمس عطار اردبیل در ادامه افزود: در کنار طبیعت و اقلیم بکر اردبیل باید عامل اصلی ترویج مرثیه سرایی در این منطقه را عشق و علاقه قلبی مردم این سرزمین به خاندان نبوی دانست که در قالب هنر، تجلی یافته و شکوفا شده است. این هنر در اردبیل در دوره صفویه در ادبیات منطقه مطرح شد و به اوج درخشش خود رسید. از آن هنگام بود که ده ها نفر از عندلیبان دارالارشاد اردبیل به توصیف حماسه حسینی و مدح و منقبت و ذکر مصائب ائمه معصومین(ع) پرداختند.

در ادامه این جلسه شاعران آیینی از استان‌های استان‌های آذربایجان غربی، اردبیل و آذربایجان شرقی به قرائت اشعار خود پرداختند.

استان ایلام به گذشته های دور و آثار مکتوب و باقی مانده از دوران حکومت والیان ابوقداره بر می گردد، که بانو مریم اسلامی در این زمینه از دیگران مشهورتر است.

در ادامه این جلسه شاعران آئینی از استان های استان های کرمانشاه، کردستان و ایلام به قرائت اشعار خود پرداختند.

● هشتمین شب؛

میزبانی از شاعران برجسته شعر آئینی کشور

هشتمین شب از سوگواره مجازی محافل ادبی نهاد، به میزبانی محافل ادبی استان های اصفهان، مرکزی و کرمان، همزمان با روز تاسوعای حسینی با حضور جمعی از شاعران آئینی این استان ها برگزار شد.

در این سوگواره که با حضور نغمه مستشار نظامی، دبیر محافل ادبی کتابخانه های عمومی کشور؛ فریبا یوسفی، عضو شورای ادبی نهاد؛ مدیران کل استان های مرکزی، اصفهان و کرمان، مسئولین، کارشناسان ادارات و کتابداران کتابخانه های عمومی استان مرکزی برگزار شد، عباس احمدی، دبیر این محفل و از شعرای مطرح و برگزیده جشنواره های مختلف ادبی کشور به اجرای برنامه پرداخت و در ادامه محفل ادیب، میزبان شعرای استانی و کشوری چون علی احدی، سید مسعود طباطبایی و موحد اصولی بود.

● نهمین شب؛

شعر آئینی نقش پررنگی در حفظ تقدسات

دینی دارد

نهمین شب از سوگواره مجازی محافل ادبی نهاد نیز به میزبانی محافل

● هفتمین شب؛

اوج شعر آئینی در اشعار محتشم کاشانی

سوگواره مجازی محافل ادبی نهاد در هفتمین شب به میزبانی محافل ادبی استان های کرمانشاه، کردستان و ایلام و با حضور سمیه حیدری، مدیرکل کتابخانه های عمومی استان ایلام و جمعی از شاعران آئینی استان های کرمانشاه، کردستان و ایلام برگزار شد.

در این برنامه محمدعلی قاسمی از شاعران آئینی استان ایلام به تاریخچه شکل گیری شعر عاشورایی اشاره کرد و گفت: اولین و اساسی ترین اثر آئینی در اشعار کسانی مروزی دیده می شود و اوج این قله، شاعر بلندآوازه، محتشم کاشانی است و پس از او شاعران بزرگی چون وصال شیرازی در این زمینه سروده اند. وی ادامه داد: سابقه شعر آئینی در

ادبی استان‌های هرمزگان، چهارمحال و

بختیاری، تهران و گیلان، با حضور نغمه مستشار نظامی، دبیر شورای ادبی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، مدیران کل استان‌های میزبان برنامه و جمعی از شعرا و ترانه‌سرایان مطرح برگزار شد.

مدیرکل کتابخانه‌های عمومی استان هرمزگان در این نشست اظهار داشت: اهمیت روز تاسوعا به هدف‌های قیام کربلا یعنی اخلاص، ایثار، شهامت و شجاعت باز می‌گردد. این نهضت از جهت‌های مختلف قابل توجه است. امام حسین (ع) برای احیای سنت پیامبر اکرم (ص) به مبارزه با دشمن مبادرت ورزید. این مهم سبب شد تا سیدالشهدا (ع) با همه اهل بیت (ع) به رویارویی با لشکر یزید پردازد تا اهمیت نهضت خویش را به همگان یادآور شود.

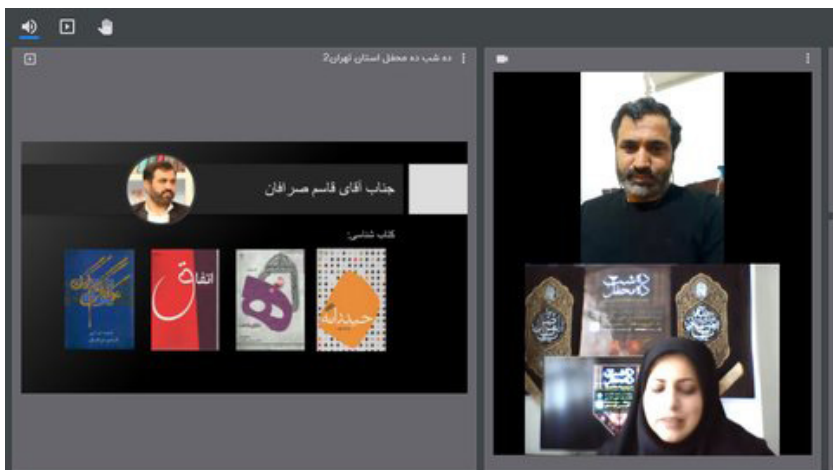
وی ادامه داد: مهم‌ترین عامل در بقا و استمرار حادثه عاشورا، قداستی است که شیعیان برای این رویداد بزرگ تاریخی قائل شده‌اند و یکی از عوامل این تقدس شمردن، زبان شعر حماسی است. شعر زبانی ماندگار است و شعر آیینی نقش پررنگی در حفظ تقدسات دینی خواهد

داشت.

عبدالحسین انصاری، از شاعر هرمزگانی نیز در این برنامه بیان کرد: با توجه به وجود شاعران و فرهیختگان در هرمزگان، شعر آیینی در این استان از لحاظ کیفیت و کمیت، جایگاه بالایی دارد. استان هرمزگان از نظر اقلیمی و داشتن نخل‌های تنومند، گرمی هوا و طبیعت خشن، شباهت‌های بسیاری با اقلیم صدر اسلام دارد و همین عامل، دست‌مایه‌ای برای تصویرسازی‌های دقیق، واضح و ملموس شعرای آیینی این استان شده است.

انصاری افزود: شعر آیینی از نظر کمیت و پراکندگی در همه نقاط و شهرستان‌های استان از نفوذ بالایی برخوردار است و با توجه به اینکه هرمزگان، از استان‌هایی است که در آن دو مذهب سنی و شیعه با کمال احترام و به طور مسالمت‌آمیز در کنار هم زندگی می‌کنند و به سرودن شعرهای آیینی می‌پردازند، می‌تواند الگویی خوب و مفید برای دیگر ممالک اسلامی باشد.

در ادامه همایون علیدوستی، دبیر محفل ادبی «بام ایران»، به تاریخ شعر عاشورایی و مرثیه‌سرایی در استان چهارمحال و بختیاری اشاره کرد و گفت:



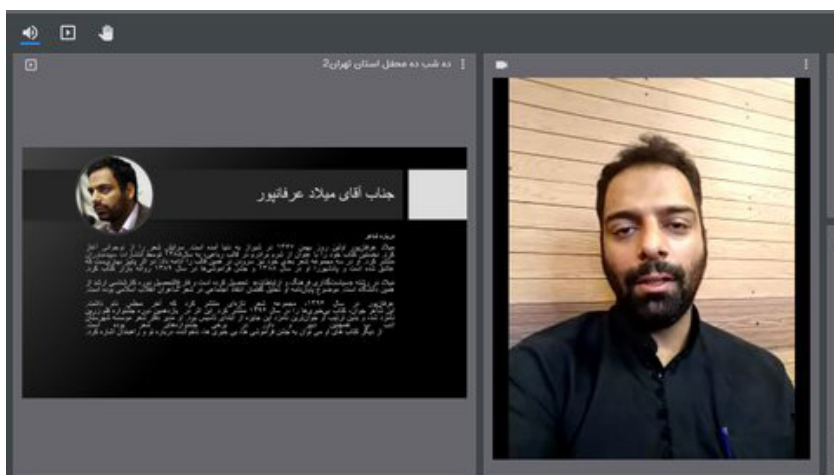
سبک علاقه مندان خود را دارد. در ادامه سکنه مهدیان پور، معاون اداره کل کتابخانه های عمومی استان تهران به معرفی کتاب «حسین(ع) از زبان حسین(ع)» پرداخت و گفت: ما از هر فرصتی برای ترویج کتاب و کتابخوانی استفاده می کنیم و این نشست نیز یکی از همان فرصت ها است. کتاب «حسین(ع) از زبان حسین(ع)» نوشته حجت الاسلام والمسلمین محمد محمدیان است که سال گذشته به چاپ رسید و آیین رونمایی آن نیز در کتابخانه مرکزی پارک شهر برگزار شد. این کتاب از ولادت سالار شهیدان امام حسین(ع) تا شهادت را از زبان حضرت و پس از شهادتش از زمان اسارت کاروان تا بازگشت به کربلا و سپس مدینه را از زبان حضرت زینب(س) روایت می کند. قلم روان و جذاب نویسنده و همچنین ارجاعات همه مطالب به کتاب های معتبر و منابع تاریخی، از ویژگی های این کتاب است. در ادامه این جلسه شاعران آئینی از استان های استان های استان های هرمزگان، چهارمحال و بختیاری، تهران و گیلان به قرائت اشعار خود پرداختند.

#

اوج شعر عاشورایی و رواج تعزیه به دوران صفویه می رسد و در دوران قاجاریه مردم با شور و حالی خاص با حضور در تکایا به استقبال سنت تعزیه خوانی می رفتند؛ در استان چهار محال و بختیاری نیز شاعران بسیار خوش قریحه ای از جمله عمان و دهقان سامانی، ظهور کردند و منظومه ارزشمند «گنجینه الاسرار» عمان سامانی را می توان به عنوان یکی از درخشان ترین آثار عاشورایی نام برد.

علیدوستی افزود: از دیگر شاعران بنام در عرصه مرثیه سرایی در استان می توان به بیضای جوقنایی و میرزا ملال دزکی اشاره کرد که با سرودن ترکیب بندهایی به پیروی از محتشم کاشانی به بیان مرثیه و سرودن مضامین عاشورایی پرداختند.

دبیر محفل ادبی «بام ایران» در بخش دیگری از سخنان خود به سنت قُمری خوانی در شهرهای ترک زبان استان اشاره کرد و گفت: در این محافل که با شور و حال خاصی برگزار می شود، اشعار ملامحمد تقی تاجر معروف به قمری، از عرفای قرن ۱۳ هجری قمری و از شعرای منطقه داغستان به سبک و شیوه ای خاص خوانده می شود و هنوز نیز این



● دهمین شب؛

استفاده از ظرفیت‌های فضای مجازی برای

انتقال پیام عاشورا

دهمین شب از سوگواره مجازی «ده شب، ده محفل» با حضور نغمه مستشار نظامی، مصطفی محدثی خراسانی، علی محمد مودب، سارا جلوداریان، سید وحید سمنانی، مرضیه فرمانی، عالییه محرابی، حسن پاکزاد، عباس احمدی و کلیه دبیران محافل ادبی و کارشناسان فرهنگی در استان‌ها و همچنین بهترین شاعران این سوگواره به انتخاب شورای ادبی نهاد، از طریق اسکای روم برگزار و به صورت زنده پخش شد.

مصطفی محدثی خراسانی در این برنامه ضمن تشریح ویژگی‌های شعر آیینی و همچنین ظرفیت‌های فضای مجازی جهت تعاملات فرهنگی گفت: پیش از برگزاری این سوگواره مجازی تا این حد به ظرفیت‌های فضای مجازی پی نبرده بودم و با برگزاری این برنامه متوجه شدم گستره وسیعی از خدمات و برنامه‌های فرهنگی می‌تواند از این طریق به جامعه ارائه شود؛ به خصوص در عرصه شعر و ادب و فرهنگ و تحقق عدالت فرهنگی و اجتماعی در کشور؛ چرا که در این سوگواره مجازی بسیاری از استان‌ها برای اولین بار وارد چنین فضایی می‌شدند.

نغمه مستشار نظامی در ادامه این برنامه با اشاره به روند برگزاری سوگواره مجازی «ده شب، ده محفل» گفت: جلسات مختلف این سوگواره مجازی در قالب نشست‌های عصر شعر، هر روز با مشارکت سه استان برگزار شد که طی آن دبیران محافل استان‌های میزبان، به همراه شاعران سرشناس و جوان از هر استان، به

خوانش اشعار محلی به گویش‌ها و زبان‌های مختلف پرداختند. همچنین معرفی آداب و رسوم محرم در استان‌های مختلف که با پخش ویدئوهای مختلف در این محافل مجازی صورت گرفت از دیگر برنامه محافل در این شب‌ها بود.

وی افزود: این نخستین باری بود که چنین همایش سراسری با حضور شاعران مطرح کشور با استفاده از ظرفیت‌های فضای مجازی توسط محافل ادبی استان‌ها و نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور برگزار شده است که به طور کلی به عنوان نخستین هم‌افزایی مجازی، شاهد همراهی خوب همه استان‌ها بودیم. این محفل مجازی به برکت نام امام حسین(ع) با یک مرثیه‌سرایی سراسری باعث تعامل فرهنگی ویژه‌ای بین شاعران سراسر کشور شد.

مستشار نظامی تأکید کرد: هدف ما از برگزاری این سوگواره تحقق حمایت از جریان اصیل شعری در کشور بوده است، چراکه شعر آیینی هم نخله‌ای از همین جریان اصیل شعری است که متعهد به ارزش‌هایی چون آزادگی و دفاع از حق و عدالت است که جلوه بسیار زیبایی از آن در این برنامه و اشعار خوانده شده، ارائه شد. همچنین می‌توانیم اشعار ارائه شده در این ۱۰ شب سوگواره مجازی را به صورت مجموعه شعر تدوین و منتشر کنیم.

ادامه این برنامه با شعرخوانی شاعران مطرح حاضر و همچنین شاعران منتخب از استان‌های مختلف همراه بود.

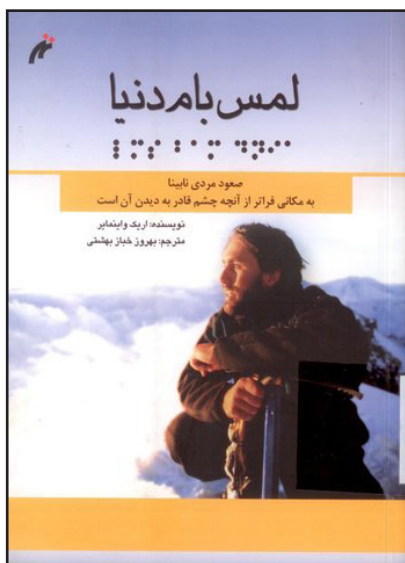
#

با معرفی ۵ اثر؛

منابع طرح کتابخوان مهرماه ۱۳۹۹ معرفی شد



پنج کتاب «لمس بام دنیا» نوشته اریک واینمایر و ترجمه خباز بهشتی؛ «من امام رضا (ع) را دوست دارم» نوشته غلامرضا حیدری ابهری؛ «نامش محمد (ص) بود» نوشته سیدمهدی آیت اللهی؛ «ستون ۱۴۵۳» نوشته مسلم ناصری و «مردی به رنگ پرتقال: زندگینامه‌ی داستانی شهید سیدموسی نامجو» نوشته عزت‌الله الوندی آثار ارائه شده در بسته پیشنهادی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در قالب طرح کتابخوان مهرماه ۱۳۹۹ برای علاقه‌مندان به کتاب و کتابخوانی هستند.



«لمس بام دنیا»

- پدیدآور: اریک واینمایر
- مترجم: خباز بهشتی
- ناشر: نغمه نو اندیش
- تعداد صفحات: ۴۹۷

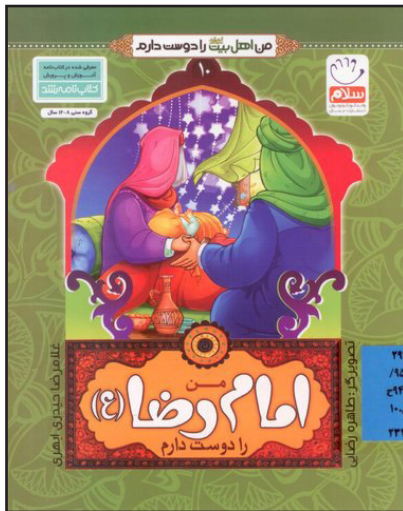
اریک واینمایر در سپتامبر سال ۱۹۶۸ میلادی در آمریکا متولد شد. او به علت بیماری خراشیدگی شبکیه چشم در سن سیزده سالگی به طور کامل بینایی خود را از دست داد، اما این معلولیت اریک را از حرکت باز نداشت. او زندگی را با شور و هیجان بیشتری ادامه داد. لمس بام دنیا سرگذشت پرماجر، امیدبخش و اثرگذار اریک است که در تکاپو برای گذر از مرزهای محدودیت و توانایی ترسیم شده. او از نابینایی، دنیای بینایان و مبارزه با ناملایمات زندگی اش سخن می گوید.

اریک از رویایش برای صعود به بام دنیا اورست، می گوید، رویایی که به حقیقتی حیرت انگیز و دلپذیر تبدیل می شود. رویایی که تنها برای تعداد اندکی از کوهنوردان محقق شده است. از قله های برف گرفته مک کینلی (آمریکای شمالی) تا قله سر به فلک کشیده آکونکاگوا و کلیمانجارو، و سرانجام تلاش واپسین برای گام نهادن بر قله اورست. در این کتاب صدای نفس های اریک وقتی برای مبارزه با توده های یخ و برف تلاش می کند و خود را از زمین جدا می کند تا بر آینده ای مرتفع گام بگذارد به گوش می رسد. صحنه ها و جزئیات در این کتاب بسیار هنرمندانه و دقیق توصیف شده است.

در بخشی از کتاب می خوانیم:

«شاید این یک تعصب باشد ولی من باور نمی کنم که انسانی، علت صعودش به قله را، دیدن منظره ای اطراف بیان کند. هیچ کس سختی کوهستان را برای دیدن یک منظره تحمل نمی کند. قله، تنها جایی بر کوهستان نیست. قله در قلب و ذهن ما جای دارا.»

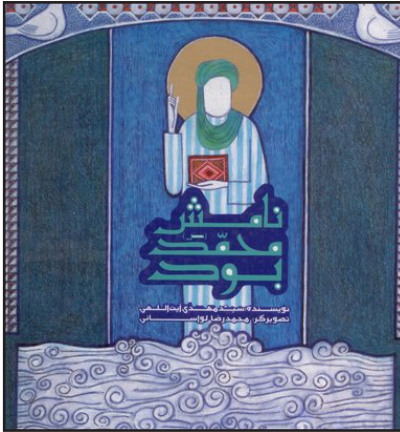
«قله، پاره ای از یک رویاست که به حقیقت می پیوندد و مدرکی مسلم بر این است که زندگی مان با معناست. قله نشانی از آن است که می توانیم با قدرت اراده و توان جسم مان، زندگی را به آنچه می خواهیم و آنچه دستان مان قدرت خلق آن را دارند، تبدیل کنیم.»



«من امام رضا(ع) را دوست دارم»

- پدیدآور: غلامرضا حیدری ابهری
- ناشر: نشر جمال
- تعداد صفحات: ۲۴

کتاب «من امام رضا(ع) را دوست دارم» جلد دهم از مجموعه چهارده جلدی "من اهل بیت(ع) را دوست دارم" است. این مجموعه بر اساس یکی از بهترین روش‌های معرفی شخصیت‌های دینی و مذهبی نوشته شده. در این روش، تنها به جنبه‌های تاریخی از زندگی اشخاص بسنده نمی‌شود، بلکه به ابعاد گوناگون زندگی فردی و اجتماعی نظیر، مقام معنوی، سبک زندگی، افکار، اندیشه‌ها و سخنان ایشان نیز متناسب با سن و سال کودک و نوجوان پرداخته می‌شود. قرآن کریم نیز همین روش را برای معرفی انبیا و اولیا به کار برده است. این کتاب برای کودکان ۸ تا ۱۲ ساله نوشته شده است. داستان از زبان یک کودک نقل می‌شود و زبان ساده و صمیمی که روایت‌گری می‌کند، برای مخاطب کودک آشنا و قابل فهم است. در ابتدا، امام هشتم معرفی می‌شوند و در ادامه ویژگی‌های فردی و تعاملات‌شان با مردم توصیف می‌گردد. پس از توصیف امام با همان زبان صمیمی و کودکانه، روایت‌ها و ماجراهای کوتاهی از ایشان نقل می‌شود؛ از لحظه تولد، پدر، مادر، خواهران و برادران، که به شناخت بهتر کودک از امام کمک شایانی می‌کند. تصاویر رنگی کتاب نیز برای تجسم بهتر کودکان به یاری کلمات آمده است. در پایان، ماجرای سفر امام رضا علیه السلام به ایران و اتفاقاتی که در طی سفر برای‌شان رخ می‌دهد، رسیدن به ایران و سرانجام شهادت آن حضرت روایت می‌شود.



«نامش محمد(ص) بود»

● پدیدآور: سید مهدی آیت الهی

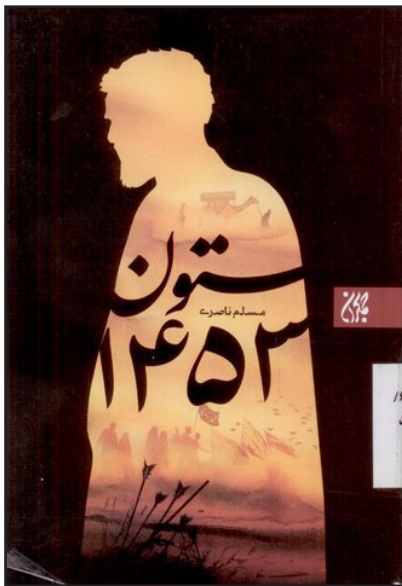
● ناشر: مدرسه

● تعداد صفحات: ۳۲

گواهی می‌دهم که جز او خدایی نیست و محمد بنده و پیامبر اوست ...
 سحر نزدیک می‌شد و افق آسمان مکه انگار از این نور اسرار آمیز روشن و روشن‌تر می‌شد. در این خانه خبری بود. کسی به دنیا می‌آمد. کسی که در آینده‌ای نه‌چندان دور باید سرنوشت انسان‌ها را دگرگون می‌کرد.

کتاب «نامش محمد بود» مروری است گذرا بر زندگی پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آل و سلم، از تولّد تا وفات. نویسنده تلاش کرده است به اختصار، مهم‌ترین فرازهای زندگی آن حضرت را برای کودکان و نوجوانان تبیین کند.

در این کتاب زیبا، توصیفاتی از ولادت پیامبر(ص) و اتفاقات و شگفتی‌های طبیعی همزمان با آن نقل می‌شود. دوران کودکی و آموزش وی نزد حلیمه، درگذشت آمنه (مادر گرامی حضرت) و جدّش عبدالمطلب، همزیستی با مردم مکه و تأمل و درنگ در باورها و نوع زندگی آن‌ها. در این زندگی‌نامه داستانی، به شرح سفر آن حضرت به همراه ابوطالب و دیدار با راهب مسیحی و پیشگویی‌های وی درباره نبوّت حضرت اشاره می‌شود. اشتغال به تجارت و آشنایی با خدیجه، بانوی سرشناس مکه و ازدواج با او، آغاز وحی و دعوت مردم به اسلام، هجرت از مکه به مدینه و تشکیل حکومت اسلامی، ماجرای غدیر خم و اعلام جانشینی و امامت امیرالمؤمنین علیه السلام و سرانجام رحلت ایشان از موضوعات مهم کتاب است. یکی دیگر از نکات مهم کتاب حضور امیرالمؤمنین علیه السلام است که در مقاطع گوناگون زندگی پیامبر صلی الله علیه و آل و سلم در این کتاب به چشم می‌خورد. تصویرگری جذاب کتاب نیز که در جای جای متن آن خودنمایی می‌کند، همراهی نقش و کلمه را به زیبایی هرچه تمام به نمایش می‌گذارد.



«ستون ۱۴۵۳»

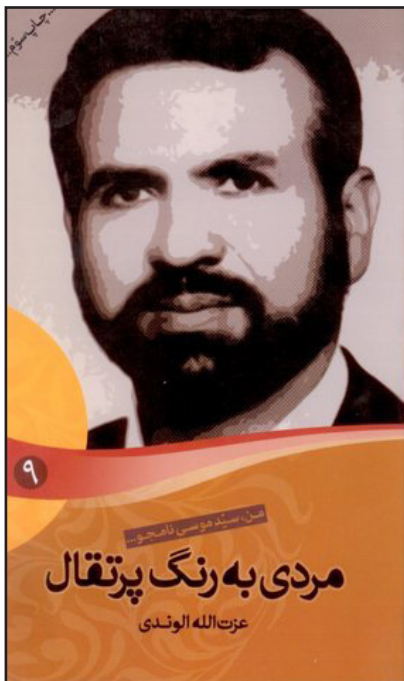
- پدیدآور: مسلم ناصری
- ناشر: کتاب جمکران
- تعداد صفحات: ۱۳۵

نویسنده کتاب تاریخ‌دان است و تاریخ را دستمایه داستان نویسی‌اش کرده و در این رمان درباره پیاده روی نجف تا کربلای اربعین با عبور از مرزهای مکان و زمان مسائل روز جامعه را پاسخ می‌دهد. ستون ۱۴۵۳ نام آخرین ستون مسیر پیاده‌روی نجف تا کربلاست که به حرم سیدالشهدا علیه‌السلام منتهی می‌شود. اما این ستون وجود خارجی ندارد و اشاره‌ای است به بارگاه حضرت اباعبدالله علیه‌السلام.

در این کتاب حال و هوای پیاده‌روی اربعین مشهود است و نویسنده شما را در سفر زمان به وقایع روزهای ۱۴۰۰ سال قبل در سفر بازگشت از کربلا به نجف همراهی می‌کند. به تعبیر نویسنده این رمان از دو سفر تشکیل شده؛ سفر در مکان و سفر در زمان. راوی، سفر خویش را میان واقعیت و تخیل آغاز می‌کند و به ۱۴۰۰ سال پیش نقب می‌زند و همراه پسران «اثیب یمانی» می‌شود که در زمانه موج می‌زنند و در سفر عشق پای می‌فشرند تا ...

مسلم ناصری، سفر اربعین را سفر عشق می‌نامد و هدف از نگارش کتاب را قدم گذاشتن دل در مسیر این سفر معنوی می‌داند.

رمان «ستون ۱۴۵۳» علاوه بر کشش پر تخیل داستانی، نمونه موفقی از مسأله‌شناسی در رویکرد به تاریخ است. برای خواننده‌ای که به دنبال درک معنا و حس پیاده‌روی اربعین است، بدون شک میل راوی این کتاب به کنجکاوی در گوشه‌وکنار کوچه‌های هزارساله نجف، تفحص در برش کوتاهی از زندگی دو شخصیت در دوران خلافت امیرالمؤمنین حضرت علی علیه‌السلام و مفصل قرار دادن واقعه‌ای سترگ که شخصیت‌هایی را از پیش و پس از عاشورا و از صحرای یمن تا بیابان‌های قم به هم می‌رساند، جذاب و دنبال‌کردنی است.



«مردی به رنگ پرتقال:

زندگینامه داستانی

شهید سید موسی نامجو»

● پدیدآور: عزت‌الله الوندی

● ناشر: نشر شاهد

● تعداد صفحات: ۱۱۲

این کتاب زندگینامه‌ی داستانی شهید موسی نامجو وزیر دفاع ایران در سال ۱۳۶۰ است که در آن نویسنده سرگذشتنامه شهیدان واقعه هفت تیر ۱۳۶۰ را نیز روایت می‌کند. گفتنی است این شهید، متولد آذر ۱۳۱۷ در بندر انزلی بوده که سرانجام بر اثر سقوط یک فروند هواپیمای نیروی هوایی که حامل شهدا و مجروحین جنگ بوده، به همراه سرلشکر ولی‌الله فلاحتی، تیمسار سرتیپ فکوری و کلاهدوز به شهادت می‌رسد.

«مردی به رنگ پرتقال» دربردارنده ۱۵ داستان کوتاه مستقل، با عناوین «مثل سکوت»، «به رنگ پرتقال»، «به دنبال آرزو»، «راز گل سرخ»، «سفر به آینده»، «افسر و افسر»، «کول پیمایی»، «حس غریب»، «سفر رازآمیز»، «شب تار، شب بیدار»، «فکرهای مسموم»، «لباس‌های خونی»، «نوشتم باران، باران بارید»، «شما کجا می‌روید؟» و «پیوست‌ها» است که هر کدام فرازی از زندگی شهید نامجو را روایت می‌کند. زبان راوی بسیار ساده و دوستانه است و این موضوع مطالعه کتاب را بسیار جذاب می‌کند. رنگ زندگی و تکاپوی هستی برای رسیدن به حق در گوشه و کنار این داستان‌ها خودنمایی می‌کند. هر کدام از این داستان‌ها به تنهایی یک زندگی است، یک زندگی بی‌انتها که شهادت آن را تا بی‌نهایت وسعت می‌دهد.

شهید نامجو پس از انقلاب ۱۳۵۷ ایران در مسئولیت‌هایی چون عضو هیئت علمی و فرماندهی دانشکده افسری و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح مشغول به کار شد.

با مرور مهم ترین اقدامات منتشر شد؛

گزارشی از اقدامات و فعالیت های معاونت توسعه کتابخانه ها و ترویج کتابخوانی نهاد در سال ۹۸



« [گزارش عملکرد معاونت توسعه کتابخانه ها و ترویج کتابخوانی نهاد با مرور مهم ترین اقدامات این معاونت در سال ۱۳۹۸ در قالب کتاب و طی ۴ فصل منتشر شد. در فصل اول، اقدامات توسعه ای و تجهیزاتی آمده است. تعداد و زیربنای کتابخانه ها، کتابخانه های ویژه با خدمات عمومی، اقدامات نرم افزاری و دیجیتالی، اقدامات تجهیزاتی و بهسازی تکمیل و افتتاح پروژه های عمرانی و کتابخانه های مرکزی بخشی از مباحث این فصل است. فصل دوم، با عنوان اقدامات نظارتی به تشریح ۲۵ سفر استانی مدیران این معاونت با هدف بازدید از کتابخانه های عمومی سراسر کشور، می پردازد. فصل سوم این کتاب با عنوان «هم افزایی با دستگاه ها و خیرین» به ۱۰ تفاهم نامه ملی بین نهاد کتابخانه های عمومی

کشور و سایر دستگاه‌ها اشاره می‌کند. در این بخش، خلاصه‌ای از تفاهم‌نامه همکاری نهاد با بنیاد علوی، معاونت فرهنگی و آموزشی بنیاد شهید و امور ایثارگران، پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی، سازمان بسیج عشاری، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، دانشگاه هنر، بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای و اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانش‌آموزان، آمده است. در این فصل همچنین گزارشی از تعداد پروژه‌های کتابخانه‌ای احداث شده و در حال احداث توسط خیرین، آمده است.

فصل چهارم کتاب با عنوان «انجمن کتابخانه‌ها» به مرور اقدامات اجرایی-نظارتی انجام شده در حوزه انجمن‌ها می‌پردازد. همچنین در این بخش مهم‌ترین دستاوردهای انجمن‌های کتابخانه‌های عمومی در سال ۹۸ شامل افزایش نیم درصد درآمد از شهرداری‌ها، همکاری‌های کوتاه مدت با سازمان‌ها و حمایت از پویش‌های ملی نهاد، مرور شده است.

فصل پنجم کتاب به مرور برجسته‌ترین اقدامات فرهنگی-اجتماعی معاونت توسعه کتابخانه‌ها و ترویج کتابخوانی می‌پردازد. برخی از این اقدامات عبارت است از: برنامه‌های فرهنگی-ترویجی همچون اقدامات اجرایی در پی وقوع سیل، راه‌اندازی پویش‌های اجتماعی، جشنواره قصه‌گویی، جشنواره کتابخوانی رضوی، جشنواره هدهد سفید و ...؛ تشکیل شورای سیاست‌گذاری، دبیرخانه مرکزی و کمیته انتخاب برای گرامیداشت روز کتاب، کتابخوانی و کتابدار؛ تشکیل محافل ادبی؛ برنامه‌های مناسبتی همچون طرح انس با کتاب؛ برنامه‌های هنری-رسانه‌ای همچون حمایت از جشنواره‌های قلم‌زین، جشنواره

ملی کاما، پایتخت کتاب ایران، روستاها و عشایر دوستدار کتاب ایران و ...؛ منشورات و بسته‌های محتوایی تولید شده همچون طرح کتابخوان ماه، بسته مطالعاتی شعور عاشورایی، بسته ویژه کتب تقریظی مقام معظم رهبری، بسته کتب انقلاب اسلامی. بخش پایانی کتاب گزارش عملکرد معاونت توسعه کتابخانه‌ها و ترویج کتابخوانی نهاد به بازتاب خبری اقدامات این مجموعه در رسانه‌ها اختصاص دارد. نسخه الکترونیک گزارش عملکرد معاونت توسعه کتابخانه‌ها و ترویج کتابخوانی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور را در پایگاه اطلاع‌رسانی نهاد ببینید.

#

بازدید وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی
و جمعی از مسئولان کشور
از غرفه نهاد در نمایشگاه
دستاوردهای دفاع مقدس و مقاومت

همزمان با گرامیداشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و جمعی از مسئولان از غرفه نهاد کتابخانه های عمومی کشور در نمایشگاه دستاوردهای دفاع مقدس و مقاومت بازدید کردند. گزیده ای از این تصاویر در ادامه می آید.





● نمایشگاه دستاوردهای دفاع مقدس



● غرفه نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در نمایشگاه دستاوردهای دفاع مقدس



● بازدید بهمن کارگر رئیس بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس و سیدعباس صالحی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی از غرفه نهاد کتابخانه های عمومی کشور در نمایشگاه دستاوردهای دفاع مقدس



● بازدید محمدرضا بهمنی، رئیس مرکز فناوری اطلاعات و رسانه های دیجیتال از غرفه نهاد کتابخانه های عمومی کشور در نمایشگاه دستاوردهای دفاع مقدس



● بازدید وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی از غرفه نهاد کتابخانه های عمومی کشور در نمایشگاه
دستاوردهای دفاع مقدس و مقاومت



● بازدید وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی از غرفه نهاد کتابخانه های عمومی کشور در نمایشگاه
دستاوردهای دفاع مقدس و مقاومت



● نمایشگاه دستاوردهای دفاع مقدس



● نمایشگاه دستاوردهای دفاع مقدس



● بازدید محمدرضا نوروزپور، مدیرعامل خبرگزاری جمهوری اسلامی از غرفه نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در نمایشگاه دستاوردهای دفاع مقدس



● پخش همزمان نشست «بانوان راوی حماسه» در غرفه نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در نمایشگاه دستاوردهای دفاع مقدس



● بازدید سید مجتبی حسینی معاون امور هنری، محمدرضا سوقندی مشاور امور ایثارگران و محمد الهیاری مدیرکل دفتر موسیقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از غرفه نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در نمایشگاه دستاوردهای دفاع مقدس و مقاومت



● بازدید محسن جوادی معاون امور فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و عضو هیئت امنای نهاد از غرفه نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در نمایشگاه دستاوردهای دفاع مقدس و مقاومت



- پخش همزمان نشست «از زبان نویسنده» معرفی کتاب من زنده‌ام با حضور معصومه آباد نویسنده اثر در غرفه نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در نمایشگاه دستاوردهای دفاع مقدس و مقاومت



- بازدید پیروز حناچی شهردار تهران از غرفه نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور و امور زنان و خانواده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی



پیشگامی کتابخانه‌های عمومی کشور در گرامیداشت دفاع مقدس

خاطره اسارت هیچ‌گاه از من دور نمی‌شود

«گلستان یازدهم» تلاشی برای بازگو کردن مجاهدت‌های زنان رزمنده است

روایت یک حماسه با بسته مطالعاتی «جوهر سرخ»

زنان دفاع مقدس الگوی ناب بانوان معاصر هستند

مهدی رضانی طی گفت‌وگویی به تشریح برنامه‌های هفته دفاع مقدس پرداخت؛

پیشگامی کتابخانه‌های عمومی کشور در گرامیداشت دفاع مقدس



« [مهدی رضانی معاون توسعه کتابخانه‌ها و ترویج کتابخوانی نهاد با اشاره به فرارسیدن چهلمین سالگرد دفاع مقدس، در بیان اهمیت و ضرورت پرداختن به مسئله دفاع مقدس عنوان داشت: «جامعه امروز ما در همه ابعاد بالاخص در حوزه فرهنگی، در برهه حساسی به‌سر می‌برد. تحولات سریع فرهنگی از یک‌سو و تهاجم و جنگ فرهنگی

– رسانه‌ای دشمن در کنار جنگ اقتصادی از سویی دیگر، درصدد ایجاد فاصله میان نسل‌ها و کمرنگ کردن ارزش‌ها، آرمان و ریشه‌های انقلاب و دفاع مقدس بالاخص در میان نسل نوجوان و جوان ماست.» وی در ادامه افزود: «هرچه از دوران جنگ هشت ساله و دفاع مقدس فاصله می‌گیریم بر ضرورت بررسی و تحلیل آن از زوایای مختلف افزوده می‌شود. این

جنگ بخشی از تاریخ کشور ما به حساب می‌آید و دانستن از چیستی و چرایی آن برای تمام نسل‌های این مرزوبوم امری ضروری است.»

● دفاع مقدس حماسه‌ای برای تمام دوران‌هاست

رضانی با اشاره به اهمیت دوران دفاع مقدس در تاریخ ایران یادآور شد: «دوران دفاع مقدس برای ما، روزگار رفته به شمار نمی‌رود، بلکه روزگار مانده در تاریخ برای تمام دوران‌هاست. ملت ایران با تمامی ارزش‌های دینی، ملی و انقلابی، پایدارترین ره‌آورد خود را در مفهوم واژه زیبا و بلند خودباوری، در این رویداد خطیر به نمایش گذاشت.»

وی اضافه کرد: «کشور ما در این جنگ نابرابر، در مقابل کشوری قرار داشت که با وجود بهره‌مندی از حمایت‌های سیاسی، مالی و نظامی قدرت‌های منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای باز هم شکست خورد و ایران سرافراز در پرتو قدرت ایمان و اراده پیروز میدان بود. این جنگ ما را به این باور رساند که ما می‌توانیم.»

رضانی با تأکید بر «خودباوری» به عنوان دستاوردی بزرگ از دوران دفاع مقدس، گفت: «امروز «خودباوری» ره‌آورد پایدار دوران دفاع مقدس است و رسالت ملت، آگاهی، حفظ و صیانت از این دستاورد ارزشمند در عرصه‌های گوناگون علمی، فرهنگی، نظامی و... است.»

وی افزود: «مرور رشادتها و دلآوری‌های رزمندگان در روزهای حماسه‌ساز دفاع مقدس در برابر تهدیدهای خارجی در بازیابی هویت جوان امروزی، شناخت بهتر اهداف و آرمان‌ها، تثبیت و

« ۴۰ سال از سال‌های
حماسه و دفاع قهرمانانه از
تمامیت ارضی، آرمان‌ها،
اعتقادات، باورها، ارزش‌ها و
فرهنگ کشورمان می‌گذرد.
می‌دانیم که عدد چهل در
مکتب ما عدد مقدسی است
و نشان از تکامل دارد. چهل
سالگی دفاع مقدس نیز نشان
از بلوغ و پختگی فلسفه
مقاومت و پامردی در اهداف
عالیه انقلاب و نظام اسلامی
دارد

تداوم انقلاب اسلامی، شناخت ظرفیت‌ها، دشمن‌شناسی و الگوسازی برای جوانان موثر خواهد بود. لذا ضروری است این میراثی گرانبها در ذهن ملت ایران باقی و از آفت تحریف مصون بماند.»

● پیشگامی کتابخانه‌های عمومی کشور در گرامیداشت دفاع مقدس

معاون توسعه کتابخانه‌ها و ترویج کتابخوانی نهاد در بخش دیگری از صحبت‌هایش با اشاره به تلاش‌های نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور برای گرامیداشت سالگرد دفاع مقدس، بیان داشت: «نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور همواره پیشگام برگزاری برنامه‌های متنوع با محوریت دفاع مقدس بوده است؛ عضویت رایگان خانواده‌های محترم شهداء و جانبازان و ایثارگران، نامگذاری

« در هفته دفاع مقدس و چهل سالگی آغاز جنگ، باید با تبیین دقیق، علمی و منطقی معارف دفاع مقدس، هم نسل جوان را با این سرمایه بزرگ و افتخارآمیز آشنا کرد و هم، نقشه‌های شیاطین نسبت به معارف دفاع مقدس را خنثی کرد

در هفته دفاع مقدس، سالروز آزادسازی خرمشهر، روز شهید و ... از جمله اقداماتی است که این نهاد در راستای ادای دین و اجرای وظیفه خود در این خصوص انجام داده است.»

رضانی همچنین با اشاره به اهمیت برگزاری باشکوه چهلمین سالگرد دفاع مقدس اظهار داشت: «در چهلمین سالگرد گرامیداشت دفاع مقدس قرار داریم؛ ۴۰ سال از سال‌های حماسه و دفاع قهرمانانه از تمامیت ارضی، آرمان‌ها، اعتقادات، باورها، ارزش‌ها و فرهنگ کشورمان می‌گذرد. می‌دانیم که عدد چهل در مکتب ما عدد مقدسی است و نشان از تکامل دارد. چهل سالگی دفاع مقدس نیز نشان از بلوغ و پختگی فلسفه مقاومت و پایمردی در اهداف عالیه انقلاب و نظام اسلامی دارد.»

وی افزود: «در چهل سال گذشته، فرهنگ دفاع مقدس و روحیه مقاومت، منشاء برکات و دستاوردهای فراوانی چون وحدت و همبستگی، ارتقای معنویت، استمرار ایستادگی در برابر نظام سلطه بوده است. به تدبیر متولیان امر، شعار محوری چهلمین سالگرد دفاع مقدس، هوشمندانه با عنوان «ما قوی هستیم» انتخاب شده است، این شعار یک شعار همه‌گیر است و نشان از وحدت و عزم جدی ملت ایران در برابر زیاده‌خواهی دشمنان اسلام و انقلاب دارد.»

رضانی با اشاره به لزوم هوشیاری و مقابله با تحریف دفاع مقدس توسط دشمنان انقلاب اسلامی، خاطرنشان کرد: «هم‌اکنون نیز نسل دیگری در حال حفاظت از آرمان‌ها وارد عمل شده‌اند. دشمنان در جریان تحریف، دفاع مقدس

بسیاری از کتابخانه‌های عمومی به نام متبرک شهداء در هر منطقه، فضا سازی کتابخانه‌های عمومی و درج نمادهای ایثار و شهادت و تصاویر شهداء در کتابخانه‌های عمومی، تشکیل بانک اطلاعاتی ایثارگران شاغل در نهاد، تجلیل از ایثارگران و خانواده‌های معظم شهداء و کارکنان شاغل در نهاد و همایش‌های تکریم استانی در این خصوص، تجلیل از نویسندگان حوزه دفاع مقدس، برگزاری دو دوره کنگره شعر کتاب مقدس، رونمایی از برترین آثار منتشر شده در این موضوع، حمایت از جشنواره کتاب سال دفاع مقدس، طراحی پوسترهای معرفی کتاب با عنوان این چند کتاب (اسوه‌ها ۱ و ۲ و خاکریزهای کاغذی)، معرفی کتاب‌های دفاع مقدس در طرح کتاب‌خوان ماه، تولید محتوای ترویجی و درج در فضای مجازی، اجرای برنامه‌های فرهنگی متعدد با موضوع دفاع مقدس در کتابخانه‌های عمومی اعم از نشست‌های کتاب‌خوان، جلسات نقد، رونمایی، مسابقات فرهنگی، شب‌های شعر و ...



وی با تشریح برنامه‌های ملی عنوان کرد: «معرفی کتاب و انتشار از طریق فضای مجازی، معرفی کتاب «من زنده‌ام» توسط نویسنده کتاب، معصومه آباد در ساعت ۱۰ صبح پنجم مهرماه؛ معرفی کتاب «گلستان یازدهم» توسط نویسنده کتاب، بهناز ضرابی‌زاده در ساعت ۱۰ صبح روز هفتم مهرماه؛ جلسه مجازی محفل ادبی با موضوع نقش زنان در عرصه دفاع مقدس با عنوان «بانوان راوی حماسه» در ساعت ۱۴ روز یکشنبه ششم مهرماه با شعرخوانی عالی‌ه محرابی، پونه نیکوی، فاطمه نانی زاد، محدثه حسینی، راضیه رجایی، فاطمه افشاریان، فریبا یوسفی و نغمه مستشار نظامی در اسکای روم.» مهم‌ترین برنامه‌هایی هستند که در هفته دفاع مقدس برگزار می‌شوند.

رضانی همچنین اضافه کرد: «کرسی آزاداندیشی با موضوع زنان، دفاع مقدس، سبک زندگی اسلامی - ایرانی و نیز تبیین ارزش‌های دفاع مقدس و ارتباط با نقش زن امروز (ساعت ۱۰ صبح روز

را نشانه رفته، به دنبال ارائه روایت‌های نادرست به نسل جوان هستند. بنابراین در هفته دفاع مقدس و چهل سالگی آغاز جنگ، باید با تبیین دقیق، علمی و منطقی معارف دفاع مقدس، هم نسل جوان را با این سرمایه بزرگ و افتخارآمیز آشنا کرد و هم، نقشه‌های شیاطین نسبت به معارف دفاع مقدس را خنثی کرد.»

● برنامه‌های کتابخانه‌های عمومی کشور در چهلمین سالگرد دفاع مقدس

رضانی همچنین در بخش دیگری از صحبت‌هایش با اشاره به برنامه‌ریزی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور برای چهلمین سالگرد دفاع مقدس اظهار داشت: «امروز در آستانه چهلمین سالگرد آغاز دفاع مقدس و در متن دفاع مقدسی دیگر (در برابر جنگ نرم دشمنان)، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در راستای رسالت آگاهی بخشی و توسعه فرهنگ مطالعه در کشور اقداماتی در دو سطح ملی و استانی برنامه‌ریزی کرده است.»

« در چهل سال گذشته، فرهنگ دفاع مقدس و روحیه مقاومت، منشاء برکات و دستاوردهای فراوانی چون وحدت و همبستگی، ارتقای معنویت، استمرار ایستادگی در برابر نظام سلطه بوده است. به تدبیر متولیان امر، شعار محوری چهلمین سالگرد دفاع مقدس، هوشمندانه با عنوان «ما قوی هستیم» انتخاب شده است، این شعار یک شعار همه‌گیر است و نشان از وحدت و عزم جدی ملت ایران در برابر زیاده‌خواهی دشمنان اسلام و انقلاب دارد.

سال دفاع مقدس؛ خرید کتاب‌های منتشر شده در موضوع دفاع مقدس (حسب مقدرات نهاد) نیز از دیگر برنامه‌های نهاد در چهلمین سالگرد دفاع مقدس هستند.

● برنامه‌های استانی کتابخانه‌های عمومی کشور در چهلمین سالگرد دفاع مقدس

معاون توسعه کتابخانه‌ها و ترویج کتابخوانی نهاد در تشریح برنامه‌های استانی نیز عنوان کرد: «پس از مکاتبات و هماهنگی‌هایی که با ریاست بنیاد حفظ و نشر ارزش‌های دفاع مقدس و رئیس ستاد مرکزی گرامی‌داشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس داشته‌ایم، اقداماتی از جمله: فضا سازی کتابخانه‌های عمومی و تبلیغات مناسب؛ حضور کتابداران در مراسم‌های غبارروبی و عطرافشانی مزار مطهر شهداء؛ مشارکت در برگزاری برنامه‌های فرهنگی با همکاری دستگاه‌های مرتبط، حوزه هنری و بنیاد حفظ آثار و ارزش‌های دفاع مقدس؛ برگزاری مسابقات کتابخوانی، جلسات نقد و بررسی و رونمایی کتاب از منابع مرتبط با

سه‌شنبه هشتم مهرماه در کتابخانه مرکزی (پارک شهر) با حضور اصلانی، سعیدی‌نژاد، اشکی‌یان، یوشی و کوهساری که همگی بانوان صاحب تجربه و تخصص در عرصه زنان و دفاع مقدس هستند؛ طراحی بسته مطالعاتی مرکب سرخ که در آن ۴۰ اثر برگزیده درحوزه دفاع مقدس، با موضوعات گوناگون و در سه رده سنی کودک، نوجوان و بزرگسال معرفی شده‌اند. تعدادی از این ۴۰ کتاب برتر، مزین به نظر و تقریظ مقام معظم رهبری (حفظه الله) است؛ حضور در نمایشگاه ملی دستاوردهای دفاع مقدس و مقاومت موزه انقلاب اسلامی و دفاع مقدس از تاریخ ۲ الی ۹ مهرماه و نمایش فعالیت‌های کتابخانه‌های عمومی در حوزه نشست‌های تخصصی، نقد و بررسی کتاب، کودک، جمع‌خوانی، قصه‌گویی، مسابقات و ... به همراه نمایش تولیدات و محصولات فرهنگی از جمله پوسترهای این چند کتاب؛ تجلیل از ایثارگران نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور (فرزند شهید، جانباز و ایثارگر)؛ حمایت از جشنواره کتاب



مدافعین حرم، به جهت حفظ سلامت این عزیزان، امسال دارای ملاحظاتی است که صرفاً در برخی شهرها با رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی مقدور است. رضانی در پایان خاطرنشان کرد: امیدواریم بتوانیم گامی هر چند ناچیز در قدرشناسی از دلاورمردان ۸ سال دفاع مقدس و ترویج فرهنگ مقدس آن برداریم.

#

موضوع؛ جلسات قصه‌گویی و کتابخوانی در موضوع دفاع مقدس برای اعضاء کودک؛ هدایت اعضاء به معرفی منابع با موضوع دفاع مقدس در نشست‌های کتابخوان کتابخانه‌ای؛ بازنمایی منابع کتابخانه‌ها در موضوع دفاع مقدس از طریق برگزاری نمایشگاه کتاب؛ برپایی نمایشگاه عکس دفاع مقدس؛ برپایی شب شعر دفاع مقدس در محافل ادبی با دعوت از خانواده و هم‌زمان شهداء؛ خاطره‌گویی و روایت‌گری دفاع مقدس برای اعضاء نوجوان و بزرگسال و سایر اقدامات خلاقانه را به‌عنوان مهم‌ترین برنامه‌های استانی در کتابخانه‌های عمومی اجرا می‌کند.»

رضانی همچنین تأکید کرد: همچنین در استان‌هایی که درگیر جنگ تحمیلی بوده‌اند (ایلام، کرمانشاه، کردستان، خوزستان و آذربایجان غربی) برنامه‌ها با اهتمام بیشتری دنبال خواهد شد.»

وی افزود: با توجه به شیوع موج سوم کرونا، برنامه‌هایی چون دیدار با خانواده معزز شهداء، جانبازان، ایثارگران و شهدای

نویسنده کتاب «من زنده‌ام» در نشست مجازی «از زبان نویسنده» عنوان کرد؛

خاطره اسارت هیچ‌گاه از من دور نمی‌شود



« [معصومه آباد، نویسنده کتاب «من زنده‌ام»، گفت: اسارت خاطره‌ای است که هیچ‌گاه از من دور نمی‌شود و تا عمق جانم نفوذ کرده است؛ سال‌ها از آن روزها گذشته و دنیای امروز بی‌شبهت به دنیای دیروز است، با این حال هنوز فکر می‌کنم روزی از خواب بیدار می‌شوم و می‌فهمم که تمام این‌ها رویا بوده و من هنوز در زندان الرشید هستم.

به مناسبت بزرگداشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس، نشست مجازی معرفی کتاب تحت عنوان «از زبان نویسنده» روز شنبه ۵ مهرماه با حضور معصومه آباد و با اجرای فضا سادات حسینی به معرفی کتاب «من زنده‌ام»، اختصاص یافت.

در این نشست معصومه آباد ضمن تبریک چهل سالگی دفاع مقدس، اظهار امیدواری کرد که برگزاری چنین نشست

هایی زمینه ساز انتقال پیام دفاع مقدس به آیندگان باشد.

« من هفده سالم بود که جنگ شروع شد. هیچوقت فکر نمی کردم که بهترین سال های زندگی ام در زندان های عراق بگذرد؛ با این حال به این فکر کردم که این تقدیر من است و خداوند این تقدیر را برایم انتخاب کرده است

● زندگی تمام ایرانیان تحت تأثیر جنگ قرار گرفت

معصومه آباد، نویسنده کتاب «من زنده ام» با یادآوری روزهای جنگ، اظهار داشت: اگرچه جنگ از نقطه جغرافیایی و اقلیم خاصی، یعنی از خرمشهر و آبادان تا قصرشیرین، از جنوب تا غرب ایران به ساکنان شهرهای مرزی تحمیل شد، اما زندگی تمامی ساکنان ایران زمین و حتی افرادی که خارج از ایران زندگی می کردند، تحت تأثیر جنگ قرار گرفت. من زاده آبادان هستم اما روز شروع جنگ، تهران منزل برادرم بودم. از آنجا که در زمینه کمک های اولیه آموزش دیده بودم و تجربه کار در هلال احمر و شیرخوارگاه را داشتم، خود را به آبادان رساندم. در نخستین مواجهه ام با آبادان بعد از جنگ، وحشت زده شدم. پالایشگاه آبادان در وسط شهر بمباران شده بود و از دور به نظر می رسید تمام شهر در حال سوختن است.

● فکر می کردیم جنگ از جبهه شروع می شود اما هیچ چیز قانون نداشت

وی ادامه داد: روزهای آغازین جنگ همزمان با مهر ۵۹ و شروع مدرسه بود و در این بین تلخ ترین حادثه بمباران آموزش و پرورش و مدارس بود. ما فکر می کردیم جنگ از جبهه شروع می شود و سرباز با سرباز می جنگد و مرز جغرافیایی جنگ مشخص است، اما هیچ چیز قانون نداشت و بیش از ۹۰ درصد از اتفاقاتی که افتاد خلاف معاهدات بین المللی بود. نیروهای بعثی به مردم بی دفاع حمله و مردم مقاومت می کردند. وارد آبادان که شدم مردم فکر می کردند جنگ

حداکثر یک ماه طول می کشد و هیچ کس شهر و دیار خود را ترک نکرد.

● جنگ، خاطره روزهای جوانی من است

وی در خصوص نحوه به اسارت درآمدن خود، گفت: جنگ، خاطره روزهای جوانی من است. من هفده سالم بود که جنگ شروع شد. هیچوقت فکر نمی کردم که بهترین سال های زندگی ام در زندان های عراق بگذرد؛ با این حال به این فکر کردم که این تقدیر من است و خداوند این تقدیر را برایم انتخاب کرده است. خیلی وقت ها مرور می کردم که چگونه در این مسیر قرار گرفتم. من در بخش پشتیبانی مسجد مهدی موعود با گروه های امداد و درمان همکاری می کردم و قرار شد بچه های شیرخوارگاه را از آتش بمباران نجات دهیم. بچه ها را با اتوبوس های هلال احمر به شیرخوارگاه شیراز رساندیم و به آبادان برگشتیم. حالا دیگر بخشی از خرمشهر و آبادان در محاصره نیروهای بعثی بود و ما فکر می کردیم نیروهای خودی هستند که زیر لوله های نفت نفت دراز کشیده اند و به سمت جاده می آیند. اما عراقی ها بودند و ما به

و فیلم آگاه شدم. این موضوع مقدمه ای شد که من خود را تکه ای از پازل دفاع مقدس بدانم و بخواهم خاطرات زنانی که در آن دوران به اسارت درآمدند را ثبت کنم.

وی ادامه داد: نفس این خاطرات و حتی نگارش آن ها آزاردهنده است. تلاش می کردم تا جایی که ظرفیت و توان دارم بنویسم. بخش اعظم کتاب را در سفر حج و شب هایی که رو به روی خانه خدا می نشستم، نوشتم. خدا را به قلم قسم می دادم تا آنچه را که او می خواهد، کتابت کنم و این کتاب با لطف خداوند به سرانجام رسید. نوشتن کتاب حدود ۳ ماه طول کشید و در سال ۱۳۹۲ برای اولین بار منتشر شد و تا به امروز ۲۱۸ دوره چاپ شده است.

آباد با اشاره به بازخوردهای دریافت شده از این کتاب، گفت: کتاب «من زنده ام» موضوع مسابقات کتابخوانی قرار گرفت و در برنامه های متفاوتی معرفی شد و این برایم جذاب و حائز اهمیت بود چراکه بدین ترتیب مسیر تعامل با مخاطب فراهم شد. ارتباط دو طرفه بین مخاطب و نویسنده احساس خوبی برایم ایجاد می کند. احساس می کنم باری را به زمین گذاشته ام و همدلی مخاطب برایم ارزشمند است چراکه گویی رنجم با مردم قسمت شده است.

● روز دریافت تقریظ مقام معظم رهبری،

یکی از بهترین روزهای زندگی من بود

وی با اشاره به تقریظ مقام معظم رهبری بر این کتاب، گفت: من از اینکه حضرت آقا کتابم را مطالعه کردند و بر آن تقریظ نوشتند، بی اطلاع بودم و وقتی از دفتر ایشان تماس گرفتند، برایم بسیار خوشحال کننده بود. کتاب به چاپ ۲۸ رسیده بود و قرار شد مجدداً رونمایی شود. روز رونمایی کتاب و

« من از اینکه حضرت آقا کتابم را مطالعه کردند و بر آن تقریظ نوشتند، بی اطلاع بودم و وقتی از دفتر ایشان تماس گرفتند، برایم بسیار خوشحال کننده بود. کتاب به چاپ ۲۸ رسیده بود و قرار شد مجدداً رونمایی شود. روز رونمایی کتاب و دریافت تقریظ مقام معظم رهبری، یکی از بهترین روزهای زندگی من بود.

اسارت درآمدیم.

معصومه آباد با اشاره به انگیزه نگارش کتاب «من زنده ام»، اظهار داشت: حدود ۶ سال بعد از اسارت، دوستان در مجموعه روایت فتح برای تدوین کتابی تحت عنوان «دوره درهای بسته» مجموعه خاطرات اسارت، با بنده مصاحبه کردند. کمی بعد کتاب «پرنده های کاغذی» حاوی نامه های دوره اسارت، نوشته شد. همچنین با وجود اینکه همیشه در سخنرانی های مختلف حضور داشتم و پیام مقاومت را انتقال می دادم، احساس می کردم تمام وجودم پر از حرف و صدا است و تحمل آن گاهی سخت می شد. احساس می کردم کتاب و کلمه می تواند به کمکم بیاید. تا اینکه در دیدار با مقام معظم رهبری در مراسم سالروز ورود آزادگان در سال ۱۳۸۹، از گلایه ایشان نسبت به کم کاری در خصوص ثبت خاطرات اسرا در قالب کتاب



شد؛ یکی از کارهایی که خلاف مقررات بین المللی انجام شد، اسیر کردن نیروهای هلال احمر بود؛ بعد از اسیر شدن بیشتر از هر چیز نگران خانواده و به ویژه مادرم بودم که هیچ خبری از من نداشتند. در یکی از همان شب های اول اسارت خواب دیدم به جای سربازی که هر روز برای دادن تکه نانی به سلول ما می آمد، مادرم با نان گرم آمد؛ او چهل قرص نان به من داد و وقتی از او بیشتر خواستم، گفت که همان مقدار کافی است. آن روز هر کدام از ما تعبیری از آن خواب داشتیم. تا اینکه بعد از اسارت فهمیدم که چهل قرص نان، تعبیر چهل ماه اسارت بود.

نویسنده کتاب «من زنده ام» در خاتمه مخاطبان برنامه را به مطالعه دعوت کرد و گفت: بخشی از روز خود را، حتی به اندازه چند صفحه، به کتاب اختصاص دهید و خاطرات دفاع مقدس را مرور کنید؛ چرا که در آن صورت است که متوجه می شویم سرمایه های این مملکت برای آرمان هایی والا جنگیدند و به زمین افتادند تا ما امروز سرپا بایستیم.

#

دریافت تقریظ مقام معظم رهبری، یکی از بهترین روزهای زندگی من بود.

آباد با اشاره به ضرورت خلق آثار بیشتر در حوزه ادبیات دفاع مقدس، اظهار داشت: به اعتقاد من کتاب، معجزه ای الهی برای تمامی انسان ها است. با کلماتی که کنار هم قرار می گیرد، عواطف و دانایی منتقل شده و ارتباط برقرار می شود. رخدادهای عظیم، همچون ۸ سال دفاع مقدس باید به نسل های آینده منتقل شود. قطعا کتاب، فیلم و خاطره گویی قادر است به عمق جان نفوذ کند و پیام را انتقال دهد. نسل های آینده با دریافت این پیام است که قدر امنیت و شرایط اجتماعی موجود را خواهند دانست.

وی با اشاره به دشواری های روزهای اسارت، گفت: اسارت خاطره ای است که هیچگاه از من دور نمی شود و تا عمق جانم نفوذ کرده است. سال ها از آن روزها گذشته و دنیای امروز بی شباهت به دنیای دیروز است، با این حال هنوز فکر می کنم روزی از خواب بیدار می شوم و می فهمم که تمام این ها رویا بوده و من هنوز در زندان الرشید هستم. من هنوز خواب اسارت را می بینم. آباد اضافه کرد: من ۲۳ مهر ۵۹ اسیر

بهناز ضربایی زاده در نشست مجازی «از زبان نویسنده» عنوان کرد؛

«گلستان یازدهم» تلاشی برای بازگو کردن مجاهدت‌های زنان رزمنده است



« [همزمان با ایام گرامیداشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس، نشست مجازی «از زبان نویسنده» که به معرفی کتاب «گلستان یازدهم»، خاطرات زهرا پناهی‌روا و همسر شهیدش (سردار علی چیت‌سازیان) اختصاص داشت، دوشنبه ۷ مهرماه با حضور بهناز ضربایی زاده نویسنده اثر برگزار شد. بهناز ضربایی زاده در این نشست درباره دلیل نگارش کتاب «گلستان یازدهم»، با

محوریت زنان و همسران شهدا گفت: من خودم جنگ را از نزدیک تجربه کردم و دیده‌ام که جنگ فقط در جبهه‌ها، خاک‌ریزها و خط مقدم جبهه نبود، بلکه در خانه‌های ما نیز وجود داشت. ما در کنار رزمندگانی که در خطوط مقدم مجاهدت می‌کردند، سربازهایی هم داشتیم که در خانه‌ها می‌جنگیدند که همان زنان، مادران و همسران شهدا بودند. این زنان شبانه روز درگیر جنگ بودند و چون

همه این موارد را دیده بودم، علاقه داشتم که این نادیده‌ها را بازگو کنم و از آنها بنویسم.

● ظرفیت بالای ادبیات برای ارائه ارزش‌های دفاع مقدس

این نویسنده مطرح حوزه ادبیات دفاع مقدس افزود: ما به تعداد افرادی که درگیر جنگ بوده‌اند، خاطره و روایت داریم. خوشبختانه در سال‌های اخیر نویسندگان بسیاری وارد این عرصه شدند و خاطرات خود از جنگ را می‌نویسند. قطعاً ما هنوز هم می‌توانیم از جنگ و دفاع مقدس بنویسم، به خصوص که در حوزه داستان و رمان کمتر از حوزه خاطره‌نویسی کار کرده‌ایم و می‌توانیم از ظرفیت این قالب‌ها نیز استفاده کنیم.

وی در معرفی کتاب «گلستان یازدهم» عنوان کرد: کتاب گلستان یازدهم روایت قصه زندگی یک همسر شهید است که زندگی مشترک کوتاه یک سال و هشت ماه و خاطراتش با شهید را روایت می‌کند، در حقیقت گلستان یازدهم قصه دختر ۱۷ ساله‌ای است که در عنفوان جوانی می‌خواهد دین خودش را به کشور و مملکتش ادا کند. این دختر دوست دارد همچون رزمندگان به جنگ و جبهه برود اما نمی‌تواند، از همین رو به دنبال یک شریک زندگی است شریکی که جانانه جانفش را وقف دفاع از وطن خود کرده است. دختر جوان با یک مرد بزرگ که نابغه جنگ است ازدواج می‌کند و در دوران کوتاه زندگی مشترک زندگیش به درک والای حقیقت زندگی و رسالت انسان از دنیا آمدن و زیستن را در می‌یابد.

ضرابی‌زاده افزود: اگرچه قصه این کتاب را می‌توان طوری دیگر نقل کرد در این کتاب خاطرات برگشت به عقب زیادی درج شده، یکی از اتفاقات زیبا و طلایی این کتاب و به

عبارت دیگر اوج داستان زمان مادر شدن خانم پناهی روا است به طوری که همزمان با به دنیا آمدن فرزندش تمام خاطرات یک و هشت ماه زندگی مشترکش را روی تخت بیمارستان در ذهن تداعی می‌کند، درست همان زمان در تمام شهر این صدا طنین انداز می‌شود «پسر شهید علی چیت‌سازبان به دنیا آمد».

● تاثیر تقریظ رهبری بر دیده شدن «گلستان یازدهم»

بهناز ضرابی‌زاده درباره افتخار مزین شدن کتاب «گلستان یازدهم» به تقریظ مقام معظم رهبری گفت: آدمی از تشویق و تحسین لذت می‌برد و انگیزه‌اش صد چندان می‌شود وقتی اثری را برای عده‌ای از مخاطبان خلق می‌کنیم و دیده می‌شود احساس خیلی خوب و انبساط خاطر برای آدمی به ارمغان دارد. هنگامی که مقام معظم رهبری تقدیر و تقریظ بر اثری داشته باشند احساس رضایتمندی چند برابر می‌شود، اگرچه این حس و حال را نمی‌توانم با کلمات ادا کنم اما من نشانه‌های زیادی از این کتاب دیدم به طوری که زمان انتشار کتاب گلستان یازدهم دوست داشتم همه پای کار بیایند و به شهید چیت‌سازبان دین خودشان را ادا کنند.

وی افزود: روایت شده زمانی که شهید چیت‌سازبان به درجه رفیع شهادت نائل می‌آید در همدان قیامت به راه می‌افتد همه همدانی در مراسم تشییع و تدفین شهید شرکت کردند. به همین دلیل انتظار من هم همین بود که در مراسم رونمایی از کتاب «گلستان یازدهم» این چنین اتفاقی رخ دهد که متأسفانه این اتفاق نیفتاد، به طوری که مهر ماه سال ۹۵ این کتاب منتشر شد و تا بهمن ماه هیچ اتفاقی رخ نداد. یادم هست

که در دهه فجر به من اطلاع دادند مقام معظم رهبری کتاب گلستان یازدهم را مطالعه کردند و در مورد این کتاب یادداشتی نوشتند و قرار است در همدان از تقریظ مقام معظم رهبری رونمایی صورت گیرد.

این نویسنده درباره مشارکت ارگان‌های مختلف از مراسم رونمایی و تقریظ مقام معظم رهبری بر این کتاب گفت: در مراسم رونمایی از تقریظ مقام معظم رهبری در حسینیه حضرت امام(ره) همه مردم و همه ادارات و سازمان‌ها پای کار بودند، از استانداری و شهرداری تا ارگان‌های مختلف بسیج شدند و برنامه با شکوهی به همراه رونمایی از کتاب و رونمایی از تقریظ صورت گرفت و من همانجا به بزرگی شهید علی چیت‌سازیان و بزرگی مردم ایمان آوردم در واقع این خون پاک و مقدس شهید از خیلی چیزها دفاع می‌کند و آبروی ما و شهدا را می‌خرد.

● آغاز نوشتن درباره شهید چیت‌سازیان

ضرابی‌زاده همچنین درباره دلیل پرداختن به زندگی شهید چیت‌سازیان در این کتاب توضیح داد: پیش از اینکه در مورد حاج ستار در کتاب «دختر شینا» بنویسم شاخص‌ترین شهید استان همدان را از نوجوانی شهید چیت‌سازیان می‌دانستم، همیشه شهید چیت‌سازیان را انسانی شجاع و جسور می‌پنداشتم، آرزو و علاقه شخصی من نوشتن از شهید سردار علی چیت‌سازیان بود مدام یک علامت سوال بزرگ در ذهن داشتم و دوست داشتم نسبت به زندگی این شهید گرانبه‌تر بیشتر بدانم حتی آرزو می‌کردم پسر شهید چیت‌سازیان را ببینم.

وی افزود: در همان زمان یعنی پیش از اینکه دختر شینا را بنویسم، با خانم پناهی تماس گرفتم و ابزار علاقه کردم برای نوشتن

زندگی و خاطرات ایشان، خانم پناهی‌روا گفت زندگی من و شهید خیلی کوتاه بود و خاطرات چندانی ندارم، خلاصه قسمت و روزی من برای نوشتن خاطرات شهید چیت‌سازیان در آن برهه زمانی نبود. اما پس از نوشتن دختر شینا سیل درخواست‌ها به سمت من سرازیر شد و من فکر می‌کردم باید قصه جدید را با زاویه دید تازه‌تر و متفاوت‌تری بنویسم و از شهدا خواستم تا واسطه شوند و اگر قرار است من چیزی بنویسم خود شهید به ستمم بیاید.

این نویسنده ادامه داد: چند روز بعد با بنده تماس گرفتند و گفتند مصاحبه‌ای صوتی از همسر شهید چیت‌سازیان داریم آن را کامل می‌کنید؟ و من دیگر پای تلفن چیزی نشنیدم، همان لحظه فکر می‌کردم شهیدی قرار است از او بنویسم شهید چیت‌سازیان است همان شهیدی که دوست داشتم در موردش بیشتر بدانم بدون هیچ اما و اگر می‌پذیرفتم و آن فایل صوتی به دستم رسید، و با خانم پناهی‌روا هم ارتباط گرفتم و نویسندگی کتاب آغاز شد.

● کنار گذاشتن روایت خطی در نگارش «گلستان یازدهم»

ضرابی‌زاده درباره نحوه نگارش این کتاب گفت: روایت زندگی شهید چیت‌سازیان را به سرعت نوشتم، چون خاطراتش کم و زمان کمتری برد، پس از نوشتن آن را خواندم، پس از هربار خواندن، از آن رضایت نداشتم، قصه خطی بود از کودکی و نوجوانی خانم پناهی‌روا تا شهادت سردار چیت‌سازیان، اما این اصل را برای خودم در نظر گرفتم که اگر قرار است پس از دختر شینا کتاب جدیدی بنویسم، اگر از آن بهتر نباشد، بدتر هم نباشد و همین مسأله باعث شد که قصه خطی را کنار بگذارم



بین‌المللی و نشان طلا اوراسیا گفت: خون پاک شهدا، آنچنان مقدس است که کارهای بزرگی انجام می‌دهد، شهدا بر حق بودند و هستند این کتاب به زبان روسی ترجمه شده و سال گذشته هم کتاب گلستان یازدهم توانست جایزه اتحادیه خلاقیت‌های ادبی روسیه را کسب کند. پیشتر کتاب‌هایی با موضوع اجتماعی نشان نقره اوراسیا را به خود اختصاص داده‌اند اما تنها کتاب حوزه ادبیات دفاع مقدس که نشان طلا را از آن خود کرده کتاب گلستان یازدهم است. این شهدا هستند که ندای مظلومیتشان به همه دنیا می‌رسد و داستان زندگی آنها سینه به سینه نقل می‌شود.

وی ادامه داد: اوج درد قصه زمانی است که فرزند شهید چیت‌سازیان مقارن با چهل‌م پدر شهیدش به دنیا می‌آید، خانم پناهی‌روا از بیمارستان مرخص می‌شود و درست زمان مراجعه به منزلشان فرزند به دست اعلامیه شهید را به دیوار می‌بینند، با وجود این درد سنگین اما این پایش سست نمی‌شود و نمی‌لرزد. در ادامه باید بگویم نکته جالب

و درباره آن بیشتر فکر کنم، حدود ۶-۷ ماه به آن فکر می‌کردم و در نهایت به نتیجه خوبی رسیدم که روال عادی را بشکنم بنابراین داستان را از شهادت شهید چیت‌سازیان آغاز کردم، پس از آن دیدم که همزمان با شهادت سردار فرزندش به دنیا آمده بود.

وی افزود: از همین رو نباید در نوشتن عجله کنیم، وقت و فرصت بدهیم و بهترین شروع را انتخاب کنیم چرا که اگر ابتدای داستان مخاطب را جذب نکند، آن را ادامه نخواهد داد و فکر می‌کنم با توجه به عکس‌العمل مخاطبان و افرادی که کتاب را خواندند تصمیم درستی گرفتم. می‌دانستم چقدر سخت است مادری که فرزندش به دنیا آمده باشد و بیش از همه به همسر خود نیاز داشته باشد اما او نیست، بچه‌ای می‌خواهد به دنیا بیاید که پدر ندارد، بنابراین ما خیلی مدیون چنین انسان‌هایی هستیم و همه باید بدانند و چه بهتر که نقطه اوج داستان در ابتدای اثر بیاید.

این نویسنده حوزه ادبیات دفاع مقدس درباره دستاوردهای این کتاب و کسب جایزه

« من وقتی کتاب می‌نویسم، دیگر بهناز ضرابی زاده نیستم، بلکه زهرا پناهی‌روا و یا محمدی‌کنعان هستم حتی در کتاب ساجی‌نسرین باقرزاده شدم. در واقع تجربه یک زیست نیستم، تا کنون چهار بار زندگی کردم، با انسان‌ها بودم و تجربه‌های آنها را داشتم و امیدوارم که بتوانم روزی مانند این زنان بزرگ باشم و به مانند آنها تصمیمات بزرگ و سخت بگیرم

امیدوارم که بتوانم روزی مانند این زنان بزرگ باشم و به مانند آنها تصمیمات بزرگ و سخت بگیرم، ناگفته نماند شنیدن خاطرات خانم پناهی‌روا به قدری جذاب و زیبا بود، هنوز خیلی وقت‌ها دلم تنگ می‌شود و کتاب را مجدداً می‌خوانم.

این نویسنده افزود: عکس‌العمل‌های مردم برای من بسیار عجیب بوده دو سال پیش سفری با بازیگران، هنرمندان و چهره‌های معروف به جنوب کشور رفتم در حین سفر مردم سرگرم عکس گرفتن با هنرمندان بودند. درحالی که اغلب نویسندگان چهره‌های شناخته شده‌ای برای مردم نیستند اما در همین حین خانمی از اهالی جزیره ابوموسی دست فرزندانش را گرفته و می‌دوید و می‌گفت من شنیدم نویسنده کتاب دختر شینا آمده است در نهایت بنده را به او معرفی کردند. برای من جالب بود که با چشم خویشتن دیدم مردم کشورم کتابخوان هستند با وجود اینکه می‌گویند کم کتاب می‌خوانند، دریغ و افسوس می‌خورم که کتاب دختر شینا همراهم نبود که به ایشان تقدیم کنم و یا عکس ایشان و یا شماره‌شان را نگرفتم.

وی درباره مشغله این روزهای خود نیز گفت: من همچنان مطالعه می‌کنم و می‌نویسم، در مدت زمان یک سال و چند ماهی که به کار اجرا وارد شدم، دو داستان برای کودکان به نگارش درآوردم یکی از آنها زیر چاپ و دیگری در حال ویرایش است، با وجود مشغله کاری همچنان مطالعه می‌کنم و کار شهدا را نیز در دست دارم اما با سرعت سابق پیش نمی‌روم، مصاحبه‌ها را گرفتم، پیاده سازی انجام شده و در حال حاضر مشغول تدوین و نوشتن نهایی آن هستیم. #

توجه که در مقدمه هم به عنوان نشانه عجیبی به آن اشاره کردم همسایگی ما با منزل پدری شهید چیت‌سازیان است بنابراین برای نوشتن گلستان یازدهم میز کارم را به جایی منتقل کردم تا پنجره اتاق شهید چیت‌سازیان و خانم پناهی‌روا که زندگی مشترکشان را در همان اتاق آغاز کردند را ببینم.

● شیرینی مواجهه با خوانندگان کتاب «گلستان یازدهم»

ضرابی‌زاده درباره بازخوردهایی که از نگارش آثارش به خصوص این کتاب داشته گفت: من وقتی کتاب می‌نویسم، دیگر بهناز ضرابی زاده نیستم، بلکه زهرا پناهی‌روا و یا محمدی‌کنعان هستم حتی در کتاب ساجی‌نسرین باقرزاده شدم. در واقع تجربه یک زیست نیستم، تا کنون چهار بار زندگی کردم، با انسان‌ها بودم و تجربه‌های آنها را داشتم و

با همکاری نهاد و انتشارات نوید شیراز در دسترس علاقه مندان قرار گرفت؛

نسخه الکترونیک ۸ مجموعه اشعار عاشورایی

همزمان با فرارسیدن ماه محرم الحرام و ایام سوگواری شهادت سالار شهیدان امام حسین(ع) و یارانانش، نسخه الکترونیک پنج مجموعه شعر از اشعار عاشورایی ارائه شده در سی و یکمین تا سی و پنجمین شب شعر عاشورای شیراز و همچنین سه دفتر از مجموعه اشعار عاشورایی اعظم حسینی در دسترس علاقه‌مندان قرار می‌گیرد. این مجموعه شامل پنج کتاب از آثار ارائه شده در شب شعر عاشورای شیراز است با این عناوین:

مجموعه شب سی و یکم با عنوان «جز حیرتم نیفزود»؛

مجموعه شب سی و دوم با عنوان «به سیما محمد (ص) به سیرت پیمبر»؛

مجموعه شب سی و سوم با عنوان «فرزندان حسن (ع) یاران حسین (ع)»؛

مجموعه شب سی و چهارم با عنوان «سوره‌های صغیر عاشورا» و مجموعه «قرار بر مدار» پیش درآمدی بر سی و پنجمین مراسم شب شعر عاشورا. همچنین در این مجموعه سه دفتر شعر از اعظم حسینی با عناوین:

«منظومه آینه‌داران آفتاب؛ دفتر اول» شهیدان پیشاهنگ عاشورا،

«منظومه آینه‌داران آفتاب؛ دفتر دوم» شهیدان تیرباران صبح عاشورا و «منظومه آینه‌داران آفتاب؛ دفتر سوم» شهیدان نبرد تن به تن روز عاشورا حضور دارد.

نسخه الکترونیک این آثار که به همت نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور و انتشارات نوید شیراز تهیه شده و در پایگاه اطلاع‌رسانی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور به آدرس iranpl.ir منتشر شده و در اپلیکیشن طاقچه نیز در دسترس عموم مردم قرار گرفته است.



جز حیرتم نیفزود

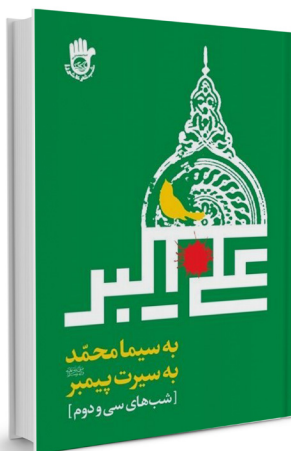
اشعار برگزیده سی و یکمین مراسم شب شعر عاشورا (شیراز)

● موضوع: حضرت ابوالفضل العباس (ع)

نخستین شب شعر عاشورا نخستین بار در سال ۱۳۷۰ با نام «عباس، علمدار حسین» منتشر شد. در سی و یکمین مراسم نیز، شب شعر عاشورا میزبان منتخبی از شاعران سراسر کشور بود و حاصل آن گلچین اشعاری شد که در این کتاب گردآوری شده است.

نام کتاب (جز حیرتم نیفزود) برگرفته از تفأل به دیوان حافظ و غزل «زان یار دلنوازم شکرپست با شکایت» و بیت معروف «رندان تشنه لب را آبی نمی‌دهد کس»، تا: «از هر طرف که رفتم جز وحشتم (حیرتم) نیفزود» انتخاب شده که با توجه به حال و هوای این غزل نزدیک به مقصود و منظور است.

کتاب حاضر عرض ادب شعر به پیشگاه ابوالفضل العباس (ع) است و معلوم است شاعران فاصله‌های خیمه‌ها تا فرات را چقدر پیموده و حیرت‌زده برگشته‌اند، و راستی را مگر این فاصله چقدر راه است که بی‌انتها می‌ماند و شعر و شاعر تشنه‌تر بر می‌گردند.

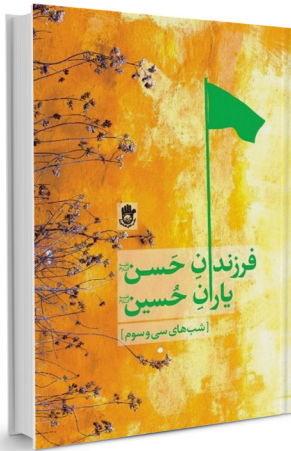


به سیما محمّد (ص) به سیرت پیمبر اشعار برگزیده سی و دومین مراسم شب شعر عاشورا (شیراز) ● موضوع: حضرت علی اکبر (ع)

شعرهای این دفتر برگزیده دوره سی و دوم شعر عاشورا است و می‌توان گفت از رنگ و جلا، ساختار و خلاقیتی منسجم و مؤثر برخوردارند و ضمن نکته‌پردازی و ژرف‌نگری، شور و شتابی متفاوت نسبت به دوره‌های پیش دارد. نزدیک به پنجاه درصد این دفتر حسی‌تر و عاطفه‌مندترند و دارای فهم، حساسیت، اندیشه و نگرش قابل درنگ‌اند، به توصیف‌ها، شیوه‌های بیانی، نمادپردازی‌ها، گیرایی زبان و ایجاد دقایق دقت کنید؛ این همه یعنی جمال در صورت و کمال در معنا، مثل ممدوح اشعار «به سیرت محمّد، به صورت پیمبر»

تعدادی از شعرا صحنه‌ها را با کلمات چنان معماری کرده‌اند که خواننده از نزدیک میدان عاشورا را می‌بینند و گفت و گوها را گویی بی‌واسطه می‌شنوند، به ویژه شاعران جوان‌تر که با اتکاء به تخیل غنی و اصالت احساس خویش، مظلومیت و شجاعت و فضای حماسه را به گونه‌ای رنگ‌آمیزی کرده‌اند و به لحظات جان‌بخشیده‌اند که نمی‌توان دوباره از سر سطر نخواند و تأمل نکرد؛ تا جایی که در تجسم صحنه‌ها و رفت و آمدها گاه صداهایی از کلمات برمی‌خیزند که تا دقایقی در ذهن طنین می‌اندازند.

در سی و دومین شب شعر عاشورایی شیراز؛ مضمون‌پردازی، تصویرسازی، مفهوم‌گرایی، تلویح، تداعی‌ها و کشف‌های ماهرانه فراتر از انتظار جلوه کرد و معلوم شد تنها شعر برای شعر گفته نمی‌شود. شاعران عاشورایی پیوسته و خجسته در حال و روز آمدند و در پی اثبات شعر خویش بر گنجینه ادبیات عاشورایی چیزهایی افزودند که آیندگان به آنها بیشتر خواهند پرداخت.



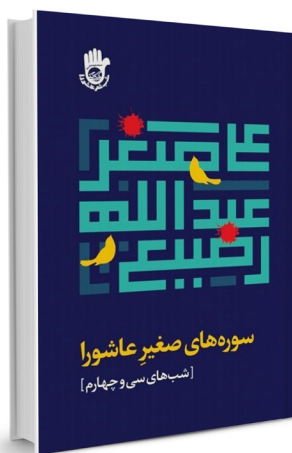
فرزندان حسن (ع) یاران حسین (ع)

اشعار برگزیده سی و سومین مراسم شب شعر عاشورا (شیراز)

● موضوع: فرزندان امام حسن مجتبی (ع) در کربلا

کاروان شب شعر عاشورای شیراز در منزل سی و سوم به فرزندان امام حسن مجتبی (ع) رسید. دفتر پیش‌رو، کارنامه شعر و «نامه عمل» شاعرانی است که در پرتو مصباح هدایت عاشورا، تراشه‌ها و تراویدهای جان صادق و عاشق خویش را تقدیم داشته‌اند.

دفتر سی و سوم را در چند ویژگی می‌توان شناساند: ۱) بهره‌گیری از همه قالب‌های شعری مانند مثنوی، غزل و غزل مربع، قصیده، رباعی، چارپاره، نیمایی و سپید که نشانه امکان بهره‌گیری از همه ظرفیت‌ها برای سرودن در باب عاشورا است. ۲) حسن مطلع‌ها و حسن ختام‌ها در سروده‌ها، از درنگ و تأمل و تعالی شعری حکایت دارد. خوش‌آغازی و خوش فرجامی نشان از آن دارد که شاعران در بازنگری و بازخوانی شعر به اعتلای آن می‌اندیشند و توفیق برخی سروده‌ها و رهاورد همین اندیشیدن‌ها، تراشیدن‌ها و صیقل دادن‌ها و پروردن‌هاست هر چند لغزش‌هایی نیز هم در آغاز و هم میانه و هم پایان برخی سروده‌ها که درنگ کمتر داشته‌اند ذوق و ذهن را می‌آزارد. ۳) هر چند عمده سروده‌ها بر دو فرزند امام مجتبی (ع) - قاسم و عبدالله - تمرکز دارند اما به دیگران شهیدان حسنی نیز در سروده‌ها پرداخته شده است. ۴) تصویرپردازی‌ها، ایماژها و توصیف‌های بدیع و تازه که در جای‌جای این دفتر می‌توان یافت. ۵) شاعران این دفتر همچون دفترهای پیشین عمدتاً جوان‌اند.



سوره‌های صغیر عاشورا

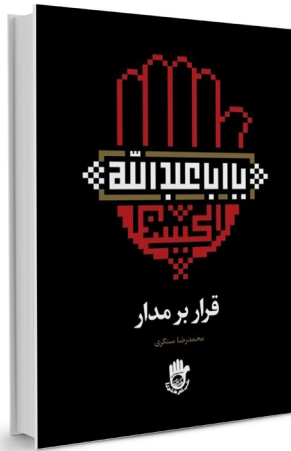
اشعار برگزیده سی و چهارمین مراسم شب شعر عاشورا (شیراز)

● موضوع: حضرت علی اصغر و عبدالله رضیع (ع)

سی و چهارمین منزل «شب شعر عاشورا» را «آیت صغیر عاشورا» راهبر بود. دست ما را دست کوچکی گرفت که همه دست‌های بزرگ را یاریگر است؛ این پنجره را حنجره‌ای گشود که باب همه حوائج و دستگیر همه محتاجان است.

همچون دفترهای گذشته حضور شاعران با نخله‌ها و گونه‌های گونه‌گون شعری مشهود و محسوس است و غزل، مثنوی، رباعی، غزل مثنوی، ترکیب بند، چارپاره، آزاد (نیمایی)، سپید، قصیده و ... این دفتر را ساخته و آراسته است. عمده شاعران چه در شب‌های دوگانه شعرخوانی و چه در ارسال سروده‌ها به موضوع وفادار بوده‌اند و محور اصلی سروده‌هایشان حضرت علی اصغر (ع) است.

همچون دوره‌های گذشته، سروده‌های درخشان، نگاه‌های متفاوت و کشف‌ها و مضمون پردازی‌های بدیع (هرچند اندک‌تر) در آثار دیده می‌شود و با اینکه چند نسل شعری در کنار هم این دفتر را فراهم آورده‌اند اما سهم جوان‌ترها در این دفتر چشم‌نوازتر است؛ بطوریکه می‌توان درنگ‌های شاعرانه و زاویه‌های نو در پرداخت و ساخت شاعرانه را در جای‌جای سروده‌ها احساس کرد.



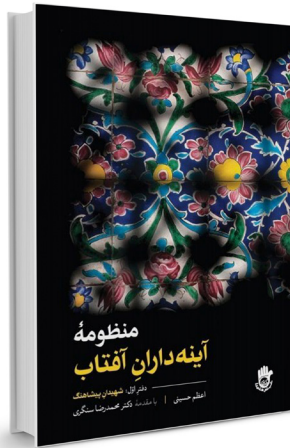
قرار بر مدار

پیش‌درآمدی بر سی و پنجمین مراسم شب شعر عاشورا (شیراز)

● محمد رضا سنگری

عبدالرضا لطف‌الهی در بخشی از مقدمه کتاب «قرار بر مدار» نوشته است:

«در قرار بر مدار» چنانکه کتابت از قلم بینی، بلی از دست- و جان- کاتب بینی» هر صفحه این کتاب نِت‌پردازی شده و در مجموع واریاسیون‌های مختلفی از یک تم برمی‌آید که جملگی مُحرّک شعر و حواس پنج‌گانه شاعر است. این کتاب را چون قطع‌های آرام شنیدم و بعد خواندم، پیش‌درآمدی برای گرم شدن دست و دل و بعد تأمل و نواختن تا نقطه اوج. صنعتگری‌هایی در نگارش و نمایش اتفاق افتاده که می‌تواند دو شب شعر را به تنهایی کامل کند. بر فراز کلمه‌ها و جمله‌ها شعر پرواز می‌کند، تکاپوی شگفتی دارند از درون و برون عمارات شعر تماشا، جریان دارد ... بی هیچ توافقی به سهم خود شاکر قلم استادم که فقط به جهاد و شهادت اکتفا نکرده، پشت صحنه‌ها را نشان می‌دهد و چقدر دلپذیرند آدم‌ها که می‌آیند، می‌رسند و خوش طعم می‌شوند. وقتی زُهرِ بن‌قین در پناه خیمه‌اش مشغول چرب و شیرین زندگی است، همسرش چه‌ها که نمی‌کند، بانو دیلم یا «دلهم»؛ همو که قهرمان من است در این پژوهش ... باور دارم ساختمان «قرار بر مدار» با معماری داخلی شعر شما می‌تواند نقطه عطفی در شب‌های سی و چند ساله باشد. همین رفتن و برگشتن‌ها، تردیدها، تصمیم‌ها، نشانه‌ها اگر با جنبه‌های معرفت‌شناختی و زیباشناسی و با نفوذ به اعماق آدم‌ها در شعر شکل بگیرد و بعضی «آداب» و عادات از شعر گرفته شود و از تکرار فضاسازی‌های آشنا و چیدمان‌های عاریتی و رنگ‌آمیزی شمشیر و نیزه و سپر عبور کند، اجر این همه سند معتبر هم ضایع نمی‌شود.»



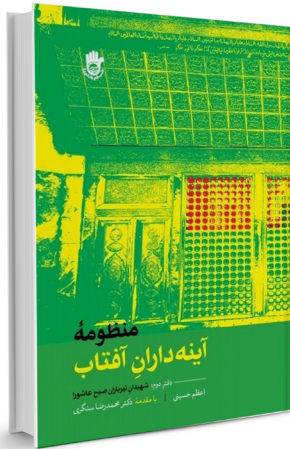
منظومه آینه داران آفتاب: شهیدان پیشاهنگ

دفتر اول: شهیدان پیشاهنگ

● اعظم حسینی

محمدرضا سنگری در بخشی از مقدمه‌ای که با عنوان «فرصت تماشا» برای این کتاب نوشته، عنوان کرده است:

«منظومه‌ای که «اعظم حسینی» سروده است و یاران شهید بصره و کوفه و اصحاب زن حسینی را نموده است، بی‌مدد روح‌القدس نیست. نما و خنکای این واژه‌ها از تراوشگاه آسمان نشان دارند و معلوم است که جرعه‌ای از کوثر در امتزاجی مبارک به جویبار این سروده‌ها هدیه شده است ... به راستی و درستی خانم حسینی، حسینی است. منظومه وی، تنها رشک‌انگیز و اشک‌انگیز نیست، که پیوندگاه «سوغ و تغزل و حماسه» است و هم‌آغوشی محبت و معرفت. تفاوت فرم‌ها و تنوع موسیقایی و نگاه از «زاویه‌ای دیگر» این منظومه را خواندنی‌تر و زیباتر ساخته است ... خانم حسینی را طوعه و ماریه خواندم که این بی‌سبب نیست؛ طوعه در کوفه میزبان و یاور غربت مسلم بود و ماریه در بصره، راوی و ناشر و حنجره بلیغ منش و روش حسین؛ و شاعر این منظومه اگر شبیه اینان نیست، شبیه کیست؟ کدام زبان، سپاس‌دار ماریه شعر عاشورایی این منظومه می‌تواند باشد؟ کدام؟ از بارگاه خدای حسین، توفیق افزون‌تر خانم اعظم حسینی را طلب باید کرد تا در استمرار این کار و راه، منظومه‌های دیگری برای دیگر شهیدان «کم‌نام و گم‌نام» فراهم آورد و زوایای پنهان و تمام‌ناشدنی و غریب عاشورا را، جام‌جام به کام تشنه و جان‌های مشتاق شیفتگان و دوستان حسین و حسینی بچشاند.»



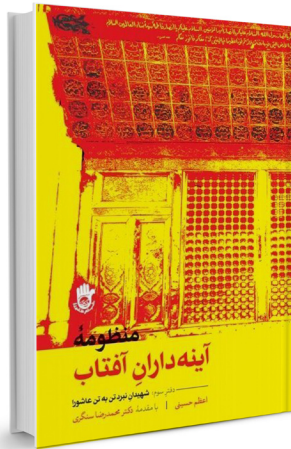
منظومه آینه داران آفتاب: شهیدان تیرباران صبح عاشورا

دفتر دوم: شهیدان تیرباران صبح عاشورا

● اعظم حسینی

محمدرضا سنگری در بخشی از مقدمه‌ای که با عنوان «تلفیق پیام و سوگ و حماسه» برای این کتاب نوشته، عنوان کرده است:

«اینک همتی سترگ، جانی عاشق و درد آشنا و عاشوراشناس، گام در راهی نارفته گذاشته است. سرکارخانم اعظم حسینی، با سروده‌هایی که تلفیق پیام و سوگ و حماسه است، با بهره‌وری از فرم‌های متنوع شعری، به این اُسوه‌های غریب مظلوم شهید پرداخته است. خانم دکتر حسینی، پیش از این «منظومه آینه داران آفتاب» را که نخستین دفتر شعری ایشان و ترسیم و توصیف شهیدان پیشاهنگ عاشورا بود به چشم‌ها و جان‌های مشتاق عاشورایی بخشیده بود و این دفتر که آینه دوم عاشوراست، شناساندن شاعرانه شهیدان تیرباران صبح عاشوراست. پیشانی این دفتر، نثری رسا و زیبا و گویای درو نمایه دفتر و سپس مثنوی‌ای بشکوه در باب سپیده دم عاشوراست پس از انتشار اذان بلیغ علی اکبر؛ آنگاه پیران پارسا و پاکباز شهید تیرباران صبح مطرح می‌شوند که حقیقت آن است که در تاریخ گذشته شعر عاشورایی این گونه سیمای این نُه شهید شناسانده نشده است.»



منظومه آینه داران آفتاب: شهیدان نبرد تن به تن روز عاشورا

دفتر دوم: شهیدان نبرد تن به تن روز عاشورا

● اعظم حسینی

محمدرضا سنگری در بخشی از مقدمه‌ای که با عنوان «شکفتگی و شگفتی و شیفتگی» برای این کتاب نوشته، عنوان کرده است:

«بی هیچ اغراق و مبالغه‌ای در این سال‌های سی و چندگانه‌ای که شب شعر عاشورای شیراز را دیده و چشیده‌ام، هیچ شاعری آن گونه که سراینده این دفتر، شکفتگی و شگفتی و شیفتگی آفریده، برایم اعجاب‌آور و تحسین برانگیز نبوده است ... تصویرهای غریب، توصیف‌های بدیع، کشف‌های متوالی و متواتر، دیدن از زاویه‌ای که کمتر چشمی پلک به تماشا می‌گشاید، توفیق در بهره‌گیری از قالب‌های گونه‌گون شعری، عاطفه سیال و سرشار، تلفیق نمادها و اسطوره‌های کهن با زبانی چابک و چالاک، امروزی‌ن و فراتر از همه آن چه گفتم، ارادت و دلدادگی صادقانه و عارفانه به ساحت عاشورا، او و شعرش را ممتاز و متمایز می‌سازد ... جرأت ورود در حوزه سرودن از صحابه‌ای که در طول تاریخ عاشوراسرایی، به تعداد انگشتان دست دربارشان سروده نمی‌توان یافت، جرأتی هولناک و شکوهمند است که شاعر این مجموعه و دو دفتر پیشین در همین زمینه، سرفراز و کامیاب از این میدان سر بر آورده است ... باید اعتراف کنم با این که شاعر «کتاب آینه‌داران آفتاب» این سایه ناچیز را فرارو داشته است اما کشف‌های او حتی در حوزه نثری که بر پیشانی هر سروده‌اش هست، واقعاً غبطه برانگیز و رشک آفرین بوده است. گفتم نثر این اثر نیز کم از «شعر» شاعر ندارد. مثلاً وقتی «یحیی بن سلیم مازنی» را توصیف می‌کند و نام او یعنی «یحیی» را به دو مفهوم - بازگویی قصه یحیی در طول سفر از مکه تا کربلا و شهادت این پیامبر و سر در طشت نهادنش - که به گزارش امام سجاد(ع)، منزل به منزل توسط امام حسین(ع) مطرح می‌شد و بهره‌گیری از معنای «یحیی» - همواره زنده بودن - آن هم در بافتی نزدیک به شعر، بیان می‌کند، درمی‌یابید با نثرنویسی شاعر و شاعری نثر آشنا مواجه‌اید ...»



همزمان با چهلمین سالگرد دفاع مقدس منتشر شد؛

روایت یک حماسه با بسته مطالعاتی «جوهر سرخ»



« [بسته مطالعاتی «جوهر سرخ»
 حاوی گلچینی از کتاب‌های برتر در حوزه
 دفاع مقدس به مناسبت چهلمین سالگرد
 دفاع مقدس با هدف آشنایی مخاطبان و
 اعضا کتابخانه‌ها و همچنین کتابداران با
 منابع فاخر و تقریظی مرتبط با دفاع مقدس
 توسط اداره کل ترویج کتابخوانی و
 امور فرهنگی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
 برای تمامی گروه‌های سنی تولید و برای
 استفاده علاقه‌مندان منتشر شد.
 این بسته مطالعاتی با ۴۰ عنوان کتاب
 در یازده بخش خاطره (جشن حنابندان، من
 زنده‌ام، لشکر خوبان، دایه گلستان یازدهم،
 دختر شینا، نونی صفر، آن بیست و سه نفر،

وقتی مهتاب گم شد، عباس دست طلا، پایایی که جا ماند، دسته یک و سرباز کوچک امام؛ زندگینامه (سفر سرخ، پرواز تا بی‌نهایت، خدا می‌خواست زنده بمانی، سلام بر ابراهیم، شاهرخ (حرّ انقلاب اسلامی)، علمدار، فرنگیس، خاک‌های نرم کوشک، آب هرگز نمی‌میرد، نورالدین پسر ایران و بابا نظر؛ داستان و رمان ویژه بزرگسالان (فال خون و نخل‌ها و آدم‌ها)؛ نثر ادبی (شب یک رؤیا)؛ فیلم‌نامه (هور در آتش)؛ پژوهش (ضربت متقابل)؛ عکس (مجموعه عکاسان جنگ)؛ شعر بزرگسال (چیزی قطب‌نماها را دیوانه می‌کند و آواز پر ملائک)؛ شعر کودک و نوجوان (از این ستاره تا آن ستاره و مثل چشمه، مثل رود)؛ داستان نوجوان (دود پشت تپه، بچه‌های کارون و بابای آهوی من باش)؛ داستان کودک (گردان چهار نفره، چشم، چشم، دو ماهی و کلاه‌خود) تهیه و تنظیم شده است.

در مقدمه بسته مطالعاتی «جوهر سرخ» آمده است:

«بسم رب الشهداء»

هر چه از دوران جنگ هشت‌ساله و دفاع مقدس فاصله می‌گیریم بر ضرورت بررسی و تحلیل آن از زوایای مختلف افزوده می‌گردد. این جنگ بخشی از تاریخ کشور ما به حساب می‌آید و دانستن از چیستی و چرایی آن برای تمام نسل‌های این سرزمین امری ضروری است.

دوران دفاع مقدس برای ما روزگار رفته به شمار نمی‌رود، بلکه روزگار مانده در تاریخ برای تمام دوران‌هاست. ملت ایران با تمامی ارزش‌های دینی، ملی و انقلابی، پایدارترین ره‌آورد خود را در مفهوم واژه زیبا و بلند خودباوری، در این رویداد خطیر به نمایش گذاشت.

کشور ما در این جنگ نابرابر، در مقابل کشوری قرار داشت که با وجود بهره‌مندی از حمایت‌های سیاسی، مالی و نظامی قدرت‌های منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای بازهم شکست خورد و ایران سرافراز در پرتو قدرت ایمان و اراده پیروز میدان بود. این جنگ ما را به این باور رساند که ما، «می‌توانیم».

امروز «خودباوری» ره‌آورد پایدار دوران دفاع مقدس است و رسالت ملت، آگاهی، حفظ و صیانت از این دست‌آورد ارزشمند در عرصه‌های گوناگون علمی، فرهنگی، نظامی و... است.

امروز در آستانه چهلمین سالگرد آغاز دفاع مقدس و در متن دفاع مقدسی دیگر (در برابر جنگ نرم دشمنان) قرار داریم. نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور به همین بهانه و در راستای رسالت آگاهی بخشی و توسعه فرهنگ مطالعه در کشور، بسته‌ای مطالعاتی با عنوان «جوهر سرخ» تهیه نموده که در آن ۴۰ اثر برگزیده در حوزه دفاع مقدس، با موضوعات گوناگون و در سه رده سنی کودک، نوجوان و بزرگسال معرفی می‌شود. تعدادی از این ۴۰ کتاب برتر، مزین به نظر و تقریظ مقام معظم رهبری است که این نکته حاکی از اهمیت مطالعه و توجه به موضوع تاریخ و ادبیات پایداری کشور است.

#

اگر چنانچه ما در زمینه‌ی دفاع مقدّس، کار فرهنگی کردیم، تولید فرهنگی کردیم، این تولید، کشور را غنی خواهد کرد، نیروهای انسانی ما را غنی و قوی خواهد کرد و در مقابل توطئه‌های دشمنان قوی می‌شوند.

رهبر معظم انقلاب اسلامی

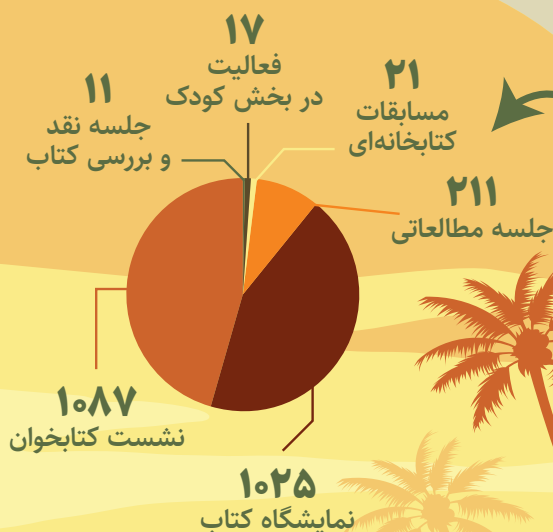
اقدامات نهاده کتابخانه‌های عمومی کشور در حوزه نقش زنان در دفاع مقدّس از سال ۱۳۹۷

اقدامات جاری شاخص

- ۱ عضویت رایگان خانواده‌های شهدا، جانبازان و ایثارگران
- ۲ نامگذاری بسیاری از کتابخانه‌های عمومی به نام شهدا
- ۳ فضاسازی کتابخانه‌های عمومی و نصب تصاویر شهدا
- ۴ برگزاری دو دوره کنگره شعر کتاب دفاع مقدّس

۲۳۹۲

تعداد برنامه‌های
فرهنگی-ترویجی



۱۰۲۵
نمایشگاه کتاب

ما قوی هستیم
We are strong



چهارمین سالگرد دفاع مقدس

- ۵ حمایت از جشنواره کتاب سال دفاع مقدس
- ۶ تجلیل از نویسندگان حوزه دفاع مقدس
- ۷ رونمایی از برترین آثار منتشر شده
- ۸ تجلیل از ایثارگران و خانواده‌های شهدای شاغل در نهاد

در کرسی آزاداندیشی «زنان دفاع مقدس؛ سبک زندگی ایرانی اسلامی» مطرح شد؛

زنان دفاع مقدس الگوی ناب بانوان معاصر هستند



سامعی، مشاور امور خانواده و بانوان وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، معروفي، نماينده مشاور امور زنان وزارت آموزش و پرورش، زهرا کوهساری، معاون فرهنگي بنياد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع‌مقدس، شهناز اشکي يان، جانباز دوران دفاع‌مقدس و مدير امور استان‌های سازمان نشر آثار و ارزش‌های مشارکت زنان در دفاع‌مقدس، مهري يوشي، فعال فرهنگي در حوزه زنان، مينو اصلاني،

کارشناسان و فعالان حوزه زنان و سبک زندگی در کرسی آزاداندیشی «زنان دفاع مقدس؛ سبک زندگی ایرانی اسلامی» به بیان دیدگاه و تبادل نظر درباره نقش و جایگاه بانوان در حرکت انقلاب اسلامی پرداختند. کرسی آزاداندیشی «زنان دفاع مقدس؛ سبک زندگی ایرانی اسلامی» صبح سه‌شنبه ۸ مهر با حضور عصمت سپهری، مشاور امور خانواده و بانوان سازمان صداوسیما، حانیه

« یکی از اشکال حضور بانوان در دفاع مقدس، حضور خودشان در جبهه‌های جنگ بود که نتیجه آن تقدیم بسیاری از زنان شهید همچون نسرین افضل، فوزیه شیر دل، صدیقه رودباری و مریم فراهانیان و بسیاری دیگر بوده که در جبهه حضور داشتند و حماسه‌ها آفریدند. امروز اگر دختران ما با آن دختران دفاع مقدس آشنا شوند می‌توانیم به سمت احیاء سبک زندگی ایرانی و اسلامی حرکت کنیم

رئیس سابق سازمان بسیج جامعه زنان و عاطفه سعیدی‌نژاد، مدیرکل امور فرهنگی و تبلیغی بانوان سازمان تبلیغات اسلامی در کتابخانه مرکزی پارک شهر برگزار شد.

● دفاع مقدس حماسه‌ای ماندگار در فرهنگ ایرانی اسلامی

در این نشست مینو اصلانی با تقدیر از برگزار کنندگان این نشست طی سخنانی گفت: زنان نقش‌های متعددی در دفاع مقدس بازی کردند که قابل تعمیم به زنان امروز و بانوی معاصر است. از بعد نظری دفاع مقدس حرکت مردم به تأسی از عاشورا بود. از آنجا که اعتقاد داریم واقعه عاشورا تاریخ مصرف ندارد و در زندگی مان جریان دارد، لذا اثرگذاری دفاع مقدس بر پایه عاشورا قطعاً حماسه‌ای ماندگار در فرهنگ ایرانی اسلامی بوده و خواهد بود.

وی با اشاره به اشکال مختلف حضور زنان در دفاع مقدس گفت: یکی از اشکال حضور بانوان در دفاع مقدس، حضور خودشان در جبهه‌های جنگ بود که نتیجه آن تقدیم بسیاری از زنان شهید همچون نسرین افضل، فوزیه شیر دل، صدیقه رودباری و مریم فراهانیان و بسیاری دیگر بوده که در جبهه حضور داشتند و حماسه‌ها آفریدند. امروز اگر دختران ما با آن دختران دفاع مقدس آشنا شوند می‌توانیم به سمت احیاء سبک زندگی ایرانی و اسلامی حرکت کنیم.

اصلانی ادامه داد: حضور زنان برای پشتیبانی جبهه‌ها شکل دیگری از حضور آنها در این دوران بود؛ به طوری که بسیاری از رزمندگان و جبهه اختصاص داده بودند و در این باره مقام معظم رهبری فرمودند: "این مادران شهدا و همسران صبورشان بودند

جنگ را رقم زدند".

رئیس سابق سازمان بسیج جامعه زنان همچنین در بخش دیگری از سخنان خود «نقش تربیتی» را یکی از وجوه بسیار متمایز زن در دفاع نقش دانست و گفت: یکی از بزرگان عنوان کرده اند که اگر زنان نقش تربیتی خود را از دست بدهند، زحمات انبیاء الهی به هدر رفته است. به عبارتی زن مربی جامعه و اگر قرار باشد ما تربیت را به شکل واقعی ایجاد کنیم باید فضای گفتمان را در خانواده شکل دهیم.

● پیام دفاع مقدس به زن امروز

در ادامه عاطفه سعیدی‌نژاد، درباره نقش زنان در نظام اسلامی گفت: برای اینکه بتوانیم نقش زنان را در جامعه تعریف کنیم ابتدا باید مشکلات موجود در حوزه زنان را



دارد و آماده یک پیا خواستن است. ما باید بتوانیم الگوهای پیشرفتی مردم را در جامعه ایجاد کنیم.

وی درباره لزوم دستیابی به «الگوی سوم بانوان» بر اساس سبک زندگی ایرانی اسلامی گفت: الگوی شرقی بانوان به معنی حضور حداکثری در خانه و الگوی غربی بانوان به معنای حضور حداکثری در جامعه امروز به بن بست رسیده است. بر این اساس نیاز به الگویی جدید برای زنان وجود دارد که از آن به عنوان الگوی سوم یاد می‌کنیم. الگویی که قرار نیست ترکیبی از دو الگوی قبلی، بلکه فراتر از آنها باشد. الگویی که حضور زن در خانواده و رسیدن به مسئولیت‌های اجتماعی را در جایگاه خود در نظر داشته باشد.

مدیرکل امور فرهنگی و تبلیغی بانوان سازمان تبلیغات اسلامی تاکید کرد: امروز تمدن غرب به بن بست رسیده و ما در یک پیچ تاریخی هستیم و بشریت آماده پذیرش یک تمدن جدید است. در شکل گیری این تمدن جدید زنان نقشی اساسی دارند. اگر تاریخ دفاع مقدس و رشادتهای بانوان در این عرصه را مرور کنیم می‌توانیم به ترسیم الگوی سوم دست یابیم.

● رجوع به فرهنگ دفاع مقدس؛ باطل السحر مشکلات امروز خانواده‌ها

شهناز اشکی یان نیز در این نشست با بیان خاطره‌ای از حضور خود در دفاع مقدس

بشناسیم و برای رسیدگی به آنها اولویت‌ها را تعیین کنیم. زنان باید در مدار نیازهای روز انقلاب اسلامی جایگاه خود را پیدا کنند؛ اینکه چطور ناظر به نیاز روز انقلاب و رویکرد اساسی و تحولی انقلاب اسلامی و همچنین بنابر ظرفیت‌های زنان، حرکت انقلاب را سرعت دهند.

وی بانوان را پشتیبان حرکت انقلاب دانست و گفت: ما در فضای جنگ حضورهای متنوعی از زنان داشتیم. امروز مسئله کشور ما مسئله پیشرفت، قیام جوانان برای ساخت ایران مسلمان و در نهایت شکل دادن الگوی ایرانی اسلامی پیشرفت است که در این میان نقش زنان می‌تواند بسیار برجسته باشد. به عبارتی پیام دفاع مقدس به زن امروز این است که اگر می‌خواهیم قیامی برای پیشرفت شکل بگیرد، زنان باید مسئله خیزش و اقامه را جدی بگیرند.

سعیدی‌نژاد حضور مردمی را مهمترین شاخصه دستیابی به الگوی ایرانی و اسلامی پیشرفت دانست و گفت: پس از انقلاب شکوهمند اسلامی که با حضور و مشارکت مردم شکل گرفت، مسیر به گونه ای پیش رفت که این حضور رفته رفته کمرنگ شد و خیلی از نقش‌های پیشبرد این نظام به صورت سازمانی پیش رفت. ما برای حرکت عمومی انقلاب احتیاج داریم که از این انفعال بیرون بیاوریم. باید جوانان را نسبت به این حرکت آگاه کرد. ایران ظرفیت‌های عظیمی



بانوان از دفاع مقدس کرده است. ما هزاران کتاب در ۳۱ استان کشور، از خاطرات مادران و همسران شهدا و بانوان فعال در دفاع مقدس داریم که بسیاری از آنها به صورت کتاب صوتی درآمده است. امیدواریم بتوانیم ارزش هایی که با این خون‌ها به دست آمده به دست آیندگان برسانیم.

● بیان درس‌های جنگ برای نسل امروز با

قالبی‌نو

مهری یوشی، نیز در این نشست با بیان خاطراتی از دوران حضور خود در جبهه‌های دفاع مقدس، گفت: در سال ۵۹ با اینکه تک دختر خانواده بودم، برای کمک به رزمندگان عازم مناطق مرزی کردستان و شهر بانه شدم. در آن سال‌ها و در آن مناطق که حتی برای مردان نیز خطرناک بود، بهترین سال‌های عمرم رقم خورد؛ سال‌هایی که وقتی از خانه بیرون می‌رفتم شهادتین را زیر لب می‌گفتم.

این فعال فرهنگی با تاکید بر لزوم حفظ فرهنگ دفاع مقدس گفت: ما در آن دوران سبک زندگی ویژه‌ای داشتیم؛ اتاقی ساده برای زندگی و حتی مراسم ازدواجی با حضور چند مهمان که در آن بچه‌های بسیجی سرودهای انقلابی می‌خواندند. اگرچه با انتقاداتی در آن زمان همراه شد ولی پشیمان نیستیم، چرا می‌بینیم امروز با وجود ریخت و پاش‌ها در بسیاری از خانواده‌ها و ازدواج‌ها،

گفت: زمانی که من به همراه سایر اعضای خانواده برای اعزام به جبهه اعلام آمادگی کردیم، مادرم بسیار استقبال کرد. در طول دفاع مقدس نمونه‌های زیادی از مادرانی را داشتیم که صبر و استقامتی مثال زدنی داشتند؛ مادرانی که اعضای خانواده را به جبهه‌ها فرستاد و خودش نیز چرخ خیاطی خود را به مسجد اهدا کرد و خود نیز برای پشتیبانی از رزمندگان عازم شد.

جنباز دوران دفاع مقدس با اشاره به روحیه همدلی و وحدت شکل گرفته میان مردم و خانواده‌ها در دوران دفاع مقدس، گفت: ما در آن زمان وحدتی مثال زدنی را تجربه کردیم، اما از آن زمان هرچه فاصله گرفتیم شاهد افزایش مشکلات و فروپاشی در بسیاری از خانواده‌ها هستیم، اما معتقدم باطل‌السر همه این مشکلات بازگشتن به فرهنگ دفاع مقدس است. به همین دلیل روایت و مرور خاطرات این مادران و اینکه چگونه این مادران، افرادی شایسته شهادت را پرورش دادند، می‌تواند بسیار کارگشا باشد. وی با اشاره به ضرورت الگوسازی برای جوانان امروز گفت: جوانان امروز عطش دیده شدن دارند؛ ما می‌توانیم با ارائه الگوهایی چون شهیدان همت، باکری، خرازی و امثالهم نشان دهیم که جوانان چگونه می‌توانند از انرژی جوانی خود برای دیده شدن استفاده کنند. در این جهت بنیاد حفظ آثار از سال ۱۳۹۲ اقدام به جمع‌آوری اسناد و خاطرات



در نهایت کارشان به دادگاه و طلاق کشیده

می‌شود. ما شاهدیم که زنان قوی هستیم و علاوه

بر اینکه نقش اصلی خودشان را در خانه به یوشی افزود: طبیعتاً بسیاری از تجربیات ما برای جوانان و نوجوانان نسل امروز ناشناخته است؛ اما جنگ با تمام سختی‌هایش درس‌های بزرگی هم به ما می‌دهد. درس‌هایی که برای نسل امروز قابل درک نیست. اما می‌توان این درس‌ها را در قالبی زیبا و جذاب به آنها منتقل کرد.

امروز با تهاجم فرهنگی غربی برای

تضعیف جایگاه زنان و مادران مواجه هستیم

که باید در این زمینه کار شود؛ کتاب‌هایی

مانند کتاب «دا» به خوبی می‌تواند الگوی

زن ایرانی اسلامی را بازنمایی کند، بطوری که

وقتی نویسنده معروف آمریکایی کتاب دا را

ترجمه کرد، گفت "اگر می‌خواهید زن ایرانی

را بشناسید کتاب «دا» را بخوانید". بر این

اساس اگر می‌خواهیم سبک زندگی امروز

را تصحیح کنیم، باید برگردیم و سبک زندگی

زنان دیروز را تبیین و به زنان امروز منتقل

کنیم .

#

● تصحیح سبک زندگی زنان امروز با

الگوبرداری از زنان دیروز

ادامه این مراسم با سخنان عصمت

سپهری، مشاور امور خانواده و بانوان سازمان

صداوسیما همراه بود که وی درباره نقش و

جایگاه زنان در دوران اخیر گفت: بانوان در

دوران دفاع مقدس ثابت کردند که به آن

خودباوری لازم رسیدند که می‌توانند در نقش

های مختلف، مسئولیت‌های خود را ایفا

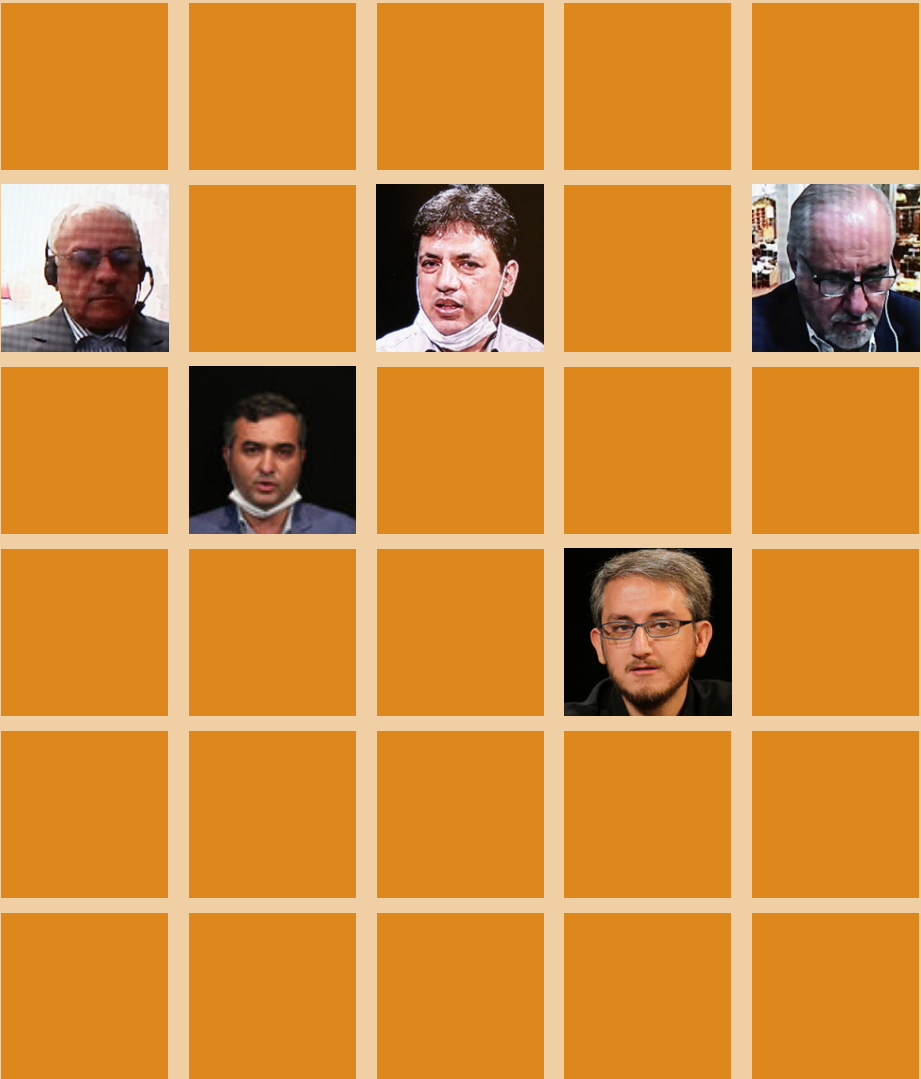
کنند. نقش زن در دوران پیش از انقلاب نقش

دست دوم با محوریت زنانگی خود، به عنوان

یک کالا و شیء جذاب بود. اما پس از انقلاب

با آموزه‌های امام راحل باور جدیدی در این

پژوهش و نوآوری



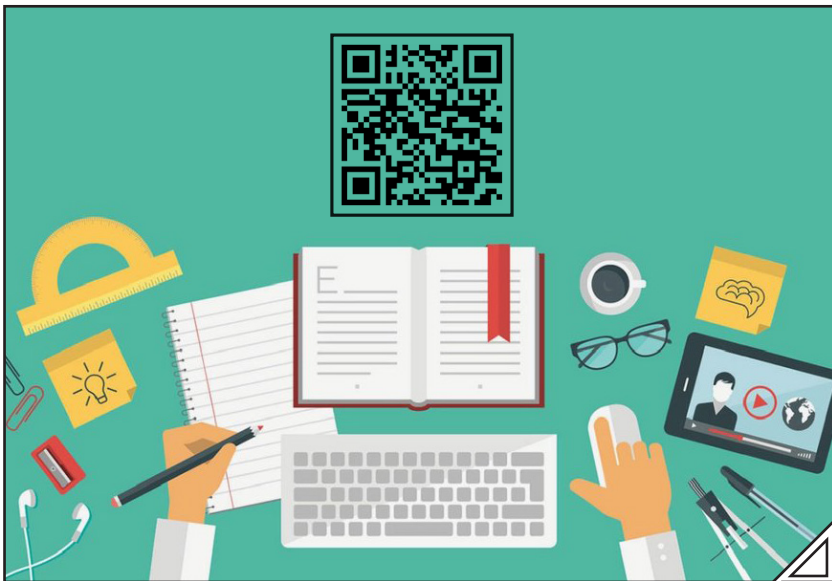
مطالعه ادبیات ژانر پلی برای رسیدن به لذت مطالعه شاهکارهای ادبی است

تأثیر استانداردسازی در ایجاد و گسترش عدالت اجتماعی

هدف این است که گفتار اخلاقی در کتابخانه‌های عمومی آغاز شود

طی اطلاعیه ای برنامه های پاییز ۱۳۹۹ اعلام شد؛

برگزاری دوره های متنوع آموزش الکترونیکی توسط دفتر پژوهش و آموزش نهاد



● دوره آموزش مجازی مهارت های اخلاقی

دوره آموزش مجازی مهارت های اخلاقی در قالب سه سرفصل «پندهای بیهوده: چیستی؛ پیامدها و راهکار مقابله»، «تغییر زندگی با تغییر انگاره ها» و «برادران دروغین: دو رفتار به هم مانسته؛ یکی فضیلت و دیگری رذیلت» با تدریس زینب برخوردار، دانشیار دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه

دفتر پژوهش و آموزش معاونت برنامه ریزی، پژوهش و فناوری اطلاعات نهاد از برگزاری دوره های آموزشی «مهارت های اخلاقی»، «راه های قرآنی خواندن»، «مشاوره کتابدار»، «مهارت های پایه برای نابینایان و کم بینایان» و «بازار سرمایه (سرمایه گذاری)» به صورت الکترونیکی ویژه پاییز ۱۳۹۹ خبر داد.

تهران و مجری طرح تدوین سند اخلاق حرفه‌ای نهاد برگزار می‌شود. مهلت ثبت نام در این دوره روزهای ۱۹ و ۲۰ مهرماه است. در این دوره موضوع «پندهای بیهوده: چیست؛ پیامدها و راهکار مقابله»، در چهار جلسه با سرفصل‌های «رایج‌ترین شیوه آموزش اخلاق: پند»، «موانعی که باعث بیهوده‌شدن پند می‌شوند»، «پیامدهای (تکرار) پند بیهوده» و «راهکارهای جلوگیری از پند بیهوده» بررسی خواهد شد. این جلسات در تاریخ‌های ۲۷ مهرماه، ۴، ۱۱ و ۱۸ آبان ماه برگزار می‌شود. آخرین مهلت ارسال تمرین پایانی دوره برای ارزیابی تاریخ ۲۸ آبان تعیین شده است.

همچنین موضوع «تغییر زندگی با تغییر انگاره‌ها» با سرفصل‌های «چیستی انگاره»، «بازانگاری در دو گام» و «هفت فرمان مدیریت انگاره‌ها» طی سه جلسه در روزهای ۲۷ مهرماه، ۴ و ۱۱ آبان ماه بررسی می‌شود. آخرین مهلت ارسال تمرین پایانی دوره تاریخ ۱۸ آبان تعیین شده است. موضوع «برادران دروغین: دو رفتار به هم مانسته: یکی فضیلت و دیگری رذیلت» نیز با سرفصل‌های «چیستی برادران دروغین (فضیلت و رذیلت)»، «آسیب بازشناسی برادران دروغین» و «افزایش مهارت‌های رفتاری از طریق شناسایی تعدادی از برادران دروغین» طی سه جلسه در روزهای ۲۷ مهرماه، ۴ و ۱۱ آبان ماه مورد بررسی قرار می‌گیرد. آخرین مهلت ارسال تمرین پایانی دوره تاریخ ۱۸ آبان تعیین شده است.

● دوره آموزشی راه‌های قرآنی خواندن

دوره آموزشی راه‌های قرآنی خواندن در ۵ جلسه حاوی سرفصل‌های «مقدمه و کلیات ترتیل»، «رسوخ»، «استحکام و استکفاء،

خودبازی در فهم»، «اتباع احسن» و «انتظار، تدبیر، تصدیق» با تدریس رضا کریمی، دانشجوی دکتری تفسیر تطبیقی و معاون مدیرکل کتابخانه‌های عمومی استان کرمانشاه برگزار می‌شود. همکاری که در دوره «مدرسه تابستانی خواندن سال‌های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵» شرکت داشته‌اند و علاقه‌مند به این دوره، در روز دوشنبه ۲۱ مهرماه می‌توانند در این دوره ثبت نام کنند و جلسات این دوره در روزهای ۲۸ مهرماه، ۵، ۱۲، ۱۹ و ۲۶ آبان ماه برگزار می‌شود. ارزیابی دوره شامل آزمون و تمرین عملی است که آزمون این دوره در تاریخ ۳ آذرماه برگزار می‌شود.

● دوره آموزش مجازی ویژه نابینایان با عنوان «بهره‌گیری از آرشیو منابع گویا و الکترونیکی: مهارت‌های پایه»

دوره آموزش مجازی ویژه نابینایان با عنوان «بهره‌گیری از آرشیو منابع گویا و الکترونیکی: مهارت‌های پایه» در ۸ جلسه با تدریس رسول رضایی و امید فلاحی در قالب ارائه فایل‌های صوتی برگزار خواهد شد. ثبت نام در این دوره به صورت متمرکز انجام شده و جلسات این دوره در روزهای دوشنبه هر هفته از تاریخ ۲۱ مهرماه تا تاریخ ۱۰ آذرماه به مدت هشت جلسه برگزار خواهد شد. ارزیابی دوره شامل آزمون و تمرین پایانی است که آزمون در تاریخ ۱۷ آذر برگزار می‌شود.

● آموزشی مشاوره کتابدار

مرحله سوم از دوره آموزشی مشاوره کتابدار با تدریس مهدیه نظری، شاعر و نویسنده در سه جلسه به تاریخچه نشر کتاب‌های کودک و نوجوان، ناشران و کتاب‌هایشان، چشم‌انداز موضوعی، امتیازها و نواقص، گروه‌های سنی و آینده نشر می‌پردازد. مهلت ثبت نام

در این دوره آموزشی ۲۱ و ۲۲ مهرماه بوده و جلسات این دوره در روزهای ۲۹ مهرماه و ۶ و ۱۳ آبان ماه برگزار می شود. ارزیابی دوره از طریق آزمون در تاریخ ۲۰ آبان ماه صورت می گیرد.

● دوره سواد مالی تحت عنوان «ارتقای هوش و سواد مالی با سرمایه گذاری»

دوره سواد مالی تحت عنوان «ارتقای هوش و سواد مالی با سرمایه گذاری» با تدریس معصومه خرمن دار، دکتری تخصصی مدیریت مالی در پانزده جلسه برگزار می شود. این دوره به موضوعات انواع سواد، هوش مالی، سرمایه گذاری؛ بازارهای مالی و طبقه بندی آنها؛ انواع دارایی ها - اوراق بهادار؛ واسطه های مالی؛ شاخص بازار- معرفی شاخص های مهم جهان و ایران؛ آشنایی با صورت های مالی اساسی؛ آشنایی با نسبت های مالی؛ عناصر اصلی سرمایه گذاری - بازده؛ ریسک-انواع سرمایه گذار بر اساس ریسک؛ نحوه تشکیل سبد سرمایه گذاری؛ ارزیابی سبد سرمایه گذاری؛ مفاهیم اولیه جهت معامله گری در بازار سرمایه؛ تابلوخوانی در بازار سرمایه؛ طریقه ثبت سفارش و انجام معامله برخط در بازار سرمایه و آشنایی با روش های تحلیل بنیادی و تکنیکی می پردازد. مهلت ثبت نام در این دوره ۲۲ مهرماه و ویژه استان های خراسان شمالی، سمنان، گیلان، گلستان و مازندران بوده و جلسات روزهای سه شنبه هر هفته از تاریخ ۲۶ مهرماه تا ۱۱ بهمن ماه به مدت ۱۵ جلسه برگزار خواهد شد. آزمون پایانی این دوره در تاریخ ۱۸ بهمن برگزار می شود.

علاقه مندان جهت ثبت نام در این دوره ها می توانند در تاریخ های یاد شده، از طریق «سامانه فراگیر آموزش» و ورود

به بخش «درخواست آموزش» در پروفایل آموزشی خود، اقدام کنند. محتوای این دوره ها به صورت الکترونیکی در قالب فیلم و یا پاورپوینت (همراه با صوت) از طریق سامانه یادگیری الکترونیکی آموزش نهاد به نشانی <https://amoozesh.iranpl.ir> ارائه

می شود. نمره نهایی شرکت کنندگان بر اساس معیارهایی چون بهره مندی از محتوای ارائه شده، حضور به موقع در کلاس ها، مطالعه دقیق راهنماهای منتشر شده در کلاس، انجام و ارسال به موقع تمرین ها و پروژه های کلاسی، مشارکت در پرسش و پاسخ و شرکت در آزمون نهایی، محاسبه خواهد شد. در پایان دوره به شرکت کنندگان گواهینامه آموزشی اعطا می شود.

همچنین با اسکن بارکد داخل تصویر این خبر می توانید اطلاعات کامل دوره ها، جدول برنامه های آموزشی و نحوه ثبت نام را ببینید

با اعلام دفتر پژوهش و آموزش نهاد کتابخانه های عمومی کشور؛

مهلت ارسال پیشنهاد برای فراخوان طرح های پژوهشی نهاد تمدید شد



rpm.iranpl.ir قابل مشاهده و دسترسی است. گفتنی است، دومین فراخوان طرح های پژوهشی نهاد کتابخانه های عمومی کشور، ۱۱ مردادماه با هدف برآوردن نیازهای پژوهشی این حوزه خدمتی- مدیریتی و دستیابی به راهکارهای سنجیده، همچنین در جهت حمایت از پژوهش های کاربردی و مسئله محور از طریق تمهید فرصت های برابر، شفاف سازی فرایند و گزینش مبتنی بر رقابت عادلانه، منتشر شد. پیش از این و طی فراخوان منتشر شده در سال ۹۷، بیش از ۸۰ پیشنهاد از ۴۰ دانشگاه، پژوهشکده و مراکز مختلف علمی- پژوهشی دریافت شد و پس از داور، ۱۵ طرح پژوهشی به عنوان طرح های پژوهشی نهاد در سال ۱۳۹۸ انتخاب، معرفی و اجرا شد.

بر اساس اعلام دفتر پژوهش و آموزش نهاد به دلیل استمرار شرایط دشوار ارتباطات علمی ناشی از همه گیری کووید ۱۹، درخواست های مکرر پژوهشگران و تسهیل شورای عالی عتف در بررسی و اعطای مجوز طرح های پژوهشی، مهلت ارسال پیشنهاد های پژوهشی تا پایان روز ۱۰ آبان تمدید شد.

بر اساس این اطلاعیه، پیشنهاد های ارسال شده در بازه اصلی فراخوان (۱۱ مرداد لغایت ۱۰ مهرماه) دارای امتیاز بوده و امکان بازبینی و تکمیل آن ها از سوی پژوهشگران تا ۱۰ آبان ماه امکان پذیر خواهد بود.

متن کامل فراخوان و فایل درخواست نامه ها از طریق سامانه «مدیریت طرح های پژوهشی نهاد کتابخانه های عمومی کشور» به نشانی <http://>

مجید اسطیری عنوان کرد؛

مطالعه ادبیات ژانر پلی برای رسیدن به لذت مطالعه شاهکارهای ادبی است



« [مجید اسطیری، نویسنده و پژوهشگر حوزه ادبیات داستانی با دعوت از پژوهشگران و اهالی ادب برای اندیشیدن در باب نسبت ادبیات، ژانر با ادبیات جدی گفت: این دعوت به معنای بیرون کردن این مخاطبان ادبیات ژانر از گسترده و سرزمین کتابخوانی نیست، چرا که معتقدم مطالعه ادبیات ژانر پلی برای رسیدن به لذت مطالعه ادبیات جدی و شاهکارهای ادبی است.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، نشست مجازی «آری ما می‌توانیم!» با محوریت بحث و گفتگو در خصوص کتاب «لذت خواندن در عصر حواس‌پرتی» نوشته آلن جیکوبز و ترجمه علی امیری، به همت معاونت برنامه‌ریزی، پژوهش و فناوری اطلاعات نهاد و همکاری اداره کل کتابخانه‌های عمومی استان تهران، دوشنبه سوم شهریورماه، با

حضور مجید اسطیری، نویسنده و پژوهشگر ادبیات داستانی و هما یزدانی، دکترای فلسفه علم و فناوری به عنوان مجری برنامه برگزار شد.

مجید اسطیری در ابتدای این نشست با تقدیر از انتشارات ترجمان و نهاد کتابخانه های عمومی کشور برای انتخاب، ترجمه و انتشار این کتاب گفت: این دست کتابها آثار ارزشمندی هستند که بینش جدیدی در خصوص مطالعه و فضایی که در آن مطالعه می‌کنیم به ما می‌دهد. در این مسیر کتاب «لذت خواندن در عصر حواس‌پرتی» نوشته آلن جیکوبز نیز مانند کتاب «اینترنت با مغز ما چه می‌کند؟» نوشته نیکلاس کار تلاش می‌کنند موضوع مطالعه در دنیای امروز بر اساس اقتضائات عصر جدید بررسی کنند. وی با اشاره به برخی اشتراکات و تفاوت‌های این دو اثر گفت: آلن جیکوبز در کتاب پیش رو، کلام خود را بارها به دیدگاه نیکلاس کار در کتاب «اینترنت با مغز ما چه می‌کند؟» ارجاع می‌دهد و می‌خواهد به این واسطه هم عصر حواس‌پرتی را معرفی کند و هم نگاه منتقدانه خود را به نظریات نیکلاس کار مطرح کند. از این جهت پیشنهاد می‌کنم که علاقه‌مندان هر دو کتاب را مطالعه کنند تا دید بهتری نسبت به موضوع داشته باشند.

● مخاطبان آینده باز هم به کتاب کاغذی بازمی‌گردند

این نویسنده درباره دیدگاه آلن جیکوبز درباره استفاده از فناوری‌های جدید در حوزه مطالعه می‌گوید: جیکوبز وقتی از تجربه خودش درباره استفاده از دستگاه کتابخوان الکترونیک (کیندل) حرف می‌زند، می‌گوید "من در طول سالیان برای خودم نظامی

ایجاد کرده‌ام که وقتی کتاب می‌خوانم چطور بر روی آن حاشیه نویسی کنم و برای خودم علامت بزنم؛ اما کیندل باعث شد که من این نظام نشانه گذاری را کنار بگذارم و این باعث شد که با تمرکز بیشتری به مطالعه بپردازم" که البته من به آن نقد دارم؛ گرچه تجربه استفاده از کیندل را ندارم اما کتاب‌های بسیاری را از طریق نرم افزارهای مختلف مطالعه کرده‌ام.

اسطیری افزود: البته هیچ کدام از این دو نویسنده معتقد نیستند که "کتاب کاغذی در آینده جایی نخواهند داشت" و چنین چیزی را مطرح نکردند. من هم به نظر امبرتو اکو اعتقاد دارم که کتاب کاغذی هیچ گاه از بین نمی‌رود؛ گرچه در یک شیب خیلی ملایمی کتاب‌های کاغذی عرصه را به کتاب‌های الکترونیک می‌دهد اما هیچ گاه از بین نمی‌رود.

وی درباره موضوع لذت بردن از مطالعه گفت: به گفته ایتالو کالوینو "هر بار رجوع به شاهکارهای ادبیات کلاسیک با یک کشف تازه همراه است" و این همان لذتی است که مخاطبان کتاب و عاشقان کتاب به دنبال آن هستند آن هم در عصر حواس‌پرتی که همه به دنبال سرعت اتصال بیشتر و تبادل نظر هستند. البته مطالعات عصب شناسی این زنگ خطر را به صدا درآورده که این فرهنگ در حال تقلیل رفتن است. اما احساس می‌کنم که هیچ گاه از بین نخواهد رفت و افراد به دلیل همین دریافتی که در خلوت و تنهایی با کتاب داشته اند، باز هم به کتاب کاغذی برمی‌گردند.

هما یزدانی در بخشی از این نشست با اشاره به بخش‌هایی از کتاب "لذت مطالعه در عصر حواس‌پرتی" گفت: یکی از فرازهای درخشان کتاب بحث کنشگری در مقابل کتاب



هر کتابی به هر حال از نخواندن کتاب بهتر است و مطالعه هر کتابی حتماً خالی از فایده نخواهد بود. ضمن اینکه بسیاری از مخاطبان کتاب‌های عامه پسند نهایتاً به جمع مخاطبان ادبیات جدی خواهند پیوست و مطالعه ادبیات ژانر پلی برای رسیدن به لذت مطالعه ادبیات جدی و شاهکارهای ادبی است.

این پژوهشگر تأکید کرد: از این فرصت استفاده می‌کنم و همه اهالی ادب را به تبیین مرزهای ادبیات ژانر با سایر گونه‌های ادبیات دعوت می‌کنم و البته این اصلاً به معنای بیرون کردن این مخاطبان ادبیات ژانر از گستره و سرزمین کتابخوانی نیست، بلکه منتظر آنها هستیم تا روزی از ادبیات علمی تخیلی و ادبیات جنایی و پلیسی، به مطالعه و صحبت درباره آثاری چون «جنایت و مکافات»، «برادران کارامازوف» و امثال آن برسیم. این در واقع دعوتی است برای اندیشیدن در باب نسبت ادبیات ژانر با ادبیات جدی.

#

ها است که از آن به عنوان یکی از راهکارها و درمان‌های این حواس پرتی و همچنین ابزاری برای حفظ تمرکز یاد می‌کند. جیکوبز در این باره مثال‌های فراوانی می‌زند اما موردی که برای من بسیار جالب بود و به خوش‌بینی به فناوری‌های نوین دامن می‌زد و بحث برگزاری جلسات کتابخوانی و مشارکت‌های آنلاین در این جلسات است. او می‌گوید گروه‌های کتابخوانی به درمان این حواس پرتی کمک می‌کنند در عین اینکه باید مراقب باشیم که چه کتابی برای خواندن انتخاب می‌شود.

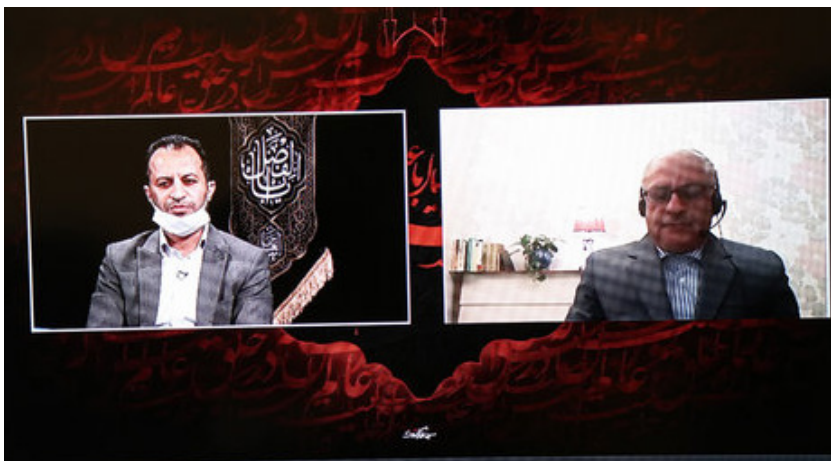
دعوت به بازاندیشی در باب نسبت ادبیات ژانر و ادبیات جدی
اسطیری در بخش دیگری از سخنان خود درباره دسته‌بندی آلن جیکوبز از ادبیات گفت: خواندن رمان‌های ژانر با شاهکارهای ادبیات متفاوت است و این دو نوع آثار مانند سیاره‌های جداگانه‌ای هستند. البته ما نباید در پی نازل نشان دادن ادبیات ژانر و تحقیر خوانندگان آن باشیم، چرا که با توجه به نظریه مارشال مک‌لوهان مبنی بر اینکه "رسانه همان پیام است" معتقدم که خواندن

در نشست مجازی «استاندارد کتابخانه‌های عمومی ایران» بررسی شد؛

تاثیر استانداردسازی در ایجاد و گسترش عدالت اجتماعی



« [نخبگان و استادان عرصه علم اطلاعات و دانش‌شناسی در نشست مجازی «استاندارد کتابخانه‌های عمومی ایران» ضمن تشریح روند تدوین، تصویب و انتشار استانداردهای کتابخانه‌های عمومی ایران، درباره ابعاد مختلف این موضوع به بحث و تبادل نظر پرداختند. نشست مجازی «استاندارد کتابخانه‌های عمومی ایران» با حضور سعید اسدی، عضو هیئت علمی دانشگاه شاهد، یوسف عابدی، دانشجوی مقطع دکتری علم اطلاعات و دانش‌شناسی و همچنین با ارتباط زنده تصویری با فریبرز خسروی، رئیس انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران و احمد شعبانی، نائب رئیس انجمن ارتقاء کتابخانه‌های عمومی ایران، برگزار و از طریق پایگاه اطلاع‌رسانی نهاد به آدرس iranpl.ir به صورت زنده پخش شد.



نتایج و ملاک عمل پرداخته است. مبنای علمی این استاندارد الگوی خدمات محور و مبنای پیشینه ای آن، کتاب «استانداردهای کتابخانه‌های عمومی استرالیا» بوده است. وی درباره افراد و سازمان‌های مشارکت کننده در تدوین این استاندارد توضیح داد: برای تدوین این استاندارد یک فعالیت گروهی شکل گرفت و بیش از ۵۰ نفر به صورت مستقیم در تدوین آن همکاری داشته‌اند. دبیران کارگروه‌های هفت‌گانه همگی از اعضای هیئت علمی بودند که امروز در این نشست در خدمت آقای اسدی هستیم که بیشترین سهم را در تدوین این مجموعه داشتند و در واقع دبیر سه مجموعه از این طرح بودند. همچنین در این طرح از مشارکت دستگاه‌های مختلفی چون سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران، ستاد عالی کانون فرهنگی هنری مساجد، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و همچنین سایر دستگاه‌های فعال در حوزه کتابخانه‌ها مانند آستان قدس رضوی استفاده شده است. عابدی ضمن اشاره به ثبت این پروژه در ایفلا، درباره مراحل کسب عنوان استاندارد ملی برای این طرح نیز گفت: خوشبختانه سازمان ملی استاندارد که مرجع اصلی

تشریح روند شکل‌گیری طرح «استاندارد کتابخانه‌های عمومی ایران» در ابتدای این نشست یوسف عابدی به عنوان مجری نشست به بیان پیشینه شکل‌گیری و آغاز طرح «استاندارد کتابخانه‌های عمومی ایران» پرداخت و گفت: پس از طی فرآیندهای اولیه و دریافت پروپوزال‌های مختلف از دانشگاه‌ها و مراکز علمی و پژوهشی، در مهرماه سال ۱۳۹۶ یک طرح پژوهشی با عنوان «استاندارد کتابخانه‌های عمومی ایران» در نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور شکل گرفت که پس از بررسی و ارزیابی‌های مختلف، پروپوزال ارائه شده توسط انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران عنوان پروپوزال برگزیده انتخاب و اجرای آن به این انجمن واگذار شد.

عابدی افزود: این طرح پس از ۲ سال و نیم در اسفند ماه سال ۱۳۹۸ به پایان رسید و گزارش آن در قالب مجلداتی به صورت مفصل تدوین شده که مطالب آن به فایل‌های پشتیبان دیگری نیز مستند شده است. در نهایت از این گزارش کتابی کم حجم با عنوان «استانداردهای کتابخانه‌های عمومی ایران» استخراج شد که در واقع فصل پنجم این طرح است که به یافته‌ها، خلاصه

استانداردها در کشور است، در جریان این پروژه بوده و با هماهنگی های لازم، توافقات اولیه برای ثبت آن به عنوان استاندارد ملی انجام شده است. کتابی که امروز موضوع بحث ما است میوه این طرح است و هدف از انتشار آن دسترس پذیر کردن محتوای این طرح برای همه ذینفعان بوده تا از پیشنهادات و نکات تکمیلی همه ذینفعان برای تکمیل تدریجی این کتاب بهره بگیریم. در ادامه فریبرز خسروی، رئیس انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران طی سخنانی درباره ضرورت استانداردسازی کتابخانه ها عمومی، گفت: ابتدا باید تقدیر کنم از یک کار جمعی که بیش از ۵۰ نفر از متخصصان به طور مستقیم و بیش از یکصد نفر از فعالان حوزه کتابخانه های عمومی در تدوین آن سهیم بودند؛ همچنین سپاسگزارم از همکاران خودم در انجمن که توانستند این کار را به خوبی به ثمر برسانند و همچنین از نهاد کتابخانه های عمومی کشور که این زمینه را فراهم آورد.

خسروی بهره گیری از استاندارد و لزوم استانداردسازی را نوعی «محک گذاری» عنوان کرد و گفت: این محک گذاری باید کاری بس سترگ و بسیار عمیق و دقیق باشد. برای انجام هر کار و خدمت و تولید هر محصولی باید نوعی محک و معیار وجود داشته باشد، چرا که این محک و معیار ایجاد کننده نظم و کیفیت در کار، یکسان کننده امور، تسهیل کننده ارتباط، ایجاد کننده توازن و تعادل، کمک کننده به مقررات گرایی و اعتبار بخش به کار است.

رئیس انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران تصریح کرد: یکی از مشکلات اساسی ما در حوزه کتابخانه ها این است که هنوز مفهوم دقیقی از کتابخانه برای بسیاری از

مسئولان تصمیم گیر و تصمیم ساز ما پدید نیامده است. از این منظر کار استاندارد به نوعی تبیین یک حداقل و کف برای ایجاد درکی صحیح از مفهوم کتاب و کتابخانه فراهم می آورد تا اگر قرار است تصمیم گیران سخنی در باره کتابخانه بگویند و یا تصمیمی در باره بودجه لازم برای آن بگیرند، بدانند که یک قفسه کتاب با چند کتاب را نمی توان کتابخانه عمومی دانست و به آن بالید، بلکه یک کتابخانه باید حداقلی از شرایط را به لحاظ کمی و کیفی دارا باشد. وی افزود: ایجاد استاندارد همچنین در سطح خرد و اجرایی نیز می تواند به ایجاد الگویی برای دستیابی به وضعیت مطلوب موثر و مفید باشد؛ گفته می شود "استاندارد در عدالت اجتماعی ذی سهم است". به این دلیل که زمانی که ما بتوانیم همان استاندارد را که در تهران برای کتابخانه های عمومی ایجاد می کنیم، در سیستان و کردستان هم ایجاد کنیم، طبیعتاً به ایجاد و گسترش عدالت اجتماعی کمک کرده ایم. بر این اساس معتقدم که این درک درست از کتابخانه می تواند برای برنامه ریزی در آینده کتابخانه های عمومی نقش مهمی داشته باشد.

فریبرز خسروی در ادامه با اشاره به دشوارهای کار گروهی در کشور، گفت: تدوین این استاندارد با چنین ترکیب و مشارکتی، موفقیتی است که باید به مجموعه تصمیم گیران و افرادی که باعث پدید آمدن این مجموعه شدند، تبریک بگوییم. امیدوارم که حالا که مرحله تدوین آن پایان یافته و خلاصه آن به صورت این کتاب زیبا منتشر شده، به یاری خداوند و با همتی که از عزیزان نهاد سراغ دارم، اجرا و عملی کردن این مجموعه آغاز شود تا

ارائه شده قابل قیاس نیست و می‌تواند به عنوان الگوی موفق یک کار تیمی در حوزه کتابخانه‌های عمومی با سایر حوزه‌ها معرفی شود.

این عضو هیئت علمی دانشگاه شاهد با اشاره به برخی ویژگی‌های این استاندارد گفت: کتاب پیش رو حاصل نوعی تلفیق از استانداردهای موجود در کشورهای پیشرفته و همچنین استانداردهای موجود در کشورهای در حال پیشرفت است و به گونه‌ای نوشته شده که کتابخانه‌های عمومی کشور را چند گام به جلو ببرد. از سوی دیگر این استانداردها تنها دارای جنبه نظری نیستند و با تاکید نهاد کتابخانه‌های عمومی به گونه‌ای تدوین شده که قابلیت اجرایی بالایی داشته باشند.

اسدی در ادامه با اشاره به روند فعالیت کارگروه‌ها در تدوین استانداردها گفت: بنده در ۳ کارگروهی که زیر نظر من فعالیت می‌کردند برخی ملاک‌های حداقلی از سطح تحصیلات و همچنین داشتن تجربه عملی برای کار در کتابخانه‌ها را انتخاب اعضای کارگروه اعمال کردم تا دستاوردهای کارگروه

بتوانیم ارائه خدمت بزرگی را در کشور شاهد باشیم.

● تدوین استاندارد با نگاهی کاربردی در کتابخانه‌های عمومی

در این نشست سعید اسدی با اشاره به روند تهیه و تدوین کتاب «استاندارد کتابخانه‌های عمومی ایران» گفت: این کتاب از سوی انجمن کتابداری ایران و معاونت برنامه ریزی، پژوهش و فناوری اطلاعات نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور و به همت استادانی چون رحمت اله فتاحی، رضا رجب‌علی بگلو، مهدی علی‌پور حافظی، محسن حاجی زین العابدینی، محمد زره‌ساز و همچنین بنده به عنوان دبیران استانداردهای هفت گانه این مجموعه در تدوین این کتاب همکاری داشته‌ایم.

وی افزود: طی چند دهه اخیر استانداردهای مختلف برای کتابخانه‌ها در کشور تدوین و منتشر شده که برخی حاصل کار فردی و برخی حاصل کار گروهی بوده‌اند. اما گستردگی و فراگیری این استاندارد با هیچ یک از استانداردهایی که تا کنون



هم مبتنی بر اطلاعات آکادمیک و هم مبتنی بر دانش تجربی اعضا حاصل شود. اما به طور کلی ما ۷۰ استاندارد بین‌المللی و ۳۰ استاندارد داخلی را به همراه سایر استانداردهای موجود که جمعاً حدود ۱۲۰ استاندارد شدند تدوین و پس از طی مراحل مختلف به مجری طرح و کمیسیون فنی ارائه کردیم.

وی افزود: در کمیسیون فنی تک تک گزاره‌های ارائه شده مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در ادامه پس از تصویب از سوی انجمن کتابداری ایران به کارفرمای اصلی یعنی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور ارائه شد که در نهاد هم پس از بررسی‌های موشکافانه و دقیق به استاندارد پیش رو رسیدیم و به این صورت طرح پایان یافت. سعید اسدی با تأکید بر کاربردی بودن و داشتن قابلیت اجرایی این استانداردها در کتابخانه‌های عمومی ایران گفت: مطالب ارائه شده در این کتاب دو دسته هستند. یک دسته مطالب الزام آور یعنی «استاندارد» هستند و یک دسته مطالب توصیه شده یا «گاید لاین» هستند که دست اجرا کننده برای استفاده از آنها باز است. خوشبختانه گرفتن بازخوردهای مختلف از کتابداران در تدوین این استاندارد بسیار موثر بود و در نهایت معتقدم یکی از بزرگترین دستاوردهای این طرح، به دست آوردن و تقویت دانش استانداردنویسی در کشور بوده که حاصل یک کار تیمی خوب بوده است.

● ضرورت بازنگری و بررسی مستمر استانداردها

در ادامه این نشست احمد شعبانی، نائب رئیس انجمن ارتقاء کتابخانه‌های عمومی ایران با تقدیر از دست اندرکاران

تدوین این استاندارد و همچنین اشاره به پیشینه استانداردنویسی در ایران در حوزه کتابخانه‌ها، به بیان نکاتی درباره این استاندارد پرداخت و گفت: با توجه به اینکه تدوین یک استاندارد از سوی نهاد و یا هر سازمان دیگری برای آن دستگاه دارای بار حقوقی است، بسیار ضروری است که زمینه‌ها و ابعاد مختلف آن را به صورت دقیق مورد بحث و بررسی قرار داد.

وی با خوانش بخش‌های مختلفی از کتاب استاندارد کتابخانه‌های عمومی ایران، تأکید کرد: با اشاره به بررسی‌هایی که طی روزهای گذشته بر روی این استاندارد داشتیم به نظر می‌آید این استاندارد در حوزه‌هایی چون شکل نگارش جملات و نشانه‌گذاری‌ها، اصطلاح‌شناسی متن، ساختار و اجزاء طرح، عملکرد اجرایی و دیدگاه آرمانی نیازمند بازنگری و بررسی‌های بیشتر است.

فریبرز خسروی، رئیس انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران نیز در ادامه با اشاره به ارائه توضیحاتی درباره برخی موارد مطرح شده پرداخت و گفت: «استاندارد کتابخانه‌ای عمومی ایران» حاصل یک کار جمعی و ویرایش‌های متعدد بوده. برخی مفاهیم و اصطلاحات بکار رفته در این استاندارد از منظر فرهنگی و مطابق با عرف استانداردنویسی آورده شده‌اند و به عنوان مثال وقتی صحبت از نژاد در این استاندارد می‌شود، منظور تعریف بیولوژیک و پزشکی از واژه نژاد نیست و سایر واژه‌ها و اصطلاحات بکار رفته و مورد پرسش هم به همین صورت استفاده شده‌اند.

#

در راستای مهارت افزایی کتابداران و با سخنرانی دکتر مهدی شقاقی؛

سلسله سخنرانی‌های «اخلاق حرفه‌ای در کتابداری و کتابخانه‌های عمومی» برگزار شد



معاونت برنامه ریزی، پژوهش و فناوری اطلاعات نهاد به میزبانی اداره کل کتابخانه‌های عمومی استان تهران، پنج سخنرانی با عنوان «اخلاق حرفه‌ای در کتابداری و کتابخانه‌های عمومی» با ارائه دکتر مهدی شقاقی، عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی» در شهریور و مهرماه برگزار کرد این سلسله سخنرانی در پنج حلقه ۳۰ تا ۴۰ دقیقه ای از ۲۲ شهریور ماه، روزهای شنبه ساعت ۱۰ صبح از طریق فضای مجازی پخش شد.

- مبانی فکری اخلاق حرفه‌ای در کتابخانه‌های عمومی و برساخت تاریخی آن
- نظریه‌های اخلاق هنجاری با نگاه به مسائل کتابخانه‌های عمومی
- استفاده منصفانه در کتابخانه‌های عمومی
- اخلاق خدمات مرجع و اطلاع رسانی در کتابخانه‌های عمومی
- سرقت علمی و راه‌های پیشگیری آن

موضوعات هر جلسه در این سلسله سخنرانی‌ها بود.
در ادامه گزارش کامل این پنج نشست را می‌خوانید.

هدف این است که گفتار اخلاقی در کتابخانه‌های عمومی آغاز شود

در ادامه برنامه مهدی شقاقی، عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی به تشریح مبانی اخلاق حرفه‌ای در کتابخانه‌های عمومی پرداخت و گفت: از دو موضع «اخلاق باور» و «پیش فرض مفهوم کتابخانه‌های عمومی» می‌توان به مبانی اخلاق حرفه‌ای در کتابخانه‌های عمومی پرداخت؛ اخلاق باور یکی از حوزه‌های نظری در علم اخلاق است. هرچند که باورهای ما عمیق‌ترین لایه‌های درونی ما را تشکیل می‌دهند اما به شدت تحت تأثیر امیال و احساسات هستند. یعنی ممکن است به راحتی تحت تأثیر امیال و یا احساسات بدون استدلال تغییر کنند، در حالی که ما در برابر آن مسئول هستیم. بر این اساس کتابخانه‌ها جمع‌کننده‌ی کثیری از انتخاب‌ها را در مقابل انسان قرار دادند تا انسان بتواند باورهای خود را شکل دهد. وی درباره پیش فرض مطرح درباره مفهوم کتابخانه‌های عمومی نیز گفت: پیش فرض اساسی مطرح درباره این مفهوم یعنی به رسمیت شناختن تکثر تفسیر متن؛ یعنی وقتی کتابخانه‌ای برپا می‌شود تفاسیر مختلفی که از آرا اندیشه‌ها و نظریه‌ها وجود دارد به رسمیت شناخته شده تا نسخه‌های مختلفی از آنها را در اختیار داشته باشیم.

اولین نشست از سلسله سخنرانی‌های «اخلاق حرفه‌ای در کتابداری و کتابخانه‌های عمومی» توسط مهدی شقاقی، عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی که به «مبانی اخلاق حرفه‌ای در کتابداری» اختصاص داشت، شنبه ۲۲ شهریور ماه به همت اداره کل کتابخانه‌های عمومی استان تهران به صورت مجازی برگزار شد.

محمد جوهرچی، مدیرکل پژوهش و آموزش نهاد در ابتدای این برنامه طی سخنانی گفت: در جهت تثبیت سند اخلاقی نهاد و زمینه سازی برای مطالعه تنگناهای اخلاقی و ایجاد نظام متناسب با آن در گستره عملکرد حرفه‌ای‌مان، با تمهید فضای مقتضی برای گفتمان اخلاق، برنامه‌هایی تعاملی و آموزشی و ارتباطی پیش‌بینی شده و اجرا خواهد شد که از جمله، در نخستین گام سلسله سخنرانی‌هایی در پنج حلقه هفتگی با عنوان «اخلاق حرفه‌ای در کتابداری و کتابخانه‌های عمومی» توسط آقای دکتر مهدی شقاقی، عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی و با همکاری و میزبانی اداره کل کتابخانه‌های عمومی استان تهران، برگزار می‌شود که امروز اولین نشست از این سلسله برگزار می‌شود.



● «آزادی بیان مستدل» مبنای فکری اخلاق حرفه ای در کتابخانه های عمومی

شقاقي با اشاره به نظريات كانت در حوزه آزادی بیان گفت: كانت یکی از اندیشمندان است که به خوبی به مفهوم آزادی پرداخته و نظر او نفوذ بسیاری در این حوزه دارد. از نظر كانت آزادی انسان یعنی آزادی از جبر و آزادی از اجبار؛ اما مهمترین اجبارهایی که به انسان تحمیل می‌شود از سمت طبیعت است؛ یا «طبیعت بیرونی» مانند جبر محیط اطراف، آب و هوا، فشار، نور و اتمسفر و یا «طبیعتی درونی» یا جبر امیال درونی مانند ترس، غضب، وحشت، شهوت و میل به نفع طلبی. وی افزود: در این میان انسان آزاد از نظر كانت انسانی است که بر اساس وفق این جبرها عمل نکند؛ یعنی وفق ترس خودش عمل نکند. چون سایر موجودات زنده وفق همین امیال عمل می‌کنند، اما انسان که عقل و اراده آزاد دارد، زمانی تفاوت بنیادی خودش را با سایر موجودات نشان می‌دهد که مانند آنها وفق جبرهای طبیعی خودش عمل نکند.

این موضوع در واقع پیش فرض دایر شدن کتابخانه است. از سوی دیگر تکثر تفسیر متن نشان دهنده آزادی انسان در انتخاب تفاسیر مختلف از نظریه‌ها و اندیشه‌های مختلف است. یعنی خود به خود با دایر شدن کتابخانه، حق انسان‌ها برای شکل دهی احساسات، اندیشه و امیال آنها به رسمیت شناخته شده است.

این استاد دانشگاه ادامه داد: اما تفاوت کتابخانه با سایر رسانه‌ها این است که کتاب موجود در کتابخانه‌ها شأن گفتگو دارد و یک رسانه دوسویه است؛ در حالی که رسانه‌های دیگر مانند تلویزیون و رسانه‌های الکترونیک، البته به جز شبکه‌های اجتماعی، رسانه‌های یک سویه هستند و باورها و اندیشه‌ها را به صورت یک سویه به ما تحمیل می‌کنند و ما در برابر آنها تحت تأثیر جنبه‌های بلاغی قرار می‌گیریم. اما کتابها رسانه‌هایی دوسویه و گفتگویی هستند و به این دلیل می‌توانیم آنها را رسانه‌های الهامی و استدلالی بدانیم.

« تفاوت کتابخانه با سایر رسانه ها این است که کتاب موجود در کتابخانه ها شأن گفتگو دارد و یک رسانه دوسویه است؛ در حالی که رسانه های دیگر مانند تلویزیون و رسانه های الکترونیک، رسانه های یک سویه هستند و باورها و اندیشه ها را به صورت یک سویه به ما تحمیل می کنند

که در این حوزه وجود دارند با اینکه آزادی انتشار دارند، اما کتابخانه به عنوان محلی که می خواهد بهترین احساسات، عواطف و امیال را ترویج کند، نباید آن ها را ترویج کند. مانند کینه توزی، خشونت، تمسخر ملت ها و یا اقوام دیگر نباید در میان آثار الهامی کتابخانه ها باشند اینها معیارهای کلی است که ما می توانیم از این آزادی بیان مستدل استنتاج کنیم.

● مروری بر سیر تثبیت ارکان اخلاق حرفه ای در کتابخانه های عمومی

شقاقتی در بخش دیگری از سخنان خود به ابعاد تاریخی اخلاق حرفه ای و چگونگی شکل گیری مفاهیم بنیادی آن پرداخت و گفت: وقتی ما از برساخت تاریخی صحبت می کنیم، به این معنا است که بسیاری از باورهایی که ما داریم و رویه هایی که در اخلاق حرفه ای طی می کنیم در مسیر تاریخ و چالش هایی که در گذر زمان رخ داده خودشان را به عنوان مفاهیم پایه تثبیت کرده اند و این گونه نبوده که بر اساس یک تأمل ابتدایی اندیشمندانه شکل گرفته باشد. بلکه در مسیر کنش کتابداری در کتابخانه های عمومی اتفاقاتی افتاده که یک سری ارکان را به عنوان ارکان حرفه ای اخلاق حرفه ای شکل بگیرد تثبیت شود.

این عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی ادامه داد: اگر بخواهیم به کتابخانه های عمومی در معنای مدرن امروزی بپردازیم باید به تاریخ کتابخانه های عمومی در مغرب زمین رجوع کنیم؛ اگرچه در کشور ما و در شرق کتابخانه ها سابقه ای بسیار طولانی دارند، اما تاریخ کتابخانه های عمومی در معنای مدرن خود به گونه ای که همه اقشار با همه قومیت ها آزادانه در آن حضور داشته

یعنی حرفی را از روی غضب، ترس و یا شهوت نزنند. این انسان، انسان آزادی است. بنابر این بر اساس نظر کانت ما باید یک کلمه دیگر را به آزادی بیان اضافه کنیم و آن نیز کلمه «مستدل» است. چراکه آزادی بیان مستدل است که صرفاً می تواند خودش را در معرض قضاوت عقلانی انسان قرار دهد. از مجموعه این گفتار نتیجه می گیریم که آزادی بیان مستدل ریشه اخلاق حرفه ای در کتابداری و کتابخانه های عمومی است. بر این اساس ما می توانیم کنش رفتار حرفه ای خودمان را در ارائه خدمات، ارائه اطلاعات و مدارک و تهیه منابع برای مخاطبان شکل دهیم.

همه منابع کتابخانه های عمومی صرفاً به ساخت باور انسان مربوط نمی شوند و آثار الهامی هستند و احساسات و امیال انسان را شکل می دهند؛ مانند گستره وسیع آثار ادبی از قبیل داستان ها، رمان ها، اشعار و نثرها و غیره. آثاری که با احساسات و عواطف انسانی هم راستا هستند و آثار غیر انسانی را ترویج نمی کنند اینها آثاری هستند که با وجدان عمومی جامعه همراه هستند. اما آثار دیگری

« سه مولفه و یا رکن اساسی اخلاق حرفه‌ای در طول تاریخ کتابخانه‌های عمومی «حفظ پاک‌ی فرد و جامعه»، «حفظ ثبات جامعه» و «عادلانه کردن جامعه از طریق سوگیری به سمت اقشار پایین» بوده‌اند که در هر بعد آن اندیشمندان مختلفی قلم می‌زنند که اگر بخواهیم در حوزه اخلاق حرفه‌ای سیر کنیم باید این ارکان را در نظر داشته باشیم و توسعه دهیم. هدف از این سخنرانی‌ها این است که گفتار اخلاقی در کتابخانه‌های عمومی آغاز شود و یا شدت بگیرد

اولین عکس العمل را در برابر این آثار نشان دادند. البته اگرچه روسای انجمن کتابداران در آمریکا خیلی آشکارا کتابداران را دعوت به سانسور این آثار می‌کردند، اما وجدان کاری کتابداران اجازه این کار را به آنها نداد؛ آنها در اوایل قرن بیستم به جای سانسور کتابهای زرد راه دیگری برای مقابله با این آثار در پیش گرفتند با عنوان «مجموعه‌سازی». به این ترتیب کتابداران از میان منابع الهامی مجموعه‌هایی از آثار را تدوین و ارائه دادند که به جای ترویج کینه توزی و رذایل اخلاقی، فضیلت‌های انسانی را ترویج کند. در نتیجه این اتفاق «حفظ پاک‌ی فرد و جامعه» به عنوان یکی از ارکان اخلاق حرفه‌ای کتابداری تثبیت شد.

● حفظ ثبات جامعه توسط کتابداران از طریق جامعه‌پذیر کردن افراد

این پژوهشگر به دوران تسلط مقطعی دولت بر کتابخانه‌های عمومی در آمریکا اشاره کرد و گفت: بعد از این اتفاق با آغاز جنگ جهانی اول آمریکا به عنوان یک قدرت در کنار سایر قدرت‌ها فرصت عرض اندام پیدا کرد، اما نمی‌خواست مستقیماً وارد جنگ شود و از جنبه پشتیبانی قوای متفقین وارد جنگ شد؛ این پشتیبانی‌ها از جنبه

باشند و بیشتر بر علائق طبقه پایین جامعه متمرکز باشد، سابقه‌ای طولانی در مغرب زمین دارد. کتابخانه‌های عمومی در سرزمین‌های شرقی بیشتر به نخبگان توجه داشتند و با تعریف امروز نمی‌توانیم آنها را عمومی تلقی کنیم.

● حفظ پاک‌ی جامعه و افراد توسط کتابخانه‌های عمومی

شقایق با اشاره به شکل‌گیری کتابخانه‌های عمومی به معنای مدرن خود در نیمه دوم قرن ۱۸ گفت: در مسیر کنش حرفه‌ای اولین مشکلی که کتابداران با آن روبه‌رو شدند حجم کتاب‌هایی بودند که به دلیل آزادی نشر در این کشورها وجود داشت. آثاری بودند که با جلدهای زرد رنگ منتشر می‌شدند و محور اصلی این کتاب‌ها، داستان‌هایی مربوط به عشق و جنایت بود. کتابداران احساس می‌کردند در آن دوره این کتاب‌ها نوجوانان را منحرف می‌کنند و بیکاری و بی‌عاری و به خصوص بحث‌گریز از خانه را ترویج می‌کنند.

وی ضمن پرداختن به تعصبات و بیزاری فرهنگ غربی نسبت به بیکاری و بی‌عاری ادامه داد: کتابداران در سرزمین‌های غربی نیز تحت تأثیر همین آموزه‌های اخلاقی غربی،

های اطلاعاتی و جنبه های فرهنگی برای سربازان جنگی ارائه شد که بر این اساس در آن سال ها یک خدمتی به عنوان «خدمات جنگی» به کتابخانه ها افزوده شد. به طوری که کتابخانه ها با اختصاص بودجه از سوی کنگره آمریکا، کتاب هایی را برای سربازانی که در خط مقدم جبهه ها با نازی ها بودند ارسال می کردند و رفته رفته کل خدماتی که آن دوره در کتابخانه ها ارائه می شد، معطوف به خدمات جنگی شد.

وی افزود: اما کم کم این خدمات یک سر و شکل دیگری به عنوان پروپاگاندا پیدا کرد، به طوری که ترویج برخی اندیشه های دیگر در جامعه از جمله اندیشه های مارکسیستی از سوی کتابداران ممنوع بود. اما با مقاومت کتابداران در برابر این جریان، یک ایده بر اساس خدمات جنگی کتابخانه به عنوان رکن اساسی اخلاق حرفه ای تصویب شد و آن «حفظ ثبات جامعه» بود که به دومین رکن از اخلاق حرفه ای کتابدان تبدیل شد. یعنی کتابداران کتابخانه های عمومی به عنوان بخشی از اخلاق حرفه ای موظف به حفظ ثبات جامعه شدند. کتابداران این ثبات را از طریق به هنجار کردن مردم، عادت دادن آنها به نظم و انضباط شهری و روستایی، آشنایی آنها با حقوق شهروندی و اقداماتی از این دست ایجاد کردند.

● سوگیری ترمیم گرانه کتابخانه ها به سمت افشار پایین جامعه و تحقق عدالت اجتماعی

شقاقی در ادامه سخنان خود به سابقه شکل گیری اعتراضات ضدنژادپرستی در آمریکا اشاره و عنوان کرد: در اما در ادامه بعد از ۱۹۶۰ آمریکایی ها به خصوص سیاه پوستان ایالت های جنوبی برای داشتن حقوق مدنی به پا خواستند و بسیاری از سفیدپوستان

هم با این افراد همراه شدند. کتابداران هم به این اتفاق عکس العمل نشان دادند و جنبشی را به عنوان «مسئولیت اجتماعی کتابدار» تشکیل دادند و شعار آنها این بود که اگر مردم بخواهند اخلاقی زندگی کنند جامعه باید به آنها اجازه زندگی اخلاقی را به مردم بدهد.

وی افزود: به این ترتیب کتابداران یک سوگیری ترمیم گرانه به سمت افراد کمتر برخوردار، فقیر و محروم از حقوق اجتماعی ایجاد شد و کتابخانه در مسیر تحقق عدالت اجتماعی قرار گرفتند. این جریان برای تعدیل «خودکامگی بخت» در آمریکا شکل گرفت و برنامه های مختلفی از جمله برنامه های آموزشی رایگان سواد اطلاعاتی، آموزش زنان خانه دار، آموزش به خیابان نشین ها و کارتون خواب ها و غیره در دستور کار کتابخانه های عمومی قرار گرفت تا همه افراد بتوانند به یک اندازه از حقوق اجتماعی برخوردار شوند.

این عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی تصریح کرد: بر این اساس سه مولفه و یا رکن اساسی اخلاق حرفه ای در طول تاریخ کتابخانه های عمومی «حفظ پاکي فرد و جامعه»، «حفظ ثبات جامعه» و «عدالانه کردن جامعه از طریق سوگیری به سمت اقشار پایین» بوده اند که در هر بعد آن اندیشمندان مختلفی قلم می زنند که اگر بخواهیم در حوزه اخلاق حرفه ای سیر کنیم باید این ارکان را در نظر داشته باشیم و توسعه دهیم. هدف از این سخنرانی ها این است که گفتار اخلاقی در کتابخانه های عمومی آغاز شود و یا شدت بگیرد. لذا از همه کتابداران خواهشمندم که درباره این گفتار در کتابخانه ها صحبت کنند و ما را از نظرات خود آگاه کنند.

ایجاد فرصت برابر و عدالت‌گرایی در کتابخانه‌های عمومی

بهشتی تجاری‌سازی خدمات کتابخانه‌های عمومی را نمونه سودگرایی در مسائل کتابخانه‌های عمومی عنوان کرد و گفت: منظور از تجاری‌سازی کتابخانه‌های عمومی این است که کتابخانه‌ها به ازای ارائه برخی خدمات خاص به مردم، وجوهی را دریافت می‌کنند. این تصمیم در واقع یک جور تصمیم و خط‌مشی‌گذاری سودگرا است، چرا که اکثریت افراد جامعه در طبقه متوسط هستند و توانایی لازم را برای استفاده از خدمات کتابخانه‌های عمومی دارند، اما ممکن است در هر حال این امر باعث شود اقلیت‌ها در این تصمیم کنار گذاشته شوند.

وی افزود: هرچند اغلب افراد جامعه به دلیل پایین بودن هزینه خدمات از پس پرداخت آن برمی‌آیند و این تصمیم سودگرا منفعی را برای جمع کثیری را به ارمغان می‌آورد، اما این امر توجه به اقلیت را در کنار خود ندارد و گاهی اوقات این سودگرایی باعث می‌شود حقوق برخی زیر پا گذاشته شود؛ به عنوان مثال امکان ایجاد کتابخانه در شهر به جای ایجاد کتابخانه در روستا، اگرچه باعث می‌شود هم کتابداران بیشتری مشغول به کار شوند و هم خدمات به مردم بیشتری ارائه شود، اما در این میان حقوق روستائیان نادیده گرفته می‌شود.

شقاقی در ادامه به تشریح «اخلاق آزادی‌گرا»

دومین نشست از سلسله سخنرانی‌های «اخلاق حرفه‌ای در کتابداری و کتابخانه‌های عمومی» توسط مهدی شقاقی، عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی که به بررسی «نظریه‌های اخلاق هنجاری با نگاه به مسائل کتابخانه‌های عمومی» اختصاص داشت، شنبه ۲۹ شهریور ماه به میزبانی اداره کل کتابخانه‌های عمومی استان تهران به صورت مجازی برگزار شد. مهدی شقاقی در این نشست درباره نظریه‌های اخلاق هنجاری گفت: اخلاق هنجاری (Normative Ethics) شاخه‌ای از فلسفه اخلاق است که به پرسش‌هایی از قبیل «فرد چگونه باید از لحاظ اخلاقی عمل کند؟» می‌پردازد و در یک دسته‌بندی کلی شامل نظریه‌های مختلفی چون اخلاق فضیلت‌گرا، اخلاق سودگرا، اخلاق آزادی‌گرا، اخلاق تکلیف‌گرا و اخلاق عدالت‌گرا می‌شود.

وی به تشریح «اخلاق سودگرا» در این حوزه پرداخت و گفت: عملی اخلاقی است که بیشترین سود را برای جمع بیشتری از افراد به ارمغان بیاورد و جمع کثیری از افراد از آن عمل سود ببرند. این دیدگاه را افرادی چون جان استوارت میل، برتراند راسل و هنری سیجویک در قالب نظریه اخلاق سودگرا توسعه دادند.

این عضو هیأت علمی دانشگاه شهید



این چیزهایی در اختیار و مالکیت انسان است او نمی‌تواند هر کاری که خواست بکند؛ اقداماتی چون فروش اعضای بدن و یا فروش برخی تولیدات انسانی از جمله مقالات و مطالب علمی که در اختیار انسان است، بر اساس منطق هم جایز نیست. همچنین عدم اعتقاد به ترویج فضائل انسانی از دیگر نقاط ضعف این دیدگاه است.

شقایق در ادامه به بیان «اخلاق تکلیف‌گرا» پرداخت و گفت: در نظریه‌های اخلاق هنجاری طیف دیگری به وجود آمدند که با تکیه بر این دو نقطه ضعف مهم آزادی‌گراها و به تبعیت از کانت معتقد بودند ما باید آزادی را بازتعریف کنیم؛ و آنان «تکلیف‌گرایان» بودند. این طیف معتقدند انسان اگر بر طبق جبرهای طبیعی درونی و بیرونی عمل کند، در واقع آزاد عمل نکرده است، مانند تویی که بی‌اختیار از قانون جاذبه زمین تبعیت می‌کند. بر همین اساس معتقدند که عمل کردن بر اساس امیال، کاری آزادانه نیست.

وی افزود: وقتی انسان بر اساس جبر طبیعی عمل نمی‌کند خود به خود بر اساس اصولی عمل می‌کند که برای همه یکسان است و جنبه

پرداخت و گفت: به دلیل رعایت نشدن حقوق افراد و کم‌توجهی به حقوق اقلیت‌ها، سودگرایی مورد انتقاد بسیاری از نظریه‌پردازان از جمله «آزادی‌گرایان» قرار گرفت. آنها منطق سودگرایی را قبول نمی‌کنند چرا که این منطق بر توزیع ثروت تأکید دارد، اما آزادی‌گرایی مخالف این موضوع است. بر اساس این دیدگاه مال، جان و بدن هر فرد تحت مالکیت آن فرد است و هر نوع قانونگذاری پدرسالارانه که در آن محدودیت‌هایی برای فرد قائل شود، پذیرفته نیست.

این عضو عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی ادامه داد: پیروان این دیدگاه همچنین ترویج فضیلت را هم بر نمی‌تابند؛ چرا که می‌گویند وظیفه قانون ترویج فضیلت نیست. چرا که آزادی‌های افراد را تحت تأثیر قرار می‌دهد. بر اساس این نظریه و آنچه ارائه شد، پیروان این دیدگاه معتقدند کتابخانه‌های عمومی نباید فضایل را ترویج کنند و هر کس امکان اعمال آزادی مطلق بر بدن و کار و مال خود دارد.

وی همچنین درباره نقاط ضعف آزادی‌گرایان عنوان کرد: گفتیم که بر اساس این نظریه انسان بر کار و بدن خود مالکیت و اختیار دارد، اما با

مشترک و همگانی بین همه افراد عقلا دارد. به‌طورکلی «آزادگی» انسان‌ها را در هر دین و آیین و مسلک، در یک سری اصول مشترک می‌بیند. بر اساس این دیدگاه و با این بازتعریف باید این اصول را به عنوان تکالیف قرار دهیم تا حتی به صورت خیلی صوری هم که شده به اصول جهانشمول اخلاقی بپیوندیم.

شقاقتی همچنین طی سخنانی درباره «اخلاق فضیلت‌گرا» گفت: این دیدگاه درست نقطه مقابل وظیفه‌گرایی اخلاقی است. چرا که می‌گوید شما بر اساس قواعدی عمل کن که بتواند یک قانون جهانشمول اخلاقی باشد. فضیلت‌گرایان بر اساس مشکلاتی که در وظیفه‌گرایی اخلاقی وجود داشته، گفتند که ما باید فضایل اخلاقی را ترویج کنیم و ثروت را بر اساس شایستگی‌ها تقسیم کنیم.

این پژوهشگر ادامه داد: فضیلت‌گرایی در واقع قدیمی‌ترین نسخه از نظریه‌های اخلاق هنجاری است که به دوران باستان باز می‌گردد. فضیلت‌گرایی افلاطون در واقع بر طبقه‌بندی اجتماعی مبتنی است و افراد را در جامعه به سه گروه تقسیم می‌کند: اندیشمندان (که دارای فضایل ذهن هستند و در رأس جامعه قرار می‌گیرند)، سربازان (که قوای هیجانی، احساسات و عواطف بر آنها غلبه دارد و بدنه امنیتی و نظامی جامعه هستند) و طبقه کشاورزان و کارگران (که مواد ضروری برای زندگی را تأمین می‌کنند).

وی ادامه داد: افلاطون می‌گوید هر فردی که هر یک از این احساسات در او قوی‌تر است باید در گروه خاص خود قرار بگیرد. اما ارسطو بر این فضیلت‌گرایی افلاطونی که روی طبقه‌بندی اجتماعی استوار است تعدیلی می‌آورد که می‌گوید «ما باید برای هر کدام از ابزار و وسایل و ... غایت و سرانجامی قائل هستیم که فضائل مربوط به این غایت را ترویج می‌کنیم» او تأکید داشت که شایستگی‌های لازمی که برای این روند

لازم است باید شایستگی‌های افتخارآمیز باشد. شقاقتی ادامه داد: به عنوان مثال اگر کتابخانه‌های عمومی اعلام کنند که به دانشجویان و فارغ‌التحصیلان نخبه و یا دانش‌آموزان شاگرد اول برخی خدمات ویژه را ارائه می‌کند، این کار را بر اساس فضیلت‌گرایی انجام داده‌اند، بسیاری از نهادها مانند دانشگاه‌ها و بنیاد ملی نخبگان امروز همین کار را انجام می‌دهند.

نظریه «اخلاق عدالت‌گرا» بخش بعدی صحبت‌های شقاقتی بود که وی در این باره گفت: در ادامه، فضیلت‌گرایی هم با نقدهایی از سوی عدالت‌گرایان روبه‌رو شد؛ اینکه فضیلت‌گرایی توجه نمی‌کند که بسیاری از فضیلت‌های موجود در جامعه، در حقیقت فرهنگی و بومی هستند و با توجه به شرایط بومی و ملی آن کشور است که فضیلت به حساب می‌آید. نمونه‌هایی از عملکرد بر اساس فضیلت‌گرایی در کتابخانه‌ها، ارائه خدمات ویژه به شاگرد اول‌ها و نخبگان است که در واقع تنها به یک سری افراد خاص فرصت می‌دهد، پس عادلانه و اخلاقی نیست و عدالت‌گرایان این را برنمی‌تابند.

وی افزود: بر اساس دیدگاه عدالت‌گرا، توزیع عادلانه فرصت‌ها و اینکه بتوانیم این استبداد بخت را با قوانین و قواعد تعدیل کنیم بسیار مهم است تا قبل از شروع مسابقه زندگی همه پشت یک خط ایستاده باشیم و اگر هم بر اساس شایستگی امتیازاتی به برخی از افراد ارائه می‌شود، به این دلیل باشد که منفعت قابل‌توجهی را به سایر افراد جامعه ارائه می‌کنند. در غیر این صورت عادلانه نیست و باعث ترویج بی‌اخلاقی و تبعیض می‌شود.

«استفاده منصفانه» فرصتی مناسب برای ترویج علم و فرهنگ در اختیار کتابداران قرار می‌دهد

بر اساس یک حق انحصاری حق دارد که کتاب خودش را کپی کند، چاپ کند و به فروش برساند و یا ناشری که مورد وثوق آن مؤلف است و با او قرارداد بسته، حق دارد این کتاب را برای مدت معینی که در قانون مشخص شده – که قبلاً ۳۰ سال بوده ولی اخیراً به ۵۰ سال افزایش پیدا کرده – چاپ کند و بفروشد و از منافع مادی آن بهره‌مند شود؛ درحالی‌که افراد دیگر چنین حقی را ندارند.

این پژوهشگر با اشاره به فعالیت اندک «ناشر – مؤلف‌ها» در فضای نشر امروز، گفت: اغلب، این ناشران‌اند که طی قراردادی امتیاز اثر را بر اساس قیمت پشت جلد و یا خرید دائمی، از مؤلف را می‌گیرند و حق نسخه‌برداری و انتشار آن اثر را تا مدتی معلوم از آن خود می‌کنند. به همین دلیل اغلب می‌بینیم که ناشران درگیر قانون حق مؤلف هستند و حتی متأسفانه گاهی بعضی از همین ناشران با تغییراتی در اثر انحصاری یک ناشر دیگر، آن اثر را با عنوانی جدید یا تغییر یافته به چاپ می‌رسانند و می‌فروشند و حق آن ناشر و مؤلف را زیر پا می‌گذارند.

شقایق درباره «حقوق مالکیت فکری» نیز توضیح داد: اما حقوق مالکیت فکری عبارت است از مالکیت مؤلف بر محتوای اثر، بدون

سومین نشست از سلسله سخنرانی‌های «اخلاق حرفه‌ای در کتابداری و کتابخانه‌های عمومی» توسط مهدی شقایق، عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی – که به بررسی مفهوم و کارکرد «استفاده منصفانه در کتابخانه‌های عمومی» اختصاص داشت – شنبه ۵ مهرماه به میزبانی اداره کل کتابخانه‌های عمومی استان تهران و به صورت مجازی برگزار شد.

مهدی شقایق در این نشست مجازی طی سخنانی گفت: «استفاده منصفانه» در واقع تعدیلی است بر قانون حق مؤلف یا Copyright که این تعدیل بنا بر دلایل مختلفی صورت پذیرفته است. برای برشمردن این دلایل نیاز داریم ابتدا حق مؤلف و مفاهیم همجوار آن از جمله حقوق مالکیت فکری را هم بشناسیم و پس از آن ببینیم که استفاده منصفانه به صورت قانونی و اخلاقی شامل چه مواردی می‌شود.

وی افزود: حق مؤلف که می‌توانیم آن را به طور صحیح حق نسخه‌برداری و یا حق استنساخ ترجمه کنیم، در واقع حقی است که برای نسخه‌برداری و فروش یک اثر، شامل حال مؤلف یا طرفی که مورد وثوق، اعتماد و یا قرارداد مؤلف می‌شود. به عبارت دیگر، مؤلف



و در نهایت، آخرین جزء مالکیت فکری، «حق دسترسی» است حقی که می‌گوید که اگر مؤلف اثری را برای انتشار به ناشر ارائه می‌دهد، حق دارد که به نسخه‌های اصلی و قابل تغییر اثر – در فرایند انتشار – دسترسی داشته باشد.

این عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی در ادامه به تشریح مبحث «استفاده منصفانه» پرداخت و گفت: چنانکه اشاره شد، «استفاده منصفانه» در واقع تعدیلی بر حقوق مالکیت فکری و حق نسخه‌برداری و فروش انحصاری هر اثر پدیدآمده در قالب محصولات فرهنگی (کتاب، جستار، موسیقی، فیلم و...) است؛ تعدیلی با ملاحظه حقوق مردم در کنار حقوق مؤلف. چرا که هیچ مؤلفی متکی بر خود نمی‌تواند یک اثر را خلق کند بدون اینکه روی دوش سایر نویسندگان و محتواها ایستاده باشد. به همین خاطر، مؤلف به جامعه و مؤلفان بالفعل و بالقوه دیگری که باید پرورش پیدا کنند، وامدار است و جامعه حقی بر گردن مؤلفان و ناشران دارد. برای اینکه این حق انحصاری مؤلف و مالکیت فکری او تعدیل شود «استفاده منصفانه» را در قانون

در نظر گرفتن منافع مادی حاصل از فروش آن. یعنی اذعان به مالکیت مؤلف بر آن چیزی که نوشته یا پدیدآورده، نیز نگه داشتن حرمت آن تألیف، بدون در نظر گرفتن منافع مادی. حقوق مالکیت فکری شامل ۵ جزء اصلی است و این حق را با این اجزایش می‌شناسیم.

وی ادامه داد: نخستین جزء از حقوق مالکیت فکری، «حق حرمت نام و عنوان مؤلف» است. بر این اساس، مؤلف حق دارد اثر را با نام خود، با نام مستعار و یا بدون نام منتشر کند؛ «حق افشای اثر» جزئی دیگر از این حقوق است که به مؤلف این حق را می‌دهد که اگر اثری را نوشت، با اختیار خود بتواند آن را افشا کند یا افشا نکند؛ سومین جزء، «حق تمامیت اثر» است به این معنی که کسی حق ندارد اثر مؤلف را تغییر دهد و تمامیت آن باید حفظ شود؛ در جزء دیگر، «حق عدول» به رسمیت شناخته شده، که به نویسنده این حق را می‌دهد که بتواند در هر مرحله از مراحل انتشار اثر، از آن عدول کند و اثرش را – با جبران زیان احتمالی ناشر – از او پس بگیرد و از انتشار منصرف شود یا اثر را به ناشر دیگری بسپارد؛

گنجانده‌اند تا جامعه بتواند به صورت محدود این انحصار را بشکند.

شقاقی درباره ابعاد قانونی این مبحث گفت: در قانون مصوب سال ۱۳۸۹ مجلس شورای اسلامی در باب حق مؤلف، ماده ۸ را داریم که صراحتاً به «استفاده منصفانه» در کتابخانه‌های عمومی اشاره دارد و ماده‌های ۹، ۱۰ و ۱۱ نیز اشاره به همین موضوع دارند. ماده ۸ می‌گوید: «کتابخانه‌های عمومی و مؤسسات جمع‌آوری نشریات و مؤسسات علمی و آموزشی که به صورت غیرانتفاعی اداره می‌شوند، می‌توانند طبق آئین‌نامه‌ای که به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید از اثرهای مورد حمایت این قانون از راه عکسبرداری یا طرق مشابه آن به میزان مورد نیاز و متناسب با فعالیت خود نسخه‌برداری کنند». همچنین سازمان‌هایی که عمومی و غیردولتی و به واقع غیرانتفاعی هستند، مشمول قانون «استفاده منصفانه» می‌شوند.

این پژوهشگر علم اطلاعات و دانش‌شناسی و مباحث اخلاقی و اجتماعی مرتبط با آن افزود: از نظر علمی استفاده منصفانه باید بر اساس چهار اصل مهم، شامل «هدف استفاده»، «ماهیت اثر»، «تعداد یا حجم استفاده» و «تأثیر بر بازار نشر» بنا شود و پیش برود. این قواعد در متون علمی وجود دارد و محدودکننده استفاده منصفانه است. ما علاوه بر این ۴ اصل، باید ۳ قاعده دیگر را هم به عنوان غایت و هدف در نظر بگیریم که همانگونه که در دو جلسه پیشین این سلسله‌سخنان عنوان شد، ارکان اخلاق حرفه‌ای در کتابخانه‌های عمومی است. بر این اساس، ما در «استفاده منصفانه» باید به سه غایت «حفظ پاکي فرد»، «حفظ ثبات جامعه» و «سوگیری ترمیم‌گرانه به سمت طبقات پایین جامعه» توجه داشته باشیم.

«استفاده منصفانه»
در واقع تعدیلی بر حقوق
مالکیت فکری و حق
نسخه‌برداری و فروش
انحصاری هر اثر پدیدآمده
در قالب محصولات فرهنگی
(کتاب، جستار، موسیقی،
فیلم و...) است

وی در ادامه به راهبردها و تکنیک‌های «استفاده منصفانه» پرداخت و گفت: می‌توانیم مواردی را مد نظر قرار دهیم تا به بهترین نحو از این فرصتی که از طرف قانون در اختیار کتابداران کتابخانه‌های عمومی قرار گرفته، استفاده کنیم. نکته اول اینکه ما در «استفاده منصفانه» می‌توانیم از «تغییر قالب یا فرمت» استفاده کنیم؛ به این صورت که بخشی از کتابی را که قرار است در اختیار گروه معدودی از کاربران قرار بگیرد، به نسخه دیجیتال یا گویا تبدیل کنیم و مثلاً با تبدیل آن به نسخه صوتی اثر را در اختیار کاربران قرار دهیم. این تکنیک، با توجه به شرایط امروز جامعه می‌تواند بسیار مطلوب باشد. اما در این اقدام نام و عنوان مؤلفان باید ذکر شود.

شقاقی ادامه داد: دومین ترفند این است که می‌توانیم از مقالات به بهترین نحو برای «استفاده منصفانه» بهره ببریم. از آنجا که مقالات علمی معمولاً به صورت رایگان نوشته و به صورت رایگان در پایگاه‌های اطلاعاتی منتشر می‌شوند، دارای کپی‌رایت یا حق نسخه‌برداری به معنی عام آن نیستند. این موارد مشمول حقوق مالکیت فکری است اما دارای حق

« ما یک سری آثار داریم که مهلت حق مؤلف آنها به اتمام رسیده؛ مانند کتاب‌هایی که حدود ۵۰ سال پیش منتشر شده و زمان قانونی حق مؤلف آن گذشته است و یا آثاری که مؤلفان آن وارثی ندارند که حق مؤلف به ایشان برسد که اصطلاحاً به آنها «آثار یتیم» می‌گویند. اینها هم در زمره آثاری هستند که کتابداران می‌توانند با تغییر فرمت یا قالب اثر و حفظ حقوق مالکیت فکری مؤلفش، در اختیار مراجعان و عموم مردم قرار دهند.

مردم قرار دهند.

شقایق تصریح کرد: در شرایط کنونی حاکم بر جامعه و کتابخانه که به‌موجب شیوع بیماری کرونا پدید آمده، فنون و راهبردهای «استفاده منصفانه» فرصت مناسبی را به منظور ترویج فرهنگ و علم به نفع جامعه و غلبه بر تهدید سلامت درازمدت آن، در اختیار کتابداران قرار می‌دهد تا در فضاهای اجتماعی مجازی و سامانه‌های کتابخانه‌ای و خدمات آن، محتواها و آثار بیشتری را اشاعه دهند و در اختیار اجتماعات معدود اما متعدد و متنوع مردم بگذارند.

مؤلف نیست و کتابداران می‌توانند به خوبی از مقالات استفاده کنند و آنها را با ذکر نام و عنوان مؤلف، با تغییر قالب یا فرمت در اختیار کاربران قرار دهند.

این پژوهشگر «تلخیص یا تعبیر مجمل» (paraphrase) را سومین روش عنوان کرد و گفت: این روش از روش‌های سنتی کتابداران است. در سنت کتابداری و سنت سندآمایی (دکوماننتسیون به زبان فرانسوی) ایده رده‌بندی دهنده‌ی جهانی مطرح شد که ریشه در همین تلخیص داشت. اندیشمندان فرانسوی در آن زمان به این نتیجه رسیده بودند که حجم اطلاعات به قدری انباشته شده که اگر یک فرد بخواهد به مرز دانش در یک حوزه تخصصی برسد به سال‌های زیادی برای مطالعه و تحقیق نیاز دارد و عمر زیادی از او می‌گیرد. آنان تلاش کردند تا با یک ایده بلندپروازانه متون را از طریق تلخیص و به بیان مجمل یا عبارت دیگر بازگفتن، در اختیار جامعه قرار دهند تا زمان کمتری برای رسیدن به مرز دانش صرف شود. هرچند این ایده به دلایل سیاسی به سرانجام نرسید، اما یک سنت را به جا گذاشت و آن، کشیدن شیره علم، تلخیص و ارائه آن به عموم جامعه و مخاطبان بود.

این عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی ادامه داد: چهارمین تکنیک یا روش، «استفاده از آثار یتیم» است. ما یک سری آثار داریم که مهلت حق مؤلف آنها به اتمام رسیده؛ مانند کتاب‌هایی که حدود ۵۰ سال پیش منتشر شده و زمان قانونی حق مؤلف آن گذشته است و یا آثاری که مؤلفان آن وارثی ندارند که حق مؤلف به ایشان برسد که اصطلاحاً به آنها «آثار یتیم» می‌گویند. اینها هم در زمره آثاری هستند که کتابداران می‌توانند با تغییر فرمت یا قالب اثر و حفظ حقوق مالکیت فکری مؤلفش، در اختیار مراجعان و عموم

توسعه دانش شخصی کتابداران یک وظیفه اخلاقی است

افزود: این وظایف زمان و مکان، جنسیت، قومیت، دین و غیره نمی شناسد و اینها فراملی، فرا-زبانی و فرا-قومی هستند. با این حال، برخی از اندیشمندان همه این وظیفه‌ها را در یک قاعده خلاصه کردند؛ به عنوان مثال، عنوان کرده‌اند که «آزار نرساندن به خود و دیگری» همه آن وظایف دیگر را دربر می‌گیرد.

● لزوم توسعه دانش شخصی کتابداران

این استاد اطلاعات و دانش‌شناسی با تأکید بر اهمیت ویژه یکی از این وظایف اخلاقی هفت‌گانه در حوزه کتابداری، گفت: در این میان وظیفه «اصلاح، توسعه و بهبود خویشتن» برای ما دارای اهمیت ویژه‌ای است. چراکه اولین وظیفه‌ای که به عنوان یک کتابدار بخش امانت باید بر عهده داشته باشیم، این است که از خودمان شروع کنیم، خودمان را توسعه دهیم و دانش خودمان را پیوسته (هر روز) افزایش دهیم. بنابراین در این حوزه، خلاصه کردن همه موارد وظیفه اخلاقی به یک مورد، برای حرفه کتابداری کافی نیست و از نظر علم اخلاق نیز پذیرفتنی نخواهد بود.

شقایق درباره تبعات عدم توجه به «اصلاح، توسعه و بهبود خویشتن»، گفت:

چهارمین حلقه از سلسله‌سخنرانی‌های «اخلاق حرفه‌ای در کتابداری و کتابخانه‌های عمومی» شنبه ۱۲ مهرماه با حضور مهدی شقایق، عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی، و با بررسی موضوع «اخلاق خدمات مرجع و اطلاع رسانی در کتابخانه‌های عمومی» به میزبانی اداره‌کل کتابخانه‌های عمومی استان تهران به صورت مجازی برگزار شد.

شقایق در این نشست اظهار داشت: دسته‌بندی مختلفی از وظایف اخلاقی از سوی اندیشمندان مختلف، چه نزد اندیشمندان مشرق‌زمین و چه در آثار اندیشمندان مغرب‌زمین، ارائه و معرفی شده است اما ویلیام دیوید راس (از فلاسفه متأخر اخلاق/ ۱۸۷۷-۱۹۷۱)، هفت وظیفه جهان‌شمول اخلاقی را معرفی کرده که مورد تأیید سایر متفکران حوزه اخلاق نیز قرار گرفته است. این وظایف اخلاقی هفت‌گانه شامل «وفاداری»، «جبران غرامت»، «نمک‌شناسی و قدردانی»، «عدالت و انصاف»، «نیکی و احسان به دیگران»، «بهبود، توسعه و اصلاح خود» و «عدم اضرار به غیر یا ضرر نزدن به دیگران» است.

عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی



سازمان‌ها و نهایتاً تصمیم‌سازان در قوای تقنینی و اجرایی خواهد بود. به این ترتیب ما در برابر حرفه، رشته و سازمان خودمان مسئول هستیم و توسعه فردی، تنها یک امر شخصی بر اساس علایق منفرد نیست، بلکه ما موظف هستیم که این سلوک اخلاقی حرفه‌ای را انجام دهیم.

● اولویت‌ها در خدمات مرجع کتابداری

شقاکی در ادامه به بیان اولویت‌ها در ارائه خدمات مرجع در کتابخانه‌ای عمومی پرداخت و گفت: پیش از هرچیز در خدمت‌دهی، «انصاف» را باید رعایت کنیم و لازم است توجه داشته باشیم که انصاف، از عدالت جایگاهی مهم‌تر دارد؛ چرا که، عدالت به قراردادهای و پایبندی به مرزهای مقرر اشاره دارد، اما انصاف ورای قانون و مقررات است. همچنین در ارائه خدمات نیز اولویت بر اساس دو بحث نوبت و اضطراب است. ما موقعیت اضطراب را معمولاً برای کودکان یا سالمندان در نظر می‌گیریم. یعنی زمانی که می‌خواهیم بر اساس اضطراب به کسی اولویت بدهیم، حتماً باید از افرادی که در نوبت کسب خدمت هستند، اجازه بگیریم. این عضو هیأت علمی دانشگاه شهید

ما در برابر باورهای خود مسئول هستیم، ایستایی در برابر باورها قساوت و عدم انعطاف می‌آورد؛ و این جمود، باعث خروج انسان از قلمرو رشد، تکامل و بهبود انسانیت می‌شود. اگر در پی دانش نباشیم، از واکنش یا کنش در برابر باورهای جدیدی که هر روز تولید می‌شود، ناتوان خواهیم بود. همچنین هرچه دانش کتابدار کمتر و راکدتر باشد، به همان اندازه، این حوزه معرفتی و حرفه‌ای در اذهان عمومی کمرنگ تر و کم رونق‌تر می‌شود و از ارزش و اعتبار و منزلت می‌افتد.

وی افزود: همچنین از آنجا که حرفه کتابداری ملازم یک رشته دانشگاهی است و عموماً از آن نیز آغاز می‌شود، بی‌توجهی به این مورد (توسعه خویشتن) در حرفه، باعث کمرنگ شدن رشته نیز می‌شود و راه را بر پژوهش‌ها (توسعه نظری و مهارتی) در این حوزه علم و شناخت می‌بندد. این موضوع باعث می‌شود که رشته «علم اطلاعات و دانش‌شناسی» و حرفه «کتابداری» در چشم سیاستگذاران و تصمیم‌سازان کمرنگ و ناکارا جلوه کند. به‌علاوه، یکی دیگر از تبعات بی‌توجهی به اصلاح و بهبود مستمر، کمرنگ شدن سازمان کتابخانه (به‌عنوان یک نهاد اجتماعی) در انتظار عمومی، از دیدگاه سایر

رده‌های سنی متفاوت نیز باید موضع خاص خود را به کار بگیریم. به عنوان مثال، با افرادی که به لحاظ سن از ما پایین‌تر هستند شفقت آمیز، با افراد هم‌سن و سال، با صمیمیت محترمانه و مؤدبانه، و با بزرگترها احترام‌آمیز و موقرانه رفتار کنیم.

وی افزود: دومین اصل رفتاری در خدمات مرجع، این است که باید به صورت خودآیین با مقررات برخورد کنیم؛ چراکه این مقررات ساخته خود ما برای برخورد با عموم اند. بنابراین سفت و سخت گرفتن افراطی و بی‌انعطاف قوانین در ارائه خدمات مختلف، به‌منظور یا بهانه قانون‌پذیر کردن افراد و اجرای مقررات سازمانی، دلزدگی در محیط پویای کتابخانه و کاربران آن به وجود می‌آورد. این مقررات، حسب شرایط و با پیش‌بینی انعطاف در دستورالعمل‌های سازمانی و حرفه‌ای، می‌تواند تغییر کند. در سومین مورد، ما باید بر منش فردی و شغلی نیز مواظبت کنیم و از ایجاد یا انعکاس الگویی بد به اعضا و مراجعان پرهیز نماییم. نوع صحبت کردن ما با همکاران در حضور سایرین، به‌خصوص کودکان، یا شیوه استفاده از کلمات شفاهی و حتی املای صحیح در مکاتبات و اعلان‌ها بسیار مهم است؛ به‌ویژه در کتابخانه‌های عمومی که بیشتر کودکان، دانش‌آموزان نوجوان و عمدتاً افراد کم‌سن‌وسال مراجعه می‌کنند.

بهشتی افزود: باید افراد حاضر را بر افراد غایب ترجیح دهیم. مثلاً افرادی که به صورت حضوری منتظر خدمت‌دهی شما هستند بر آن افرادی که پشت خط تلفن هستند، اولویت دارند. خدمات مرجع بر خدمات فنی اولویت دارد و هیچ‌گاه نباید این خدمات را به دلیل سایر خدمات فنی و امور جاری و اداری کتابخانه به تعویق بیندازیم. همچنین باید بدانیم که اصول اخلاق سازمانی بر اصول عام اخلاق حرفه‌ای اولویت دارد. البته اخلاق حرفه‌ای و اخلاق سازمانی بیش از ۹۰ درصد هم‌پوشانی دارند، اما در آن موارد محدود و خاص، اخلاق سازمانی را بر اخلاق حرفه‌ای مقدم می‌دانیم.

● رفتارهای اخلاقی در خدمات مرجع

دکتر مهدی شقاقی در ادامه سخن خود، به تشریح رفتارهای اخلاقی در این حوزه پرداخت و توضیح داد: اولین موردی که در رفتارهای اخلاقی ما در خدمات اطلاع‌رسانی و مرجع به چشم می‌خورد، «آداب‌دانی» است. در گفتگو با مراجعان باید آداب‌دان باشیم و سعی نکنیم معاشرت را به سمت گفتگوهای خودمانی و به ظاهر صمیمانه ببریم و آداب حرفه‌ای را به صمیمیت نابجا تقلیل دهیم. این موضوع دو اثر دارد: اول، حفظ شأن و اعتبار کتابدار و کتابخانه؛ و دوم، الگودهی به دیگران. بر این اساس در برابر افراد مختلف با

« اصل رفتاری در خدمات مرجع، این است که باید به صورت خودآیین با مقررات برخورد کنیم؛ چراکه این مقررات ساخته خود ما برای برخورد با عموم اند. بنابراین سفت و سخت گرفتن افراطی و بی‌انعطاف قوانین در ارائه خدمات مختلف، به‌منظور یا بهانه قانون‌پذیر کردن افراد و اجرای مقررات سازمانی، دلزدگی در محیط پویای کتابخانه و کاربران آن به وجود می‌آورد.

پرهیز از سوگیری، از مواردی است که در این حوزه و خاصه در کتابخانه عمومی، به شدت مورد توصیه است. ما در علم رسانه، مفهوم و اصطلاح «دروازه‌بانی خبر» را داریم، یعنی اینکه چه خبرهایی برای انعکاس انتخاب شوند و چه خبرهایی منعکس نشوند. در کتابخانه‌ها نیز کتابداران چنین نقشی دارند (اینکه چه کتاب‌ها و منابع و اطلاعاتی ارائه شود و چه اطلاعاتی ارائه نشود). در بازیابی اطلاعات، ما ناخواسته گرایش اندیشه و سوگیری اجتماعی-سیاسی خودمان را دخیل می‌کنیم، اما نباید جهت‌گیری فکری و سیاسی ما در ارائه اطلاعات مداخله کند. لذا همیشه باید این دانش را داشته باشیم که کتاب‌های موضع مخالف و دیدگاه رقیب را هم بشناسیم و آنها را در مشاوره و خدمات ارجاع، به مراجعان معرفی کنیم.

این عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی درباره سایر رفتارهای اخلاقی در کتابخانه، گفت: نقدپذیری در ارائه خدمات، نمایاندن شأن حرفه کتابداری و کتابخانه، رازداری، دقت در ارائه اطلاعات و اجتناب از نادیده گرفتن مراجعه‌کننده و به‌خصوص پرهیز از تجسس در عقاید و سلیق ایشان (کنجکاوی و پرسشگری فراتر از وظایف مشاوره‌ای و خدمات ارجاعی یا مرجع کتابدار) از دیگر مواردی است که کتابداران باید در ارائه خدمات در نظر داشته باشند. هیچ وقت مراجعه‌کننده نباید احساس کند که هدف ما از سؤالات، سرک‌کشیدن در عقاید و بوالفضولی است؛ و ما هم نباید به سراغ سوابق امانت او برویم تا سابقه فکری او را در بیاوریم، چراکه چنین تجسسی شدیداً کاری مذموم است.

● حرفه‌ای‌گری در ارائه خدمات مرجع

این پژوهشگر حوزه اخلاق اطلاعات و کتابداری در ادامهٔ مبحث، مقوله «حرفه‌ای‌گری» را یک عمل یا رویکرد اخلاقی دانست و گفت: در واقع، اگر خلاف مناسبات حرفه‌ای عمل کنیم، اخلاقی عمل نکردیم. در رویکرد حرفه‌ای و تقید به حرفه‌ای بودن، «حفظ کیفیت خدمات» بیشترین اهمیت را دارد و کتابدار باید مرتباً کیفیت خدمات را بسنجد، آنها را در سطحی مطلوب نگه دارد و هیچ‌گاه نیز خدمتی را که مرتبط با خدمات مرجع است نباید حذف کند؛ چراکه حذف کردن خدمات مرجع و اطلاع‌رسانی، مغایر با عملکرد حرفه‌ای کتابدار و صیانت از کیفیت خدمات کتابخانه است.

شقایق در پایان این حلقه سخن و دعوت به تأمل بر «اخلاق مرجع و اطلاع‌رسانی در کتابخانه عمومی» افزود: همچنین در دسترس قرار دادن حداکثری اطلاعات و

لزوم حساسیت به سرقت علمی برای حفظ ارتباط کتاب با حقیقت

اینکه نشریات به پژوهش‌های آماری بسیار اهمیت می‌دهند و بلاغت جدول‌های آماری نیز پذیرش آنها را نزد صاحبان مجلات راحت‌تر می‌کند، گشوده شدن راه تقلب از این طریق را به دنبال دارد. در این روش یا رویه غلط، گردآوری سهل و مغلوط داده‌ها، دستکاری داده و داده‌سازی، مقدمه انواع مختلف سرقت‌های علمی می‌شود.

«افزونگی اطلاعات»، زمینه دیگری برای سرقت علمی است که مورد تأکید شقایق قرار گرفت. وی در این باره گفت: امروز اطلاعات در سطح بسیار گسترده‌ای توسط دانشجویان، پژوهشگران، بنگاه‌های علمی و سایر افراد و مراکز، تولید و توزیع می‌شود. بسیاری از داده‌ها بازاستفاده می‌شود و در شبکه‌های اجتماعی نیز جریان پیدا می‌کند. این حجم از افزونگی اطلاعات زمینه ایجاد سرقت علمی را فراهم می‌کند. همچنین «مجلات غارتگر» با پایین آوردن سطح استاندارد و انتظارات از مقالات و انتشار آنها با اهداف مادی و سطح گسترده به سرقت علمی دامن می‌زنند.

● بررسی «انتحال» در سرقت علمی

این عضو هیأت علمی گروه اطلاعات و دانش‌شناسی، همچنین در این نشست

پنجمین حلقه از سلسله سخنرانی‌های «اخلاق حرفه‌ای در کتابداری و کتابخانه‌های عمومی»، شنبه ۱۹ مهرماه با حضور مهدی شقایق، عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی، به بررسی موضوع «سرقت علمی و راه‌های پیشگیری از آن» پرداخت و به میزبانی اداره کل کتابخانه‌های عمومی استان تهران به صورت نشست مجازی برگزار شد.

● زمینه‌های ایجاد سرقت علمی

شقایق در ابتدای این نشست به زمینه‌های رواج سرقت علمی پرداخت و گفت: یکی از زمینه‌های ایجاد سرقت علمی «دسترسی برخط (آنلاین) به داده‌ها» است: داده‌ها به صورت گسترده از طریق اینترنت منتقل می‌شود و ابزارهای وب ۲ مانند شبکه‌های اجتماعی نیز داده را بسیار دسترس‌پذیر کرده است؛ بطوری‌که گاهی اوقات به اسم استفاده منصفانه (موضوع جلسه قبل)، این ابزارهای نوین فایل کامل یک کتاب را در دسترس قرار می‌دهند و همین موضوع، به شدت بحث سرقت علمی را دامن می‌زند.

استادیار دانشگاه شهید بهشتی افزود: بسیاری اوقات «سیاست‌های نشریات» نیز باعث رخ دادن و رواج سرقت علمی می‌شود.

مجازی درباره اجزای سرقت علمی و مفاهیم آن گفت: سرقت علمی شامل سه ضلع «انتحال» به معنای به نام خود زدن اثر یا نوشته فردی دیگر، «تخلف» یعنی خلاف قاعده عمل کردن؛ و «تقلب» به معنای جعل کردن و قلب ماهیت دادن، که هر کدام دارای اجزا و مصادیق مختلفی است.

وی برخی از انواع انتحال را که بر اساس نرم‌افزارهای معتبر علمی قابل کشف است، در ادامه سخن معرفی کرد؛ که مهم‌ترین آنها عبارت است از: (۱) «Clone» یا سرقت کل اثر از طریق رونویسی یا کپی کردن کلی، (۲) «Control C» یا کپی-پیست کردن و تهیه یک متن از طریق رونویسی (کپی) یک بخش و چسباندن آن به متن ظاهراً مستقل، (۳) «Find & Replace» تغییر واژگان متن با واژه‌یابی و جایگزینی صوری، (۴) ترجمه و تفسیر یک متن در متنی دیگر بدون هرگونه اذعان و ارجاع، (۵) «Remix» یا نگارش متن فردی دیگر به زبان یا لحنی متفاوت اما به نام خود، (۶) «Recycle» یا استفاده مجدد از متن قبلی خودمان و در واقع بازیابی‌اش به عنوان متن جدید، و در نهایت، (۷) «Hybrid» یا کپی کردن بندهایی از یک

متن با حفظ ارجاعات همان متن اما در متنی دورگه به نام خود، در حالیکه ارائه‌دهنده از این ارجاعات اطلاعی ندارد.

وی افزود: همچنین «Mush-up» یا سرهم‌بندی کردن با ارائه بندهایی با استناد و بدون استناد در کنار هم، ارجاع نویسنده از یک بند به یک اثر ناموجود، «Aggregator» یا گردآوری که جمع‌آوری کننده مجموعه‌ای از بندها از آثار مختلف و با استنادات صحیح اما بدون حضور مؤلف در آن را به نام خود فراهم می‌آورد، و «Retweet» یا نوشتن مقاله‌ای با تکیه بیش از حد به یک یا چند مقاله دیگر و بازگویی آنها، از دیگر مصادیق و انواع انتحال است.

این عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی ادامه داد: اما چند انتحال از نوع پیچیده‌تر هم وجود دارند که نرم‌افزارهای قوی کشف انتحال نیز هنوز قادر به کشف آنها نیستند، مانند: «Second resource» یا کذب مفترع، یعنی دور زدن نویسندگان میانی در استنادات که به شدت در پایان‌نامه‌ها دیده می‌شود؛ و «repetitive research» یا پژوهش تکراری یا کلیشه کردن یک پژوهش و بازتولید آن در یک

« امروز اطلاعات در سطح بسیار گسترده‌ای تولید و توزیع می‌شود. بسیاری از داده‌ها باز استفاده می‌شود و در شبکه‌های اجتماعی نیز جریان پیدا می‌کند. این حجم از افزونگی اطلاعات زمینه ایجاد سرقت علمی را فراهم می‌کند.

جامعه دیگر، انتحالی‌هایی از این دست هرچند به شناسایی نرم‌افزارهای قوی و شناخته‌شده در نیامده اما از دید تیزبین پژوهشگران و کتابداران نمی‌توانند مخفی بمانند.

● بررسی «تقلب» در سرقت علمی

شقاقی در ادامه درباره ضلع دوم سرقت علمی، یا همان «تقلب» و جعل توضیح داد: از انواع تقلب یا داده‌سازی است که به دلیل سیاست‌های مجلات بسیار شیوع پیدا کرده است. در این نوع از سرقت، فرد چارچوب، روش و ضرورت را کاملاً با استنادهای درست می‌چینید، اما زمانی که می‌خواهد داده‌ها را تحلیل کند، همه آن چارچوب درست را روی یک مجموعه از داده‌های جعلی اعمال می‌کند. «data manipulation» یا دستکاری داده نیز نوع دیگری از تقلب است که در آن داده‌ها صحیح هستند، اما گویا وفق میل مسئولان، سازمان سفارش‌دهنده، استادی که راهنمای پژوهش است و خود پژوهشگر در نیامده، بنابراین فرد تلاش می‌کند که متغیرها، استانداردها، و تعاریف عملیاتی را طوری تنظیم کند که فراز و فرود و نتایج داده‌ها باب میل

خودش یا طرف مقابل و سازمان مخاطب باشد. این مدرّس دانشگاه افزود: «scale fabrication» یا جعل مقیاس نیز بسیار در پژوهش‌های دانشجویی رواج دارد. استاندارد پژوهش آماری در پرسشنامه که در پژوهش‌های رشته علم اطلاعات هم بسیار رواج دارد برای هرکدام از گونه‌های پژوهش روشی را ارائه می‌دهد، اما وقتی پژوهشگر فرصت کافی برای این اندازه‌گیری‌ها ندارد، مقیاس‌ها را جعل می‌کند و یک عددی به عنوان مثال برای پایایی و روایی می‌سازد. انتساب جعلی «false attribution» نیز، هم از انواع انتحال و هم از انواع تقلب است؛ به این صورت که فرد استنادی را به بندی ارائه می‌دهد که آن بند را آن نویسنده مورد استناد اصلاً عنوان نکرده است. یعنی چون پژوهشگر ارجاع درست یا منبع استنادی نداشته، به انتساب جعلی رو آورده است.

● بررسی «تخلف» در سرقت علمی

عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی درباره ضلع سوم سرقت علمی، یعنی «تخلف» گفت: تخلف به معنای خلاف قاعده یا مقررات (اعم از مقررات اخلاقی، سازمانی و یا عرفی) عمل کردن است. یکی از اشکال آن «Outsourcing» یا برون‌سپاری است که در آن فرد مدعی می‌شود پژوهشنامه یا پایان‌نامه‌ای نوشته‌ام که همه چیزش درست است، مگر انتسابش به مدعی؛ یعنی نه انتحال در آن صورت گرفته و نه تقلب ولی آشکار است تخلف صورت گرفته است. ممکن است پژوهشی همه چیزش درست باشد، اما شما آن را ننوشته باشید! چرا که اگر قاعده بر این است که متن پژوهش را مدعی پژوهش بنویسد، انجام آن توسط غیر، یک تخلف است.

شقاقی افزود: «Replication» یا ثبت یک

« کتاب در عصر
رسانه‌های الکترونیک تنها
محمل اطلاعاتی است که
ارتباط خودش را با حقیقت
حفظ کرده است؛ چراکه وقتی
به سایر رسانه‌ها توجه می‌کنیم
همواره این ذهنیت وجود دارد
که در پشت آن یک نوع جعل،
انتخاب سوگیرانه یا گزینشی به
صورت ناخودآگاه و یا خودآگاه
وجود دارد

بهشتی تصریح کرد: زمانی که ما نسبت به سرقت علمی بی‌تفاوت باشیم، در واقع، نسبت کتاب و حقیقت را تضعیف می‌کنیم. وقتی که کتاب به‌موجب سرقت علمی و اطلاعات نادرست تضعیف شود، کتابخانه تضعیف می‌شود و حرمت کتابخانه نزد مردم پایین می‌آید و وقتی این اتفاق رخ دهد، ارزش و اعتبار کتابدار در جامعه پایین می‌آید.

وی دربارهٔ راه‌های مقابله با سرقت ادبی نیز توضیح داد: اولین گام ایجاد حساسیت در خود فرد است؛ و ما باید حساسیت اخلاقی‌مان را به سرقت ادبی-علمی ایجاد کنیم و بالا ببریم. دومین گام، آموزش این حساسیت از دوران کودکی است. لذا آموزش اینکه سرقت علمی چیست و چه انواع و مصادیقی دارد، باید در برنامه‌های فرهنگی کتابخانه‌ها قرار بگیرد. سومین مورد نیز آموزش مهارت‌های سواد اطلاعاتی است که باید مهارت‌های جستجو و اعتباریابی اسناد را آموزش دهیم. همچنین دادن بازخورد به مجلات و ناشران دربارهٔ سرقت علمی، می‌تواند در کاهش این آسیب موثر باشد.

مقاله در چند مجله نیز تخلف است. یعنی اگر مؤلف یا پژوهشگری برای اینکه سرعت کارش افزایش پیدا کند و در نوبت نایستند و بتواند زودتر پذیرش بگیرد، یک مقاله را همزمان به چند مجله ارائه بدهد تا در نهایت آن را در یکی از آن مجلات منتشر کند، مرتکب تخلف شده است؛ چراکه همه آن مجلات بابت بررسی این مقاله زمان، انرژی و هزینه صرف کرده‌اند و این شیوه نویسنده، خلاف قاعده عمل کردن است. همچنین «sliding contribution» یا اضافه کردن نام افرادی که در نگارش مقاله دخیل نبودند، که معمولاً برای کسب اعتبار و سایر انگیزه‌ها انجام می‌شود، تخلف است. «Author contribution» نیز تخلفی عکس مورد قبلی است؛ یعنی در یک مقاله یا کتابی که به صورت جمعی نوشته شده و نویسندهٔ مسئول موظف است نام همهٔ شرکت‌کنندگان در این کار علمی جمعی را ذکر کند، او از این کار یا وظیفهٔ اخلاقی و حرفه‌ای سر باز بزند و طفره برود.

● راه‌های پیشگیری از سرقت علمی

شقاقی در ادامه درباره رابطه و تأثیر سرقت علمی بر کتابخانه و حرفه کتابداری گفت: کتاب در عصر رسانه‌های الکترونیک تنها محمل اطلاعاتی است که ارتباط خودش را با حقیقت حفظ کرده است؛ چراکه وقتی به سایر رسانه‌ها توجه می‌کنیم همواره این ذهنیت وجود دارد که در پشت آن یک نوع جعل، انتخاب سوگیرانه یا گزینشی به صورت ناخودآگاه و یا خودآگاه وجود دارد. ولی در مورد کتاب هنوز چنین اتفاقی رخ نداده است و چنین تصویری وجود ندارد. چراکه اساساً نوشتار خودش را به ساحت عقل انسان عرضه و ارتباط خود را با حقیقت تثبیت می‌کند؛ اما گفتار یا صوت و تصویر خودش را به ساحت احساسات انسان عرضه می‌کند. این عضو هیأت علمی دانشگاه شهید

با نمایندگان مجلس شورای اسلامی



ضرورت طرح مشکلات مالی، ساختاری و قانونی نهاد در مجلس و پیگیری تا حصول نتیجه

رفع مشکلات بودجه‌ای کتابخانه‌های عمومی از اولویت‌های نمایندگان مجلس خواهد بود

ضرورت رفع مشکلات بودجه‌ای نهاد و ایجاد زیرساخت‌های کتابخانه‌ای

دسترس‌پذیری کتاب برای عموم مردم جهادی بزرگ است

اصلاح قانون بودجه نهاد موجب ارتقای جایگاه کتابخانه‌ها خواهد شد

مجلس شورای اسلامی حامی نهاد کتابخانه‌های عمومی است

قدردانی از خدمات ارزنده نهاد کتابخانه‌های عمومی برطرف ساختن مشکلات قانونی آن است

بازنگری در اسناد بالادستی لازمه موفقیت کتابداران در اهداف فرهنگی است

نماینده مردم ایلام در مجلس شورای اسلامی مطرح کرد؛

بازنگری در اسناد بالادستی لازمه موفقیت کتابداران در اهداف فرهنگی است



فلاحی در ارتباط با وضعیت کارکنان و کتابداران کتابخانه‌های عمومی، اظهار داشت: باید شرایطی ایجاد کرد که کتابداران در پیشبرد اهداف مهم کتابخوانی موفق شوند. لازمه این کار بازنگری در اسناد و قوانین بالادستی است. من شخصاً این موضوعات را در مجلس پیگیری می‌کنم و به مسئولیت خود که قانونگذاری و نظارت است، عمل خواهم کرد. قانون تاسیس و اداره کتابخانه‌های عمومی دارای تناقضات گوناگونی است و ضرورت بازنگری در آن احساس می‌شود. این موضوع ممکن است بار مالی هم برای دولت داشته باشد اما اگر قرار بر استقلال و خودگردانی کتابخانه‌ها است، باید شرایط لازم برای آن ایجاد شود.

سارا فلاحی، نماینده مردم ایلام در مجلس شورای اسلامی، با حضور در اداره کل کتابخانه‌های عمومی استان، ضمن دیدار با کتابداران و کارکنان این مجموعه، بر لزوم بازنگری در قانون تاسیس نهاد کتابخانه عمومی و رسیدگی به وضعیت معیشتی کتابداران تاکید کرد.

سارا فلاحی در این دیدار گفت: من همواره با کتاب مانوس بوده‌ام و به عنوان عضو فعال کتابخانه‌های عمومی، نسبت به مسائل و مشکلات آنها آگاهی دارم. عمده دغدغه‌ها و نگرانی‌های من مربوط به وضعیت کتابخوانی جامعه است. سطحی نگری‌های فضای مجازی را تهدید بزرگی می‌دانم که باعث شده مردم به جای تفکر عقلانی به قضاوت‌های زودگذر روی آورند.

غلامرضا شریعتی اندراتی:

قدردانی از خدمات ارزنده نهاد کتابخانه های عمومی برطرف ساختن مشکلات قانونی آن است



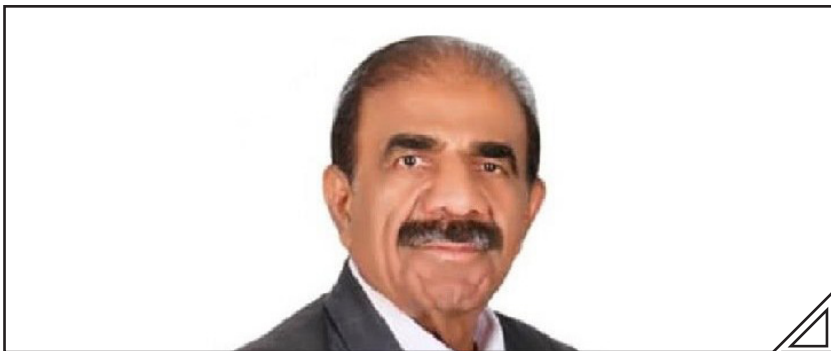
قدردانی از خدمات ارزنده نهاد کتابخانه‌های عمومی، برطرف ساختن مشکلات قانونی آن است؛ چراکه کتابخانه‌های عمومی نشان دادند تکیه گاه ارزشمندی برای عرصه فرهنگ هستند. شاید تاکنون در مجلس شورای اسلامی صورت حمایت شایسته‌ای از این نهاد نشده و حتماً نیازمند بازنگری در چگونگی مواجهه با نهاد کتابخانه‌ها در مجلس هستیم. امیدواریم با برطرف شدن مشکلات، دغدغه‌های کتابداران برای تداوم ارائه خدمات ارزشمند فرهنگی به جامعه برطرف شود.

غلامرضا شریعتی اندراتی، نماینده شهرستان‌های بهشهر، گلوگاه و نکا در مجلس شورای اسلامی، به ضرورت حمایت از نهاد کتابخانه‌های عمومی به عنوان یکی از متولیان مهم و اثرگذار فرهنگ کشور تاکید کرد.

غلامرضا شریعتی، در دیدار با آرزو ولی‌پور، مدیرکل کتابخانه‌های عمومی استان مازندران، ضمن گرامیداشت یاد شهیدان رجایی و باهنر و آغاز هفته دولت، به خدمات مهم کتابخانه‌های عمومی در استان به ویژه در شرق استان اشاره کرد و گفت:

ملک محمدفاضلی:

مجلس شورای اسلامی حامی نهاد کتابخانه های عمومی است



حامد زارعی، مدیرکل کتابخانه های عمومی سیستان و بلوچستان، با هدف رفع مشکلات نهاد کتابخانه های عمومی کشور با ملک محمدفاضلی، نماینده شهرستان های سراوان، مهرستان، سیب و سوران و اسماعیل حسین زهی، نماینده مردم خاش، میرجاوه و نصرت آباد در مجلس شورای اسلامی دیدار و گفتگو کرد.

ملک محمد فاضلی، رئیس مجمع نمایندگان استان، در این دیدار ضمن بیان مشکلات عدیده شهرداری های استان در زمینه مالی، گفت: درآمد شهرداری های استان نسبت به دیگر استان ها پایین است و این امر باعث بروز مشکلاتی در بخش واریز نیم درصد به حساب کتابخانه های عمومی شده است. مجمع نمایندگان استان حامی نهاد کتابخانه های عمومی است و برای تصویب آن تلاش خواهد کرد. در پایان این دیدار ملک محمد فاضلی آمادگی مجمع نمایندگان استان را برای بررسی مشکلات نهاد طی دیدار با مدیرکل کتابخانه های عمومی کشور اعلام کرد.

حجت الاسلام حسینی کیا:

ضرورت حمایت از اصلاح قانون تأسیس نهاد در مجلس



خصوص با مجمع نمایندگان استان رایزنی لازم را انجام می‌دهیم و در مجلس شورای اسلامی از این مهم حمایت خواهیم کرد. کتابخانه‌های عمومی در همکاری با آموزش و پرورش برای ارتقای فرهنگ کتابخوانی در بین دانش‌آموزان و والدین فضای مناسبی در اختیار دارند و آموزش پرورش باید با کتابخانه‌های عمومی همکاری بیشتری داشته باشد. شهرداران باید سهم نیم‌درصد را به موقع پرداخت کنند. خیرین نیز باید نگاه ویژه‌ای به توسعه کتابخوانی و زیرساخت‌های این حوزه داشته باشند. کتاب و کتابخوانی مهم‌ترین شاخصه توسعه فرهنگی است و برای برطرف کردن مشکلات این حوزه در مجلس شورای اسلامی از هیچ تلاشی دریغ نمی‌کنیم.

معصومه حسینی خونسار، مدیرکل کتابخانه‌های عمومی استان کرمانشاه در دیدار با حجت‌الاسلام والمسلمین سید جواد حسینی‌کیا، نماینده مردم شهرستان سنقر و کلیایی در مجلس شورای اسلامی، ضمن بررسی مسائل پیش روی کتابخانه‌های عمومی استان به مسائل و مشکلات نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور پرداخت.

حجت‌الاسلام حسینی‌کیا در خصوص حمایت از افزایش بودجه نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور و رسیدگی به مسائل پیش روی کتابخانه‌های عمومی قول مساعد داد و گفت: با توجه به خلأ موجود و نیاز نهاد کتابخانه‌ها باید در جهت افزایش اعتبارات تلاش بیشتری صورت گیرد. در این

شهریار حیدری:

در مجلس یازدهم از اصلاح قانون نهاد حمایت خواهیم کرد



گفت: با توجه به کمبود بودجه در نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور و اهمیت موضوع توسعه کتاب و کتابخوانی در صحن مجلس از اصلاح قانون نهاد کتابخانه‌ها حمایت خواهیم کرد و تمام قد از کتابخانه‌های عمومی دفاع می‌کنیم، در این خصوص با مجمع نمایندگان استان رایزنی لازم را انجام می‌دهیم. اگر مشکل فرهنگی نداشته باشیم تمام مشکلات حل خواهد شد و این جز با کتابخوانی و آگاهی بخشی میسر نخواهد شد. هیچ منبع اطلاع‌رسانی مانند فضای مجازی و این قبیل منابع در دنیا نمی‌توانند جای کتاب و کتابخانه را بگیرند لذا گسترش کتابخانه‌ها نشانه توسعه‌یافتگی است.

به‌منظور پیگیری مشکلات کتابخانه‌های عمومی استان و بررسی تناقضات قانون تاسیس نهاد جلسه‌ای با حضور شهریار حیدری، نماینده مردم شهرستان سرپل ذهاب، قصرشیرین و گیلانغرب در مجلس شورای اسلامی، و معصومه حسنی خونسار، مدیرکل کتابخانه‌های عمومی استان کرمانشاه، در سالن جلسات اداره کل کتابخانه‌های عمومی استان کرمانشاه برگزار شد.

شهریار حیدری در خصوص حمایت از افزایش بودجه نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور و رسیدگی به مسائل پیش روی کتابخانه‌های عمومی قول مساعد داد و

حسین بامیری:

پیگیر رفع مشکلات بودجه‌ای نهاد و گسترش زیرساخت های کتابخانه ای خواهیم بود



سنگرداران خط مقدم ترویج کتابخوانی می‌بایست از حقوق حقه خود برخوردار گردند و موانع قانونی این امر باید مرتفع گردد. همه نهادها و دستگاه‌ها به‌خصوص صداوسیما، شهرداری‌ها و سایر دستگاه‌های دارای بودجه فرهنگی، می‌بایست در ترویج کتاب و کتابخوانی و گرایش هرچه بیشتر مردم به مطالعه، نهاد کتابخانه‌های عمومی را یاری کنند. بامیری با استقبال از برگزاری نشست با مدیران ارشد نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، تصریح کرد: قطعاً پیگیر معضلات و مشکلات این نهاد ارزشی در مجلس شورای اسلامی خواهیم بود.

حسین بامیری، نایب رئیس کمیسیون امور داخلی مجلس شورای اسلامی و نماینده مردم شهرستان‌های لردگان و خانمیرزا، با فرهاد خلیل مقدم، مدیرکل کتابخانه‌های عمومی چهارمحال و بختیاری، دیدار و گفتگو کرد.

حسین بامیری در این دیدار به ارزش، اهمیت و نقش بارز کتابداران در عرصه خطیر فرهنگ اشاره و زحمات مجموعه کتابخانه‌های عمومی را قابل تقدیر عنوان کرد. وی گفت: برخورداری مردم از امکانات کتابخانه‌ای از حقوقی است که باید برای تحقق آن تلاش کرد و کتابداران به‌عنوان

امیرحسین قاضی زاده هاشمی مطرح کرد؛

عزم مجلس برای کمک به رفع مشکلات نهاد در حوزه ساختاری و بودجه‌ای



ساختاری و و بودجه‌ای خاطرنشان کرد: نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در سال‌های اخیر فعالیت‌های خوب و تاثیرگذاری داشته است. امسال مجلس شورای اسلامی نگاه ویژه‌ای به حوزه فرهنگ به‌ویژه کتابخانه‌های عمومی کشور خواهد داشت و در حوزه ساختاری و بودجه‌ای نیز برای رفع مشکلات کمک خواهیم کرد.

حجت‌الاسلام علی‌اکبر سبزیان، مدیرکل کتابخانه‌های عمومی خراسان رضوی، با سید امیرحسین قاضی‌زاده هاشمی، نماینده مردم مشهد و کلات و نایب رئیس مجلس شورای اسلامی، دیدار و گفتگو کرد. قاضی‌زاده هاشمی در این دیدار ضمن تأکید بر عزم مجلس شورای اسلامی برای کمک به رفع مشکلات نهاد در حوزه

هاجر چنارانی:

پیگیر مشکلات نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در مجلس هستیم



مدیرکل کتابخانه‌های عمومی خراسان رضوی به منظور بررسی وضعیت پروژه‌های نیمه‌تمام شهرستان نیشابور و رفع مشکلات نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، با هاجر چنارانی، نماینده مردم شهرستان‌های نیشابور و فیروزه و عضو کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی، دیدار و گفتگو کرد. هاجر چنارانی در این دیدار از برنامه‌های اداره‌کل کتابخانه‌های عمومی در جهت توسعه و ترویج فرهنگ مطالعه و کتابخوانی تقدیر کرد و گفت: کتاب و کتابخوانی یکی از فعالیت‌های مورد علاقه‌ام در طول زندگی بوده است و به همین جهت همواره کتابخانه‌های عمومی یکی از دغدغه‌های من بوده است. جامعه اسلامی در حال حاضر در شرایط خاص و با محدودیت‌های ایام کرونا روبه‌رو است و فعالیت‌های اداره‌کل کتابخانه‌های عمومی در جهت ترویج فرهنگ مطالعه در فضای مجازی جای تقدیر دارد.

حجت الاسلام نصرالله پژمانفر:

دسترس‌پذیری کتاب برای عموم مردم جهادی بزرگ است



شد و بنده از ابتدای سال از نزدیک در جریان برنامه‌های متنوع با محوریت کتاب و در جهت ترویج فرهنگ مطالعه در بستر فضای مجازی هستم. پژمانفر دسترس‌پذیری کتاب برای عموم مردم را جهادی بزرگ دانست و با اشاره به نگاه مثبتی که در مجلس شورای اسلامی در دوره یازدهم وجود دارد، گفت: پیگیری و حل مشکلات نهاد کتابخانه‌های عمومی توسط نمایندگان مجلس شورای اسلامی به صورت جدی پیگیری می‌شود.

حجت‌الاسلام نصرالله پژمانفر، نماینده مردم مشهد و کلات و رئیس کمیسیون اصل ۹۰ در مجلس شورای اسلامی، در دیدار با مدیرکل کتابخانه‌های عمومی خراسان رضوی گفت: نهاد کتابخانه‌های عمومی تهدید کرونا را به فرصت تبدیل کرده است و شاید از معدود مجموعه‌های فرهنگی کشور بود که با نگاه مثبت، برنامه‌هایی ارزشمند و تاثیرگذار در ایام شیوع ویروس کرونا انجام داد. این موضوع در استان خراسان رضوی با جدیت بیشتری دنبال

حبیب‌الله دهمرده و محمد سرگزی مطرح کردند؛

اصلاح قانون بودجه نهاد موجب ارتقای جایگاه کتابخانه‌ها خواهد شد



نمایندگان سیستان و مجمع نمایندگان استان حمایت خواهد شد. حبیب‌الله دهمرده، نماینده مردم زابل در مجلس شورای اسلامی، ضمن اعلام حمایت از برنامه‌های نهاد کتابخانه‌های عمومی گفت: برای برنامه‌ریزی موفق در بخش کتاب و کتابخوانی ابتدا باید با انجام پژوهش‌های لازم ذائقه مردم شناسایی شود. تهیه کتب تاریخی و استان‌شناسی و مطالعه این‌گونه منابع برای اطلاع از هویت و گذشته منطقه و مردم بسیار مؤثر است. وی با اشاره به ضرورت ارائه گزارشی مفصل در حوزه مطالعه و نیازسنجی از مخاطبان برای ارائه خدمات بهتر، بر لزوم اهتمام مجمع نمایندگان استان به رفع مشکلات نهاد تاکید کرد.

حبیب‌الله دهمرده و محمد سرگزی، نمایندگان منطقه سیستان در مجلس شورای اسلامی، ضمن بازدید از کتابخانه عمومی نیمروز شهرستان زابل با حامد زارعی، مدیرکل کتابخانه‌های عمومی این استان دیدار و گفتگو کردند. محمد سرگزی، نماینده مردم شهرستان‌های زابل، زهک، هیرمند، هامون و نیمروز، با اشاره به اهمیت و جایگاه کتاب و کتابخانه گفت: اصلاح قانون بودجه نهاد می‌تواند بسیاری از مشکلات این سازمان را رفع کرده و موجبات ارتقای جایگاه کتابخانه‌ها و وضعیت معیشتی کتابداران شود. طرح‌ها و برنامه‌های نهاد کتابخانه‌های عمومی در مجلس از سوی

منصور آرامی مطرح کرد؛

ضرورت رفع مشکلات بودجه‌ای نهاد و ایجاد زیرساخت‌های کتابخانه‌ای



و گفت: کتابداران کتابخانه‌های عمومی به عنوان خط مقدم ارتباط فرهنگی نظام با جامعه، دارای جایگاه ارزشمندی هستند و می‌توانند با انگیزه بالا در رفع بسیاری از مشکلات که ناشی از فقر فرهنگی است به صورت مؤثر عمل کنند. من به‌عنوان نماینده مردم، برای هر نوع کمک به حل مشکلات فرهنگی استان و به ویژه ساخت کتابخانه و رفع مشکلات نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور آمادگی کامل دارم. بهبود وضعیت معیشتی کتابداران ضروری است. در مجلس از مجموعه نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور دفاع خواهیم کرد و دغدغه‌ها را انتقال می‌دهیم تا موجب ارتقای وضع بودجه‌ای شود.

منصور آرامی، نماینده مردم بندرعباس، قشم، حاجی‌آباد، بندر خمیر و ابوموسی در مجلس شورای اسلامی و نایب رئیس کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی، طی دیدار با حجت‌الاسلام والمسلمین محمد ذاکری، مدیرکل کتابخانه‌های عمومی هرمزگان، در خصوص پیگیری برای رفع مشکلات بودجه‌ای نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور و ایجاد زیرساخت‌های کتابخانه‌ای در استان قول مساعد داد.

منصور آرامی ضمن تقدیر از زحمات کتابداران در راستای ترویج فرهنگ کتابخوانی بر لزوم اهتمام ویژه برای افزایش سرانه مطالعه در شرایط خاص کنونی تأکید کرد

نماینده میاندوآب در مجلس شورای اسلامی مطرح کرد؛

رفع مشکلات بودجه‌ای کتابخانه‌های عمومی از اولویت‌های نمایندگان مجلس خواهد بود



به ثمر نشست. رسیدن به مدارج علمی بالا در جامعه اسلامی، نیازمند بالابردن سطح مطالعه و فرهنگ است و آسیب‌های اجتماعی با افزایش سطح آگاهی کاهش می‌یابد و کتابخانه‌ها نقش مؤثری در افزایش آگاهی مردم دارند. ما همراه مسئولان نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور خواهیم بود و پیگیری‌های لازم برای رفع مشکلات بودجه‌ای کتابخانه‌های عمومی و ایجاد زیرساخت‌های کتابخانه‌ای را از اولویت‌های کاری خود قرار خواهیم داد.

خدیجه معصومی، مدیرکل کتابخانه‌های عمومی آذربایجان غربی، به‌منظور بررسی مشکلات کتابخانه‌های عمومی با مهدی عیسی‌زاده، نماینده مردم میاندوآب در مجلس شورای اسلامی، دیدار و گفتگو کرد. مهدی عیسی‌زاده در این دیدار اظهار داشت: انقلاب اسلامی از خواندن و مطالعه شروع شد. در این برهه، جوانان با مطالعه کتاب، پیام‌ها و اعلامیه‌های امام خمینی(ره) به سطحی از آگاهی رسیدند و به این ترتیب انقلاب اسلامی

نماینده مردم سبزوار، جغتای، جوین و خوشاب و داورزن:

در مجلس از جایگاه نهاد کتابخانه‌های عمومی دفاع خواهم کرد



منظور حساس کردن جامعه برای معرفی کتاب‌های خوب تلاشی ارزشمند است. هر چه حساسیت مردم نسبت به کتاب و مطالعه بیشتر باشد، شاهد اثر بخشی بیشتر حوزه فرهنگ در جامعه خواهیم بود. فعالیت‌های کتابخانه‌های عمومی در راستای عملیاتی شدن فرمایشات رهبر انقلاب به ویژه در ایام ماه محرم قابل تقدیر است. نگاه مجلس شورای اسلامی نگاهی کاملاً فرهنگی و به لطف خداوند در مجلس شورای اسلامی با نگاهی مردمی و با اولویت تلاش در جهت پیشبرد اهداف نظام مقدس جمهوری اسلامی، در حوزه فرهنگی از جایگاه نهاد کتابخانه‌های عمومی دفاع خواهم کرد.

علی‌اصغر عنابستانی، نماینده مردم سبزوار، جوین، جغتای و خوشاب در مجلس شورای اسلامی، در آیین رونمایی از پوستر باشگاه کتابخوانان عاشورایی از عزم مجلس شورای اسلامی برای حمایت از حوزه فرهنگ خبر داد.

وی ایجاد ویتترین کتاب را یکی از دغدغه‌های رهبر معظم انقلاب دانست و گفت: در یکی از جلساتی که خدمت مقام معظم رهبری بودیم ایشان عدم وجود ویتترین کتاب به عنوان جایگاهی برای معرفی کتاب خوب و مفید را از دغدغه‌های خود عنوان کردند. اگر این ویتترین کتاب ایجاد شود، جامعه نسبت به کتاب‌های مفید حساس خواهد شد. تلاش‌ها برای ایجاد فضایی به

رئیس مجمع نمایندگان گیلان مطرح کرد؛

ضرورت طرح مشکلات مالی، ساختاری و قانونی نهاد در مجلس و پیگیری تا حصول نتیجه



زمینه‌ها عنوان کرد و با اظهار علاقمندی برای کمک به ایجاد زیرساخت‌ها در این حوزه، کتابخانه‌های عمومی را یکی از مهم‌ترین بسترهای رسیدن به این هدف مهم دانست که می‌تواند زمینه‌های آموزش عمومی را محیا کنند. رئیس مجمع نمایندگان استان گیلان در پایان صحبت‌های خود ضمن اعلام آمادگی برای طرح مشکلات مالی، ساختاری و قانونی نهاد کتابخانه‌های عمومی در صحن مجلس و پیگیری این مشکلات تا حصول نتیجه لازم، پیشنهاد کرد کتابخانه تخصصی اشتراکات فرهنگی، اقتصادی و گردشگری کشورهای حاشیه دریای کاسپین در شهرستان بندر انزلی ایجاد شود.

احمد دنیامالی، نماینده مردم شهرستان بندر انزلی و رئیس مجمع نمایندگان استان گیلان، با حضور در اداره کل کتابخانه‌های عمومی استان گیلان با پریسا کرمی، مدیرکل این مجموعه دیدار و تبادل نظر کرد.

دنیامالی توجه به مقوله کتاب و کتابخوانی را تضمین‌کننده آینده کشور و موجب تربیت نسل‌های آگاه عنوان کرد و گفت: در کشوری که توجه به امر کتاب و کتابخوانی اولویت اصلی نیست، انتظاری جز ازدحام پشت درب‌های مراجع قضایی نمی‌توان داشت. وی همچنین مقوله آموزش همگانی و پژوهش‌محوری در جامعه را یکی دیگر از ابزارهای توسعه در همه



وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
معاونت امور فرهنگی
سازمان هماهنگی روستاها و دهیاران دوستدار کتاب

فراخوان هفتمین دوره جشنواره روستاها و عشایر دوستدار کتاب

۱ ۳ ۹ ۹

دفتر مطالعات و برنامه ریزی فرهنگی

• برای دریافت فایل راهنما و مشاهده خبر اسکن کنید



نمایشگاه مجازی جلوه های حضور زنان در دفاع مقدس

«جلوه های حضور زنان در دفاع مقدس» عنوان نمایشگاهی مجازی است که با همکاری خبرگزاری جمهوری اسلامی، امور زنان و خانواده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و نهاد کتابخانه های عمومی کشور به مناسبت چهلمین سالگرد دفاع مقدس از طریق پایگاه اطلاع رسانی نهاد (iranpl.ir) به نمایش در آمده است. با اسکن بارکد زیر می توانید این تصاویر ناب را مشاهده کنید.

همچنین گزیده ای از این تصاویر در ادامه می آید.





● ۲۴ دی ۱۳۶۲ - اعزام نیرو به جبهه از مقابل دانشگاه تهران - محمد صیاد



● ۸ فروردین ۱۳۶۱ - عملیات فتح المبین - جبهه های جنوب-شاطری



● ۱ فروردین ۱۳۶۱ - راهپیمایی بانوان - محمود کلاری



● ۱ فروردین ۱۳۶۴ - اعزام نیرو به جبهه - سعید صادقی



● ۱ فروردین ۱۳۶۴ - راهپیمایی بانوان به مناسبت ۲۰۰۰ روز جنگ - سعید صادقی



● ۱ فروردین ۱۳۶۵ - راهپیمایی ۲۰۰۰ روز جنگ - اسلامی راد



● ۸ آذر ۱۳۶۶ - راهپیمایی خواهران بسیجی به طرف استادیوم شیروزی - عربعلی هاشمی



● ۳۰ دی ۱۳۶۵ - اعزام نیرو به جبهه - محمود ظهیرالدینی



● ۱ مهر ۱۳۵۹ مقاومت مردمی - سعید صادقی



● ۴ فروردین ۱۳۶۶ - عملیات فتح المبین - مجروحان جنگی - جبهه های جنوب - شاطری



● ۱ آبان ۱۳۵۹ - کمک های مردمی به جبهه - سعید صادقی



● ۱ فروردین ۱۳۶۷ - خانواده های شهدای اهواز - سعید صادقی



● ۱ فروردین ۱۳۶۱ - اعزام نیرو به جبهه - سعید صادقی